

RAPORT

cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 de către furnizorii de servicii media audiovizuale ale căror declarații au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova, perioada monitorizată: 11-17 septembrie 2023

Prin Decizia nr. 278 din 08 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA.

În cadrul controlului s-a decis monitorizarea principalului buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară (pentru serviciile media audiovizuale de televiziune) și din intervalul indicat în declarații (pentru serviciile de radiodifuziune sonoră).

În cazul serviciilor media audiovizuale „R Live TV” și „Canal Regional”, care au declarat că nu vor difuza buletine de știri, Direcția control servicii media audiovizuale a selectat alte programe audiovizuale conform declarației.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral, CA a efectuat controlul serviciilor media audiovizuale **de televiziune:** „ATV”, „Agro TV Moldova”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Moldova 1”, „ALBASAT”, „Orizont TV”, „TV Elita”, „Drochia TV”, „Exclusiv TV”, „Media TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Cinema 1”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional”, „BAS TV”, „N4”, „ONE TV” („LEGAL TV”), „STAR TV” („GN TV”) și „ART-TV” și de **radiodifuziune sonoră:** „Radio Orhei FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Chișinău”, „Jurnal FM”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Bugeac FM”, „Radio Plai”, „Radio Media”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Vocea Basarabiei”, „GRT FM”, „BAS FM” și „Radio Noroc” la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) stocate pe serverul CA și în baza înregistrărilor prezentate de unii furnizori de servicii media.

Perioada supusă controlului: 11-17 septembrie 2023.

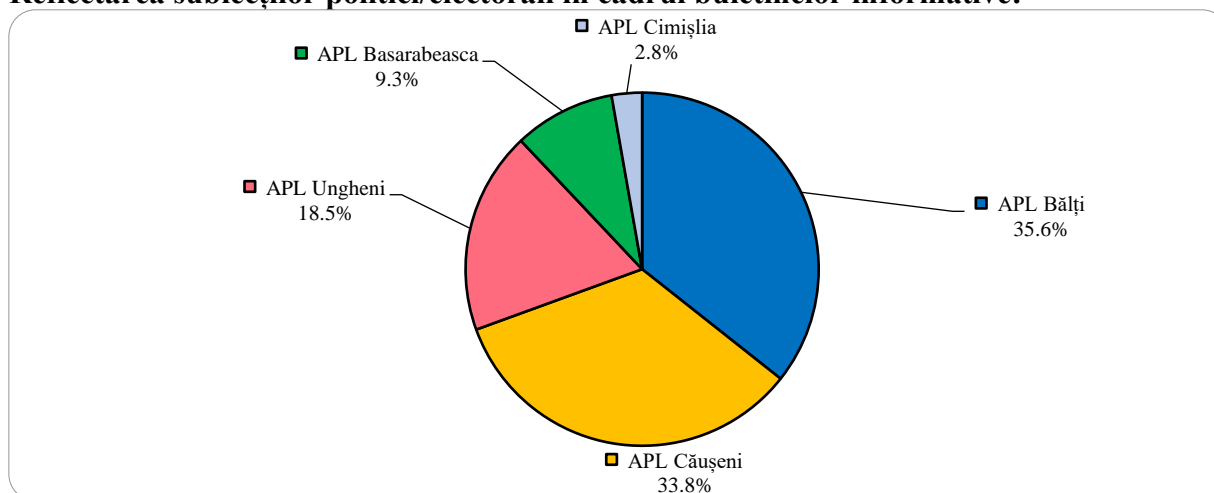
1. „ATV”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „ATV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română/rușă), 19 știri cu caracter politic și social, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea administrațiilor publice locale (APL) Bălți, Căușeni, Ungheni, Basarabeasca și Cimișlia.

Volumul total de timp acordat subiecților a constituit 14 min. 24 sec.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

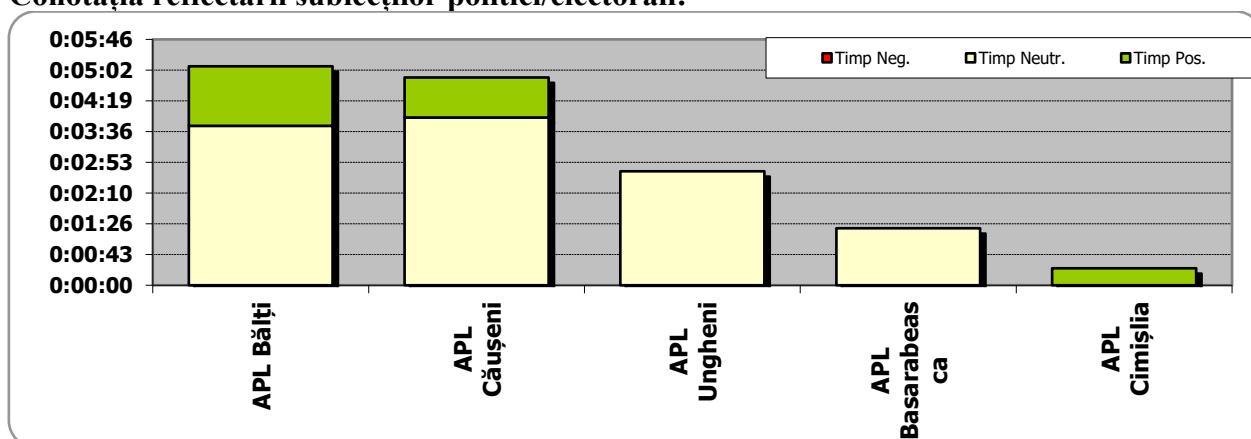

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Bălți	5 min. 08 sec.	1 min. 24 sec.	3 min. 44 sec.	0
2.	APL Căușeni	4 min. 52 sec.	0 min. 56 sec.	3 min. 56 sec.	0
3.	APL Ungheni	2 min. 40 sec.	0	2 min. 40 sec.	0
4.	APL Basarabeasca	1 min. 20 sec.	0	1 min. 20 sec.	0
5.	APL Cimișlia	0 min. 24 sec.	0 min. 24 sec.	0	0

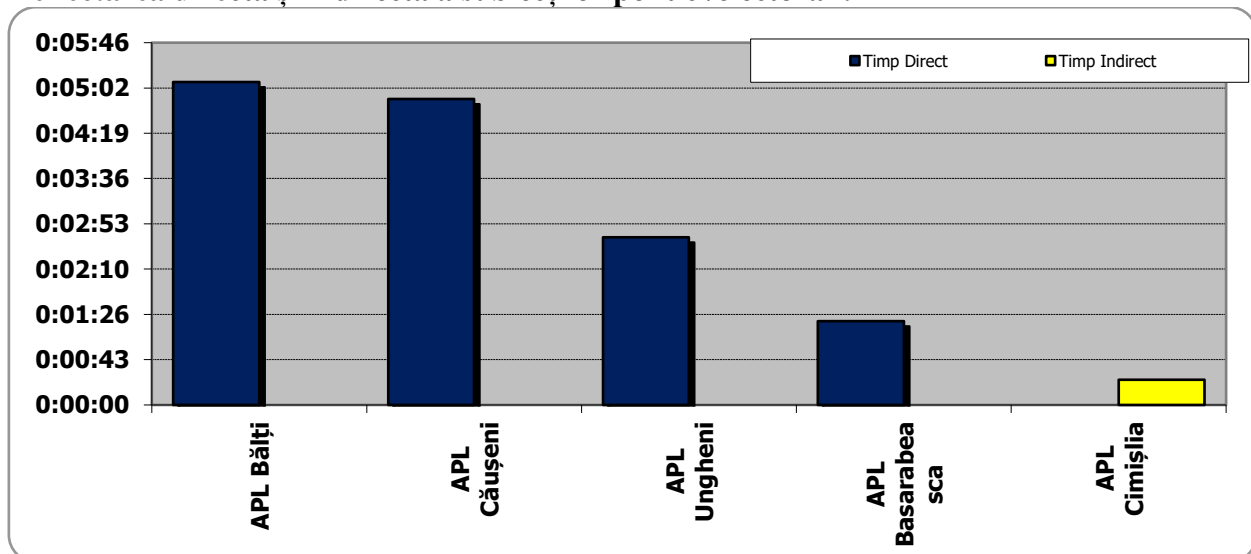
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă următoarea pondere de reflectare a activităților: APL Bălți – 35,6% (5 min. 08 sec.), APL Căușeni – 33,8% (4 min. 52 sec.), APL Ungheni – 18,5 (2 min. 40 sec.), APL Basarabeasca – 9,3% (1 min. 20 sec.), APL Cimișlia – 2,8% (0 min. 24 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

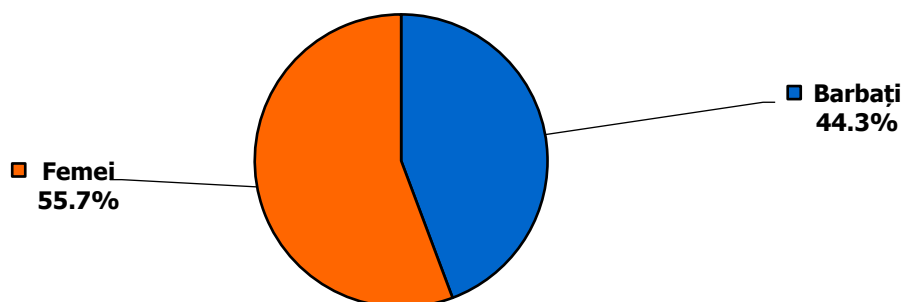
Conotația reflectării APL-urilor, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „ATV”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă pentru APL Bălți și APL Căușeni. Doar pozitiv a fost reflectată APL Cimișlia și doar neutru APL Ungheni și APL Basarabeasca.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiecții politici la alegerile locale generale APL Bălți, APL Căușeni, APL Ungheni și APL Basarabeasca au beneficiat, în buletinele de știri, de apariții directe, iar APL Cimișlia a avut doar apariție indirectă.

Categoria gender (masculin/feminin)

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 44,3% (6 min. 12 sec.), iar cea a femeilor – de 55,7% (7 min. 48 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciului de televiziune „ATV” nu a avut rubrici electorale, respectiv nu se atestată încălcarea pct. 43 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale (CEC) nr. 1137 din 28.07.2023, conform căruia: „În perioada electorală, FSM asigură accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la, cel puțin o ediție pe săptămână a rubricii speciale „ELECTORALA 20_”.

Prin urmare, în perioada de raport, în cadrul buletinului de știri de la ora 19:00, difuzat de serviciul de televiziune „ATV”, nu au fost reflectați candidați desemnați și partide politice.

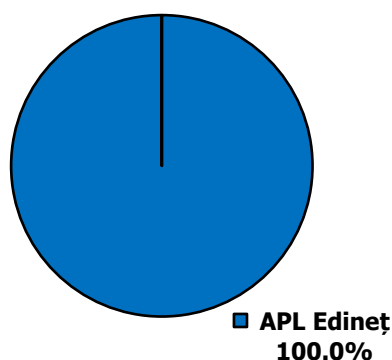
2. „Agro TV Moldova”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Agro TV Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 3 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea APL Edineț.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 04 min. 12 sec., de tot timpul beneficiind doar APL Edineț – 100%.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

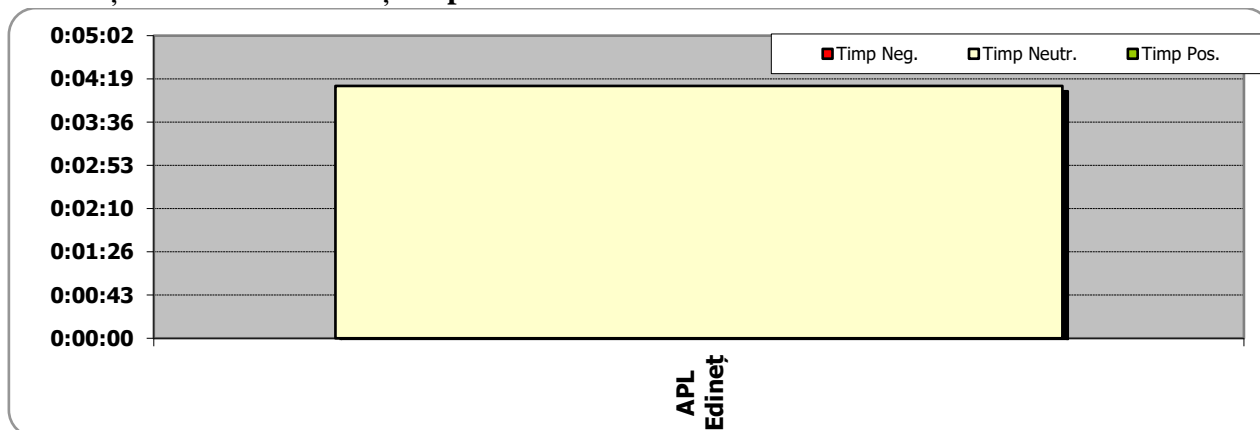

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Edineț	04 min. 12 sec.	0 sec.	04 min. 12 sec.	0 sec.

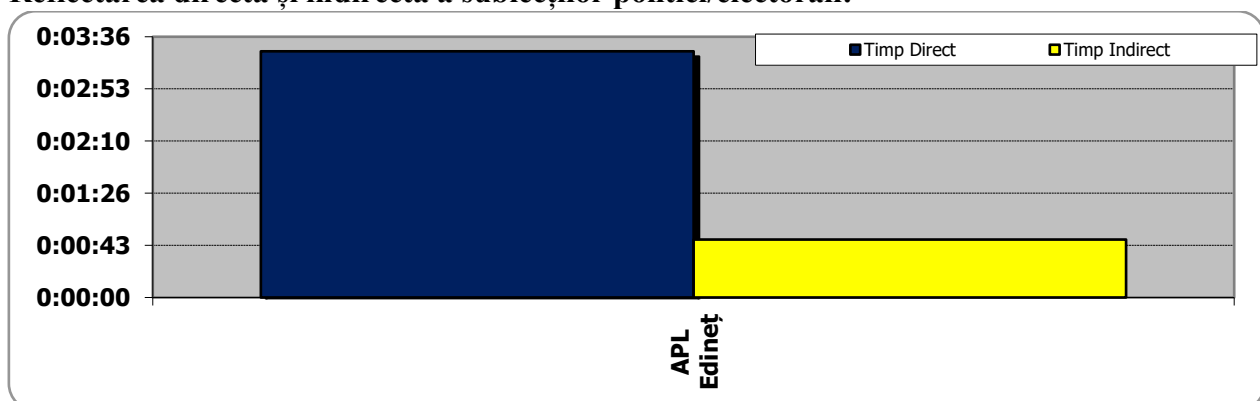
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că ponderea de reflectare revine doar subiectului APL Edineț – 04 min. 12 sec. în proporție de 100%.

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

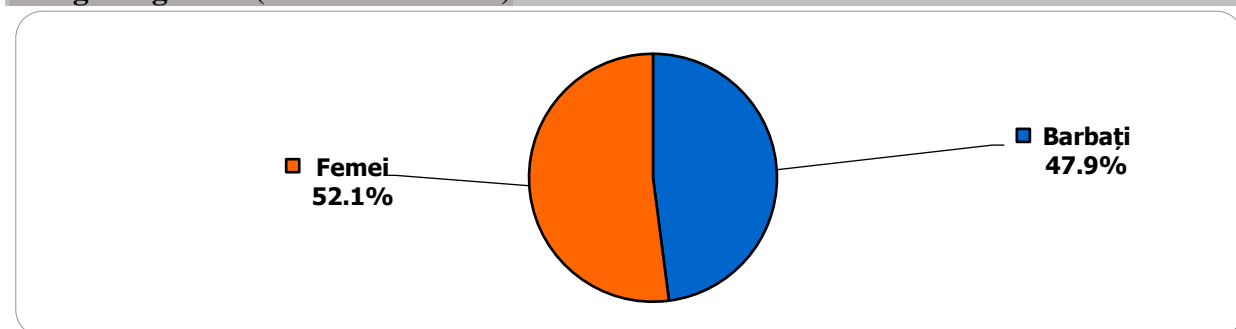
Conotația reflectării APL Edineț, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Agro TV Moldova”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiectul APL Edineț a beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „Agro TV Moldova”, de apariții directe și indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin)

Datele diagramei atestă un echilibru privind asigurarea raportului gender, cota femeilor fiind cea dominantă – 52,1% (01 min. 54 sec.), iar cota bărbaților – 47,9% (01 min. 45 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „Agro TV Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 19:00.

Prin urmare, în cadrul buletinului de știri „Știri Agro” de la ora 19:00, difuzat de serviciul de televiziune „Agro TV Moldova” în perioada 11-17 septembrie 2023, a fost reflectată doar activitatea APL Edineț. Este de menționat că serviciul de televiziune „Agro TV Moldova” nu a reflectat activitatea candidaților desemnați.

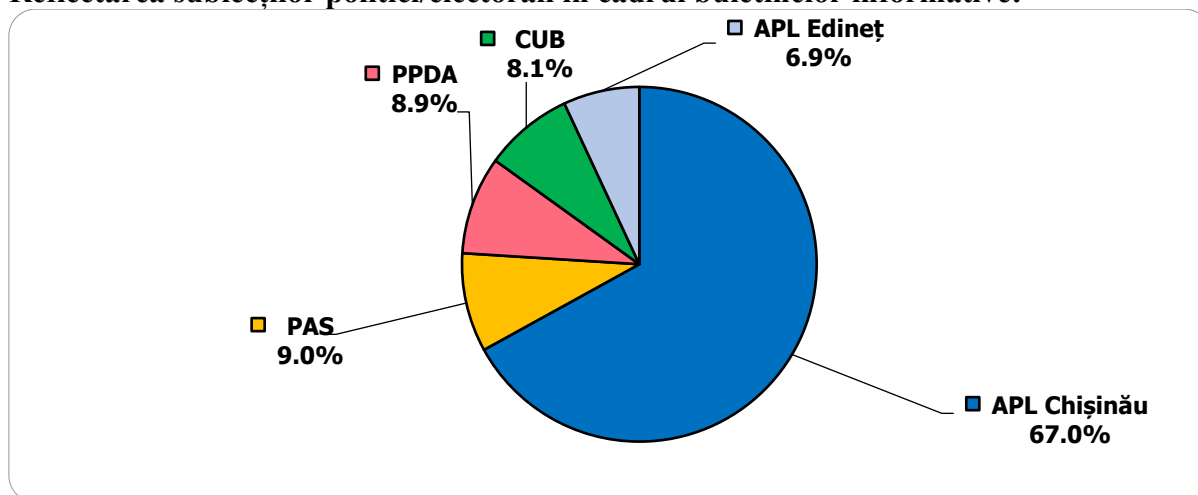
3. „Jurnal TV”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 10 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea administrațiilor publice locale Chișinău și Edineț, precum și a partidelor politice PAS, PPDA și CUB.

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 22 min. 34 sec., iar de cel mai mult timp au beneficiat APL-urile – 16 min. 41 sec. (73,9%), urmate de partidele politice – 5 min. 53 sec. (26,1%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

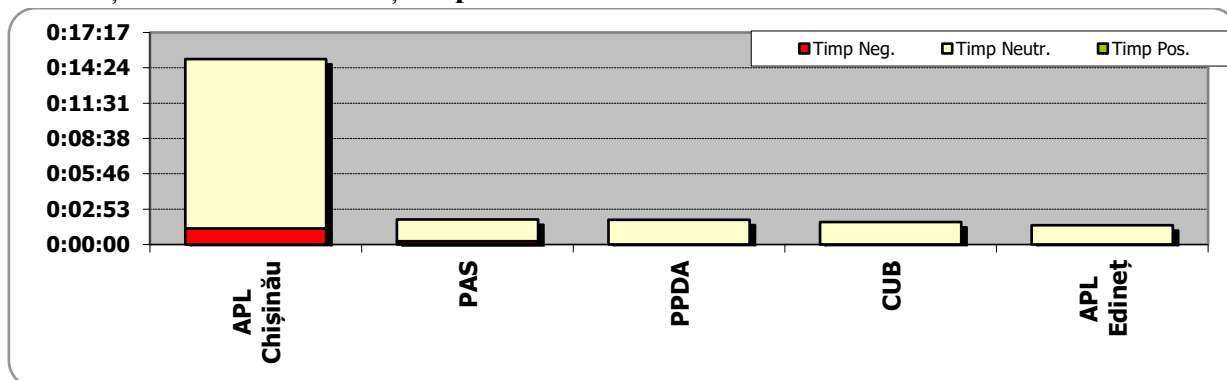

Detaliiere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Chișinău	15 min. 07 sec.	0 sec.	13 min. 49 sec.	1 min. 18 sec.
2.	PAS	2 min. 02 sec.	0 sec.	1 min. 46 sec.	16 sec.
3.	PPDA	2 min. 01 sec.	0 sec.	2 min. 01 sec.	0 sec.
4.	CUB	1 min. 50 sec.	0 sec.	1 min. 50 sec.	0 sec.
5.	APL Edineț	1 min. 34 sec.	0 sec.	1 min. 34 sec.	0 sec.

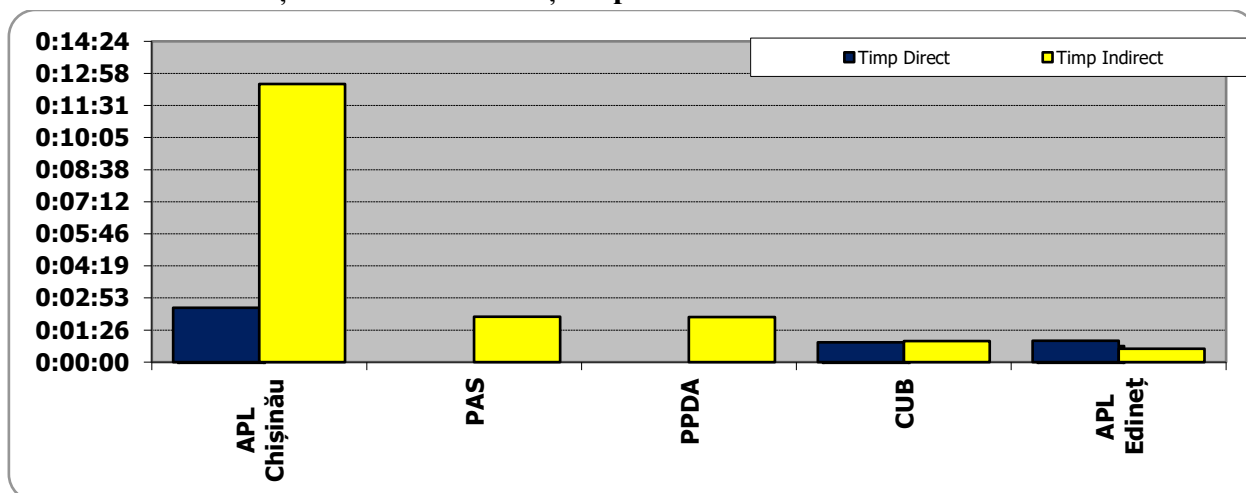
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Chișinău – 15 min. 07 sec. (67%), urmat de PAS – 2 min. 02 sec. (9%), PPDA – 2 min. 01 sec. (8,9%), CUB – 1 min. 50 sec., precum și APL Edineț – 1 min. 34 sec. (6,9%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

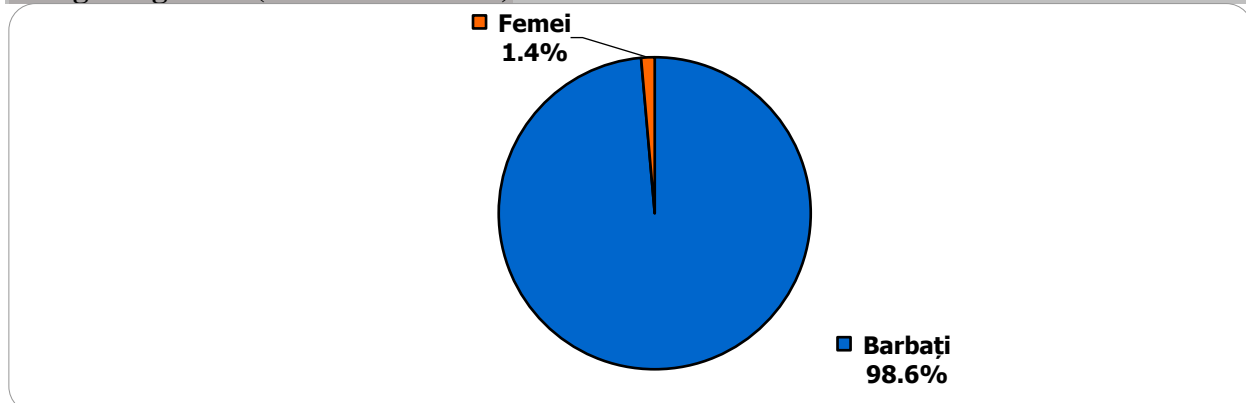
Conotația reflectării APL-urilor, precum și a partidelor politice, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Jurnal TV”, a fost într-o tonalitate preponderent neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

APL-urile au beneficiat de apariții directe și indirecte, iar partidele politice a avut preponderent apariții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin)

Datele diagramei atestă cota bărbaților de 98,6% (9 min. 25 sec.), iar cota femeilor – de 1,4% (8 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „Jurnal TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 17:00.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat un subiect electoral la data de 15.09.2023, în care se relatează despre faptul că CEC a organizat un flash-mob în Piața Marii Adunări Naționale pentru a atrage atenția publicului asupra importanței participării la scrutinele electorale.

Subiectul respectiv nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, conform pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, care stipulează că: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum.”

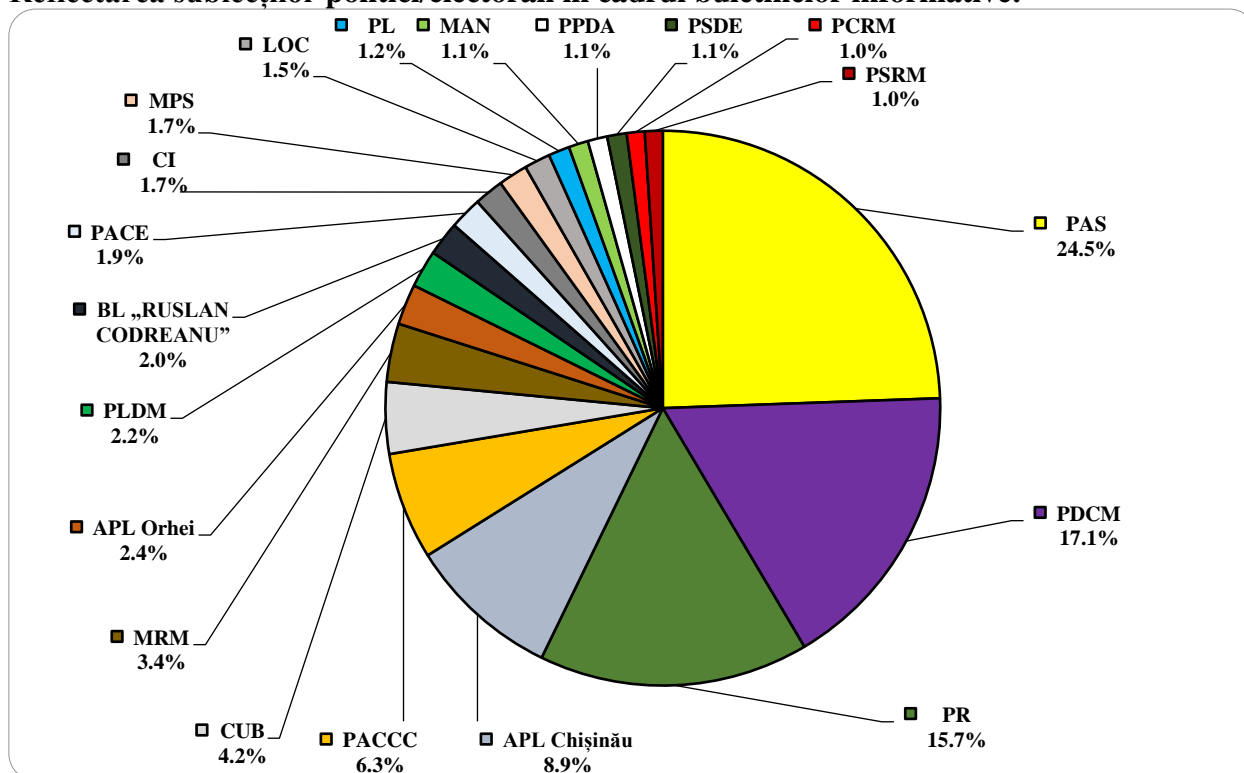
4. „ITV”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „ITV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 22:00 (limba de difuzare: română), 18 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 20 de subiecți politici/electorali, 17 candidați desemnați, dintre care activitatea unui candidat independent, 6 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, 1 subiect – activitatea APL Chișinău, 1 subiect – activitatea APL Orhei.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 17 min. 36 sec., din care volumul acordat APL Chișinău a constituit 01 min. 34 sec. (7,95%), iar APL Orhei – 25 sec. (1,83%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

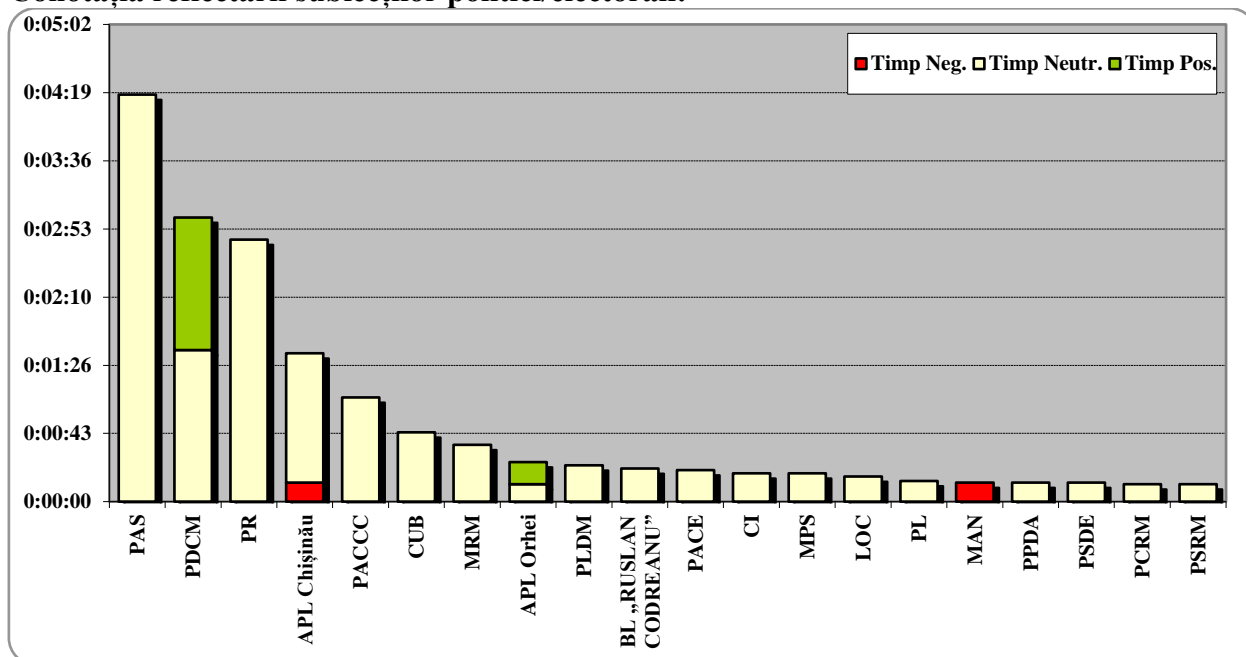
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	04 min. 18 sec.	00 sec.	04 min. 18 sec.	00 sec.
2.	PDCM	03 min. 00 sec.	01 min. 24 sec.	01 min. 36 sec.	00 sec.
3.	PR	02 min. 46 sec.	00 sec.	02 min. 46 sec.	00 sec.
4.	APL Chișinău	01 min. 34 sec.	00 sec.	01 min. 22 sec.	12 sec.
5.	PACCC	01 min. 06 sec.	00 sec.	01 min. 06 sec.	00 sec.
6.	CUB	44 sec.	00 sec.	44 sec.	00 sec.
7.	MRM	36 sec.	00 sec.	36 sec.	00 sec.
8.	APL Orhei	25 sec.	14 sec.	11 sec.	00 sec.
9.	PLDM	23 sec.	00 sec.	23 sec.	00 sec.
10.	BL „RUSLAN CODREANU”	21 sec.	00 sec.	21 sec.	00 sec.
11.	PACE	20 sec.	00 sec.	20 sec.	00 sec.
12.	CI	18 sec.	00 sec.	18 sec.	00 sec.
13.	MPS	18 sec.	00 sec.	18 sec.	00 sec.
14.	LOC	16 sec.	00 sec.	16 sec.	00 sec.
15.	PL	13 sec.	00 sec.	13 sec.	00 sec.
16.	MAN	12 sec.	00 sec.	00 sec.	12 sec.
17.	PPDA	12 sec.	00 sec.	12 sec.	00 sec.
18.	PSDE	12 sec.	00 sec.	12 sec.	00 sec.
19.	PCRM	11 sec.	00 sec.	11 sec.	00 sec.
20.	PSRM	11 sec.	00 sec.	11 sec.	00 sec.

Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PAS – 24,5% (04 min. 18 sec.), urmat de PDCM – 17,1% (03 min. 00 sec.), PR – 15,7% (02 min. 46 sec.), APL Chișinău – 8,9% (01 min. 34 sec.), PACCC– 6,3% (01 min. 06 sec.), CUB – 4,2% (44 sec.), MRM – 3,4% (36 sec.), APL Orhei – 2,4% (25 sec.), PLDM – 2,2% (25 sec.), BL „RUSLAN CODREANU” – 2,0% (21 sec.), PACE – 1,9% (20 sec.), CI – 1,7% (18 sec.), MPS – 1,7% (18 sec.), LOC – 1,5%

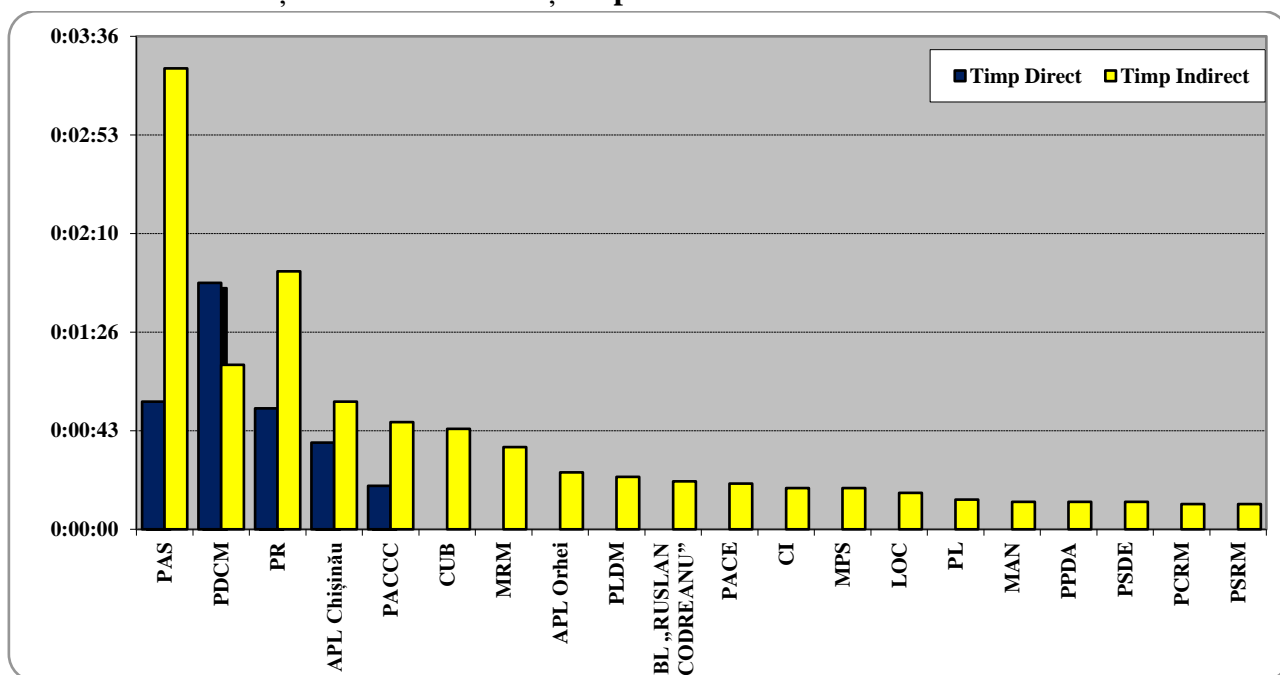
(16 sec.), PL – 1,2% (13 sec.), MAN – 1,1% (12 sec.), PPDA – 1,1% (12 sec.), PSDE – 1,1% (12 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare au beneficiat PCRM – 1,0% (11 sec.) și PSRM – 1,0% (11 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „ITV”, a fost într-o tonalitate neutră, iar PDCM și APL Orhei – semnificativ pozitivă. APL Chișinău a fost mediatizat nesemnificativ negativ, iar MAN – doar în context negativ.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

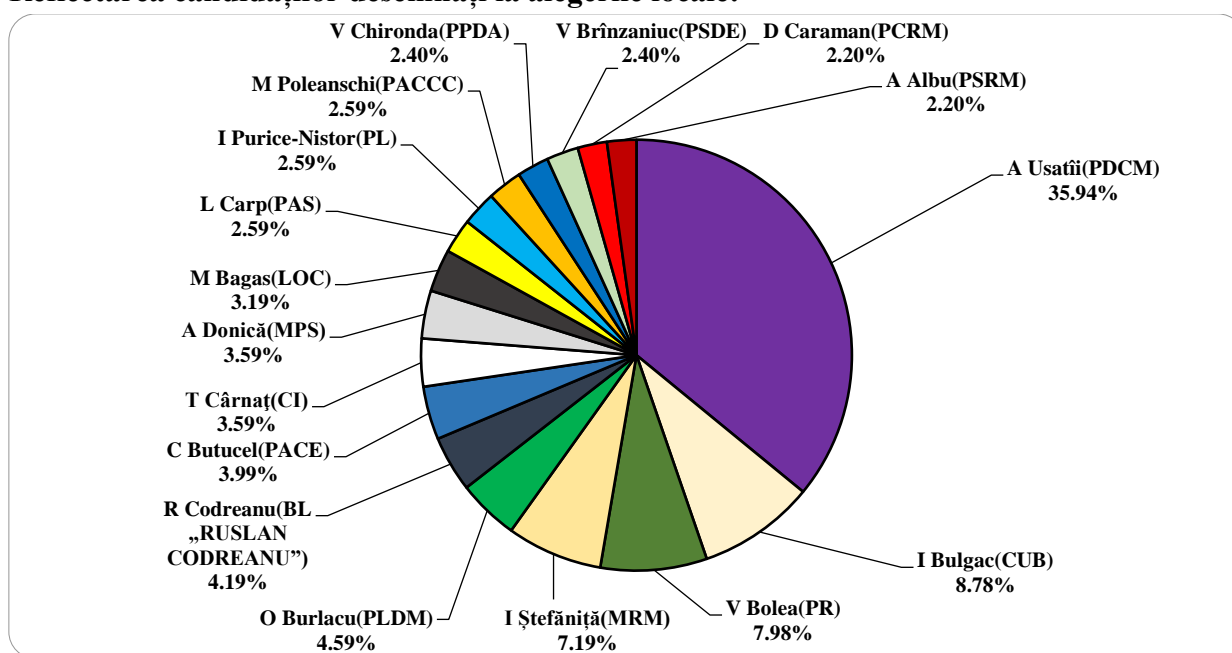
Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale PAS, PDCM, PR, APL Chișinău și PACCC, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „ITV”, au beneficiat de apariții

directe și indirecte, iar CUV, MRM, PLDM, BL „RUSLAN CODREANU”, PACE, CI, MPS, LOC, PL, MAN, PPDA, PSDE, PCRM și PCRM au avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

Din cei 17 candidați desemnați, care au anunțat că se vor înscrie în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, „ITV” a reflectat 1 candidat electoral și 16 candidați desemnați pentru fotoliul de Primar General al mun. Chișinău.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

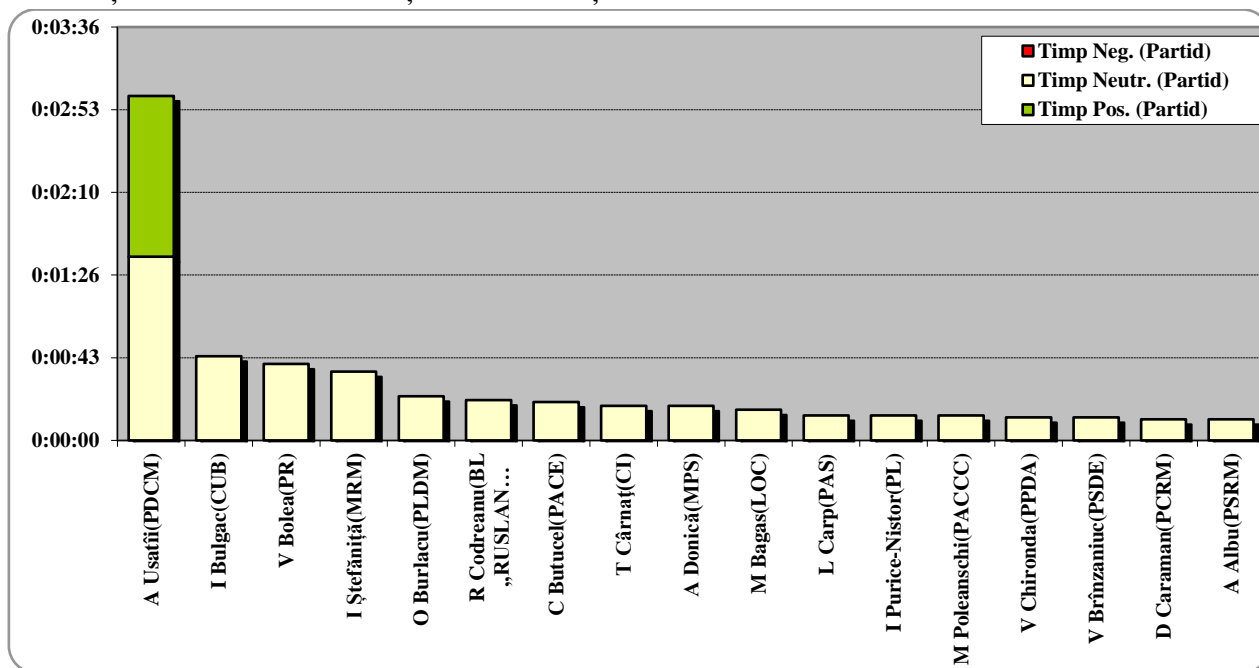
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A. Usatfi (PDCM)	03 min. 00 sec.	01 min. 24 sec.	01 min. 36 sec.	00 sec.
2.	I. Bulgac (CUB)	44 sec.	00 sec.	44 sec.	00 sec.
3.	V. Bolea (PR)	40 sec.	00 sec.	40 sec.	00 sec.
4.	I. Ștefăniță (MRM)	36 sec.	00 sec.	36 sec.	00 sec.
5.	O. Burlacu (PLDM)	23 sec.	00 sec.	23 sec.	00 sec.
6.	R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	21 sec.	00 sec.	21 sec.	00 sec.
7.	C. Butucel (PACE)	20 sec.	00 sec.	20 sec.	00 sec.
8.	T. Cârnaț (CI)	18 sec.	00 sec.	18 sec.	00 sec.
9.	A. Donică (MPS)	18 sec.	00 sec.	18 sec.	00 sec.
10.	M. Bagas (LOC)	16 sec.	00 sec.	16 sec.	00 sec.
11.	L. Carp (PAS)	13 sec.	00 sec.	13 sec.	00 sec.
12.	I. Purice-Nistor (PL)	13 sec.	00 sec.	13 sec.	00 sec.
13.	M. Poleanschi (PACCC)	13 sec.	00 sec.	13 sec.	00 sec.
14.	V. Chironda (PPDA)	12 sec.	00 sec.	12 sec.	00 sec.
15.	V. Brînzaniuc (PSDE)	12 sec.	00 sec.	12 sec.	00 sec.
16.	D. Caraman (PCRM)	11 sec.	00 sec.	11 sec.	00 sec.
17.	A. Albu (PSRM)	11 sec.	00 sec.	11 sec.	00 sec.

Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat A. Usatfi (PDCM) – 35,94% (03 min. 00 sec.), urmat de I. Bulgac (CUB) – 8,78% (44 sec.), V. Bolea (PR) – 7,98% (40 sec.), I. Ștefăniță

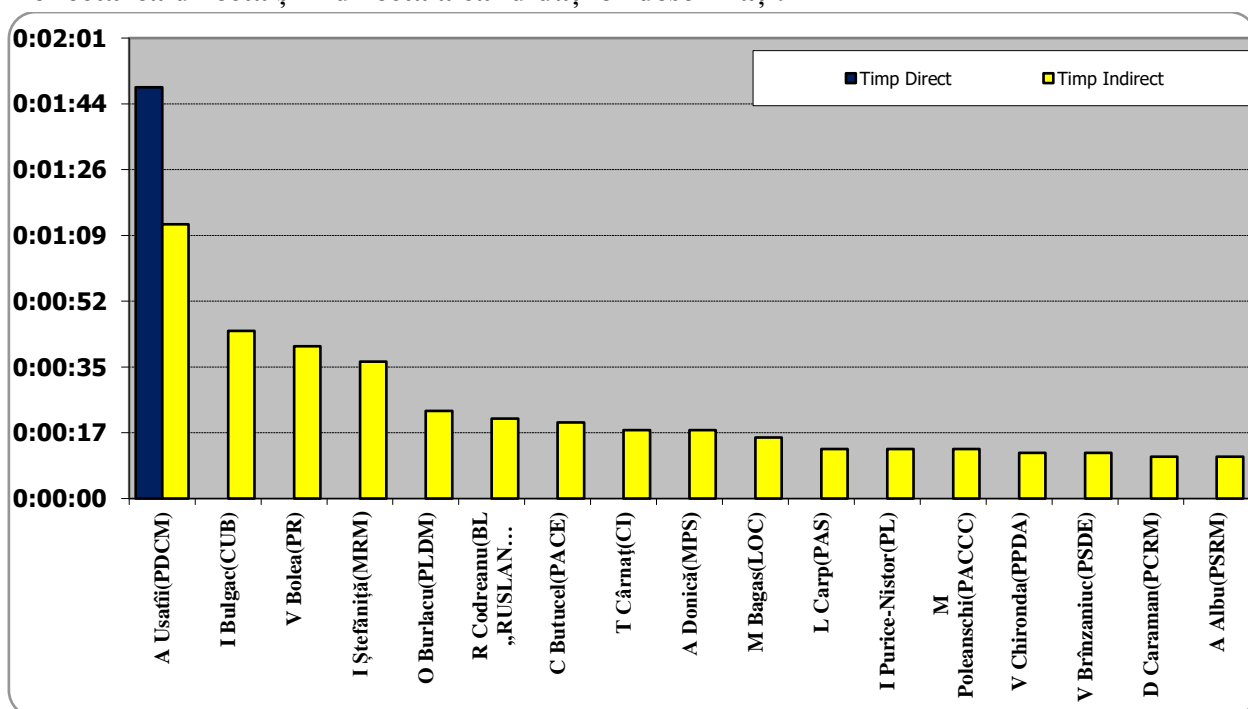
(MRM) – 7,19% (36 sec.), O. Burlacu (PLDM) – 4,59% (23 sec.), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) – 4,19% (21 sec.), C. Butucel (PACE) – 3,99% (20 sec.), T. Cârnaț (CI) – 3,59% (18 sec.), A. Donică (MPS) – 3,59% (18 sec.), M. Bagas (LOC) – 3,19% (16 sec.), L. Carp (PAS) – 2,59% (13 sec.), I Purice-Nistor (PL) – 2,59% (13 sec.), M Poleanschi (PACCC) – 2,59% (13 sec.), V. Chironda (PPDA) – 2,40% (12 sec.), V. Brînzaniuc (PSDE) – 2,40% (12 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare au beneficiat D. Caraman (PCRM) și A. Albu (PSRM), ambii au fost reflectați cu 2,20% (11 sec.) fiecare.

Conotația reflectării candidaților desemnați:

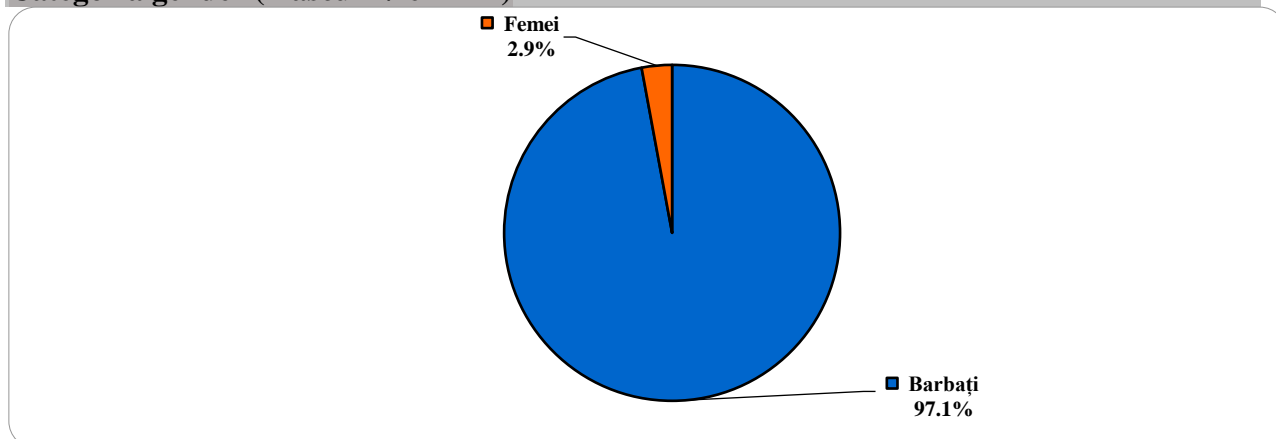
Conotația reflectării celor 17 candidați desemnați, care intenționează să se înscrie în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția lui A. Usatfi (PDCM) care a avut parte și de o reflectare pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Din cei 17 candidați desemnați care intenționează să se înscrie în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, mediatizați în cadrul programelor de știri ale serviciului de televiziune „ITV”, a beneficiat de intervenții indirecte doar A. Usatîi (PDCM).

Categoria gender (masculin/feminin)

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 99,1% (15 min. 34 sec.), iar cota femeilor fiind una nesemnificativă – 2,9% (28 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „ITV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a programelor de știri de la ora 22:00.

Ca urmare a analizei cantitative și calitative, s-a atestat că, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul programelor de știri difuzate de „ITV”, APL Chișinău și partidul MAN au avut parte de o reflectare în context negativ. Acest lucru se datorează faptului că în știrea „*Un nou pretor*” (12.09.2023/ora de difuzare: 22:08:04), în care s-a spus că în cadrul ședinței CMC Primarul General, Ion Ceban, a anunțat că l-a demis din funcție pe pretorul sectorului Râșcani, iar în loc l-a numit pe Mihai Furculiță, pe parcursul materialului, s-a dat postarea de pe o rețea de socializare a lui Vlad Melnic, în care acesta a scris: „*Ion Ceban a decis să mă demită fără a respecta legea, fără o discuție respectuoasă. Înțeleg că am luat o decizie corectă să nu scriu cerere în MAN, căci anume aceasta mi s-a cerut pe parcursul ultimelor 6 luni. Aprecierea trebuie să fie pentru dedicare și muncă, dar nu pentru un carnet de partid.*”

A. Usatîi (PDCM) a avut o prezență semnificativ pozitivă în perioada de raport, deoarece a fost difuzat subiectul „*Candidatul PDCM*” (11.09.2023/ora de difuzare: 22:07:15), în care și-a anunțat candidatura pentru fotoliul de primar general al capitalei. În știre, candidatul desemnat de PDCM și-a prezentat unele inițiative din planul său de activitate pentru capitală. De specificat că, la finele acestui material, au fost enumerați toți candidații desemnați în scrutinul pentru primăria Chișinău, motiv pentru care I. Bulgac (CUB), V. Bolea (PR), I. Ștefăniță (MRM), O. Burlacu (PLDM), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”), C. Butucel (PACE), T. Cârnaț (CI), A. Donică (MPS), M. Bagas (LOC), L. Carp (PAS), I. Purice-Nistor (PL), M. Poleanschi (PACCC),

V. Chironda (PPDA), V. Brînzaniuc (PSDE), D. Caraman (PCRM) și A. Albu (PSRM) au avut o prezență nesemnificativă. Știrea a fost dată în reluare în principalul buletin de știri din 16.09.2023 și 17.09.2023.

APL Orhei a beneficiat de o reflectare semnificativ pozitivă în subiectul din 12.09.2023, în care s-a relatat că Alexei Lungu, prezentat ca lider al unei mișcări politice, a fost numit primar interimar al mun. Orhei. S-a menționat că noul primar interimar intenționează să se concentreze pe soluționarea problemelor municipiului, amenajarea curților de bloc și a proiectelor de infrastructură. O altă precizare ține de faptul că știrea cu referire la anunțul făcut de vicepreședintele CEC, Pavel Postică, în cadrul emisiunii „Rezumat” de la „R Live”, precum că sistemul de vot electronic nu va fi folosit la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, difuzată în programul informativ de seară din 13.09.2023, a fost dată în reluare și în buletinele de știri din 16.09.2023 și 17.09.2023.

Totodată, datele controlului au atestat că, în perioada de raport, serviciul de televiziune „ITV”, în cadrul principalului buletin informativ „Știri”, de la ora 22:00, nu a inclus rubrica „Electorala”, deși a difuzat informații despre tehnica votării și alte aspecte ale procesului electoral, inclusiv știri ce au vizat activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.*

În același sens, potrivit prevederilor **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorala”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.*

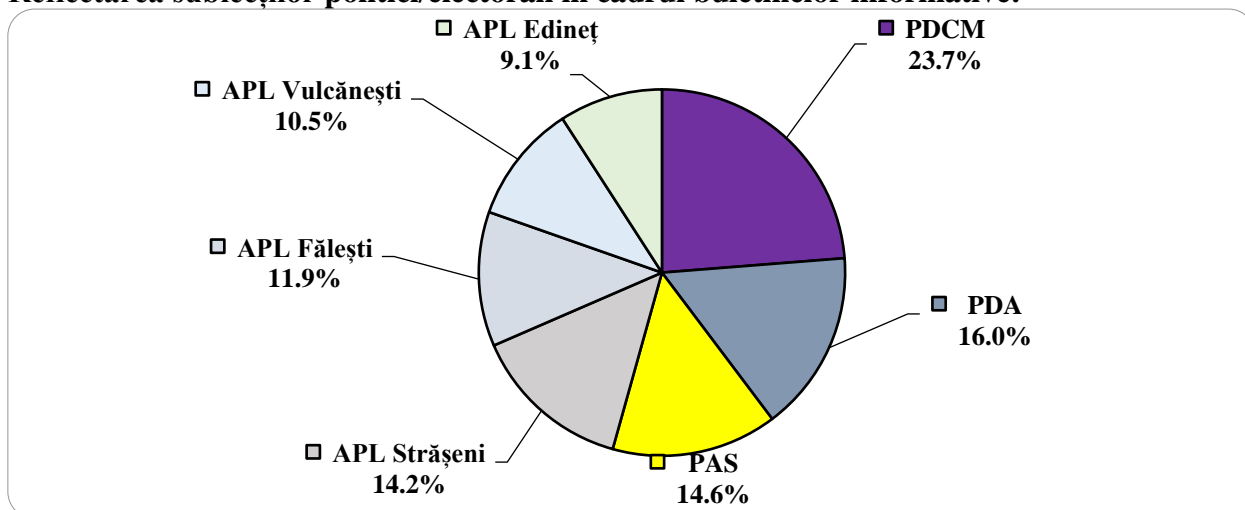
5. „Moldova 1”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 7 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora o știre în care a fost reflectat un concurent desemnat, precum și activitatea APL-urilor Strășeni, Fălești, Vulcănești și Edineț.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/ electorali a constituit 03 min. 39 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat subiectul politic/electoral PDCM – 52 sec. (23,7%), urmat de PDA – 35 sec. (16,0) și PAS – 32 sec. (14,6%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

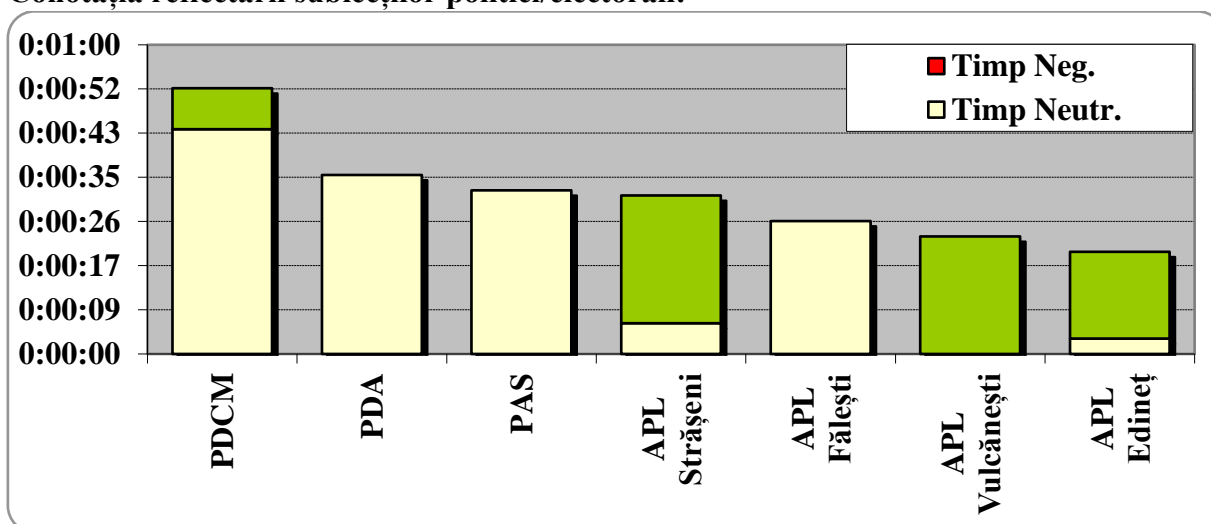

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PDCM	52 sec.	08 sec.	44 sec.	0 sec.
2.	PDA	35 sec.	0 sec.	35 sec.	0 sec.
3.	PAS	32 sec.	0 sec.	32 sec.	0 sec.
4.	APL Strășeni	31 sec.	25 sec.	06 sec.	0 sec.
5.	APL Fălești	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
6.	APL Vulcănești	23 sec.	23 sec.	0 sec.	0 sec.
7.	APL Edineț	20 sec.	17 sec.	03 sec.	0 sec.

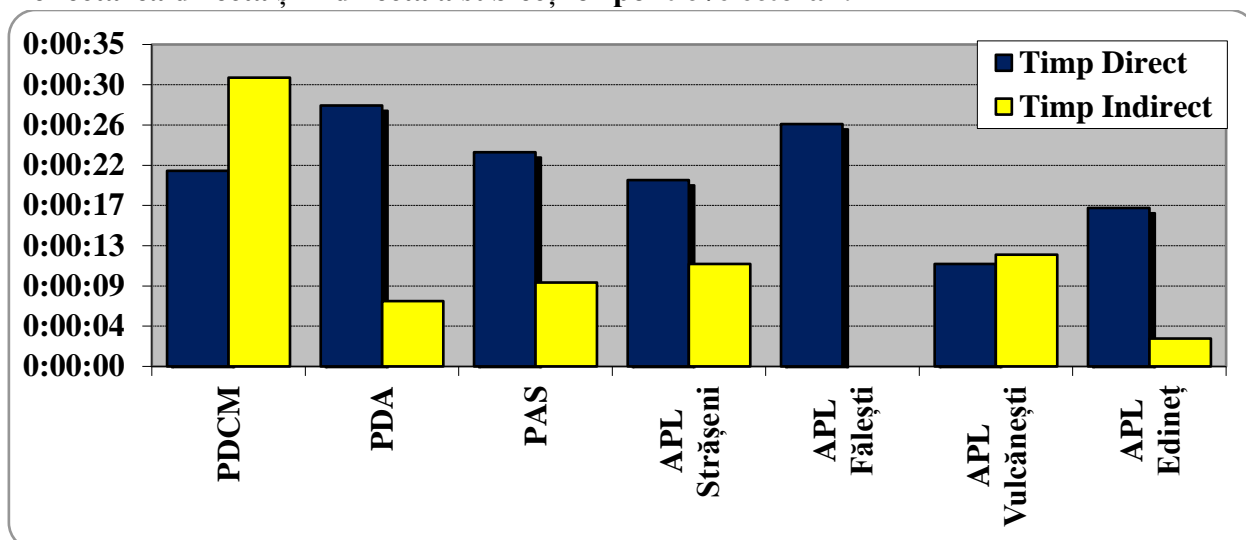
Datele diagramei în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PDCM – cu 23,7% (52 sec.), urmat de PDA – cu 16,0% (35 sec.), PAS – cu 14,6% (32 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit APL-urilor.

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali PDA, PAS și APL Fălești a fost neutră. PDCM și activitatea APL-urilor Strășeni și Edineț – neutră și pozitivă, iar pentru APL Vulcănești – pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

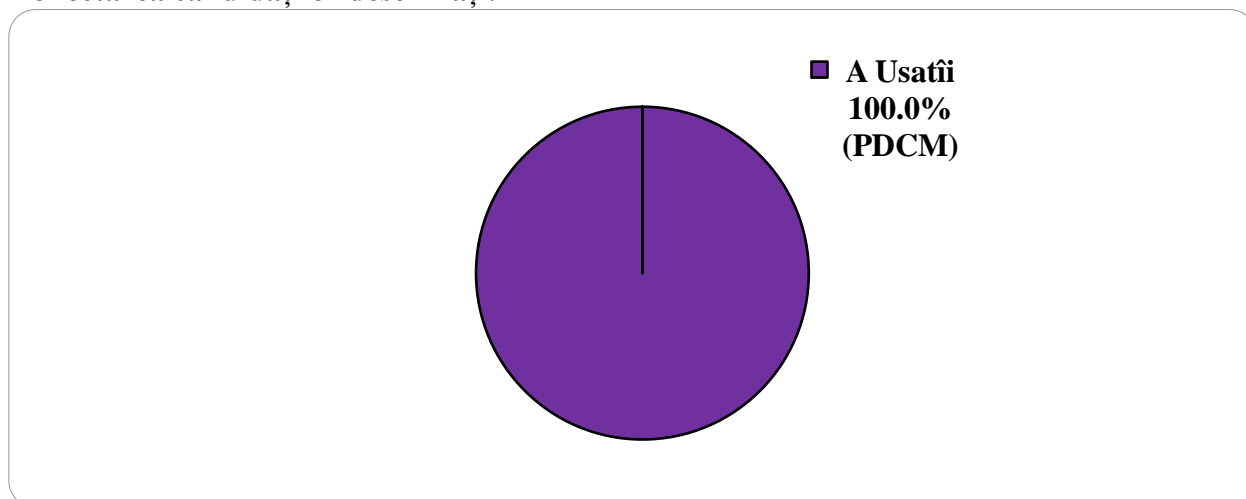

Subiecții politici/electorali PDCM, PDA și PAS, precum și APL Strășeni, Vulcănești și Edineț au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „Moldova-1”, de apariții directe și indirecte, iar APL Fălești a avut doar apariții directe.

Candidați desemnați

În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Moldova-1” a reflectat activitatea unui candidat desemnat.

Reflectarea candidaților desemnați:

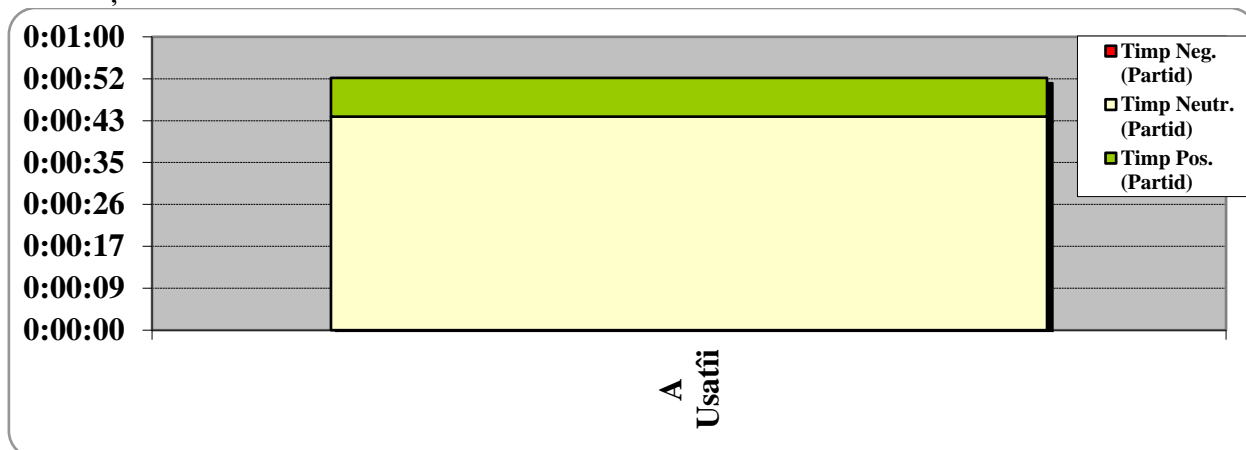

Detaliere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A. Usatii (PDCM)	52 sec.	08 sec.	44 sec.	0 sec.

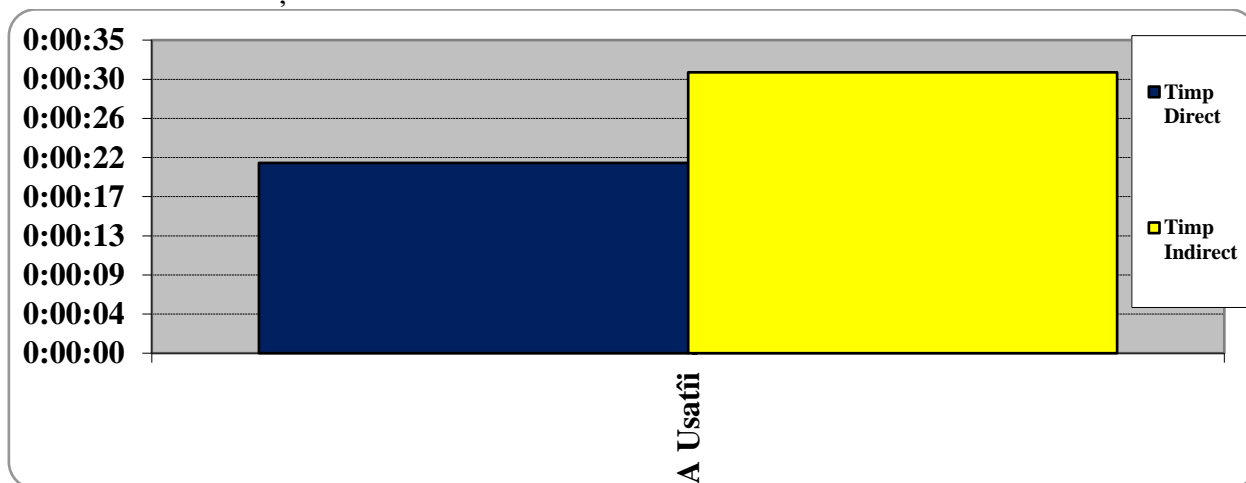
Potrivit datelor diagramei, a fost alocat timp unui singur candidat desemnat – A. Usatii, (PDCM) cu 100% (52 sec.).

Conotația reflectării candidatului desemnat:

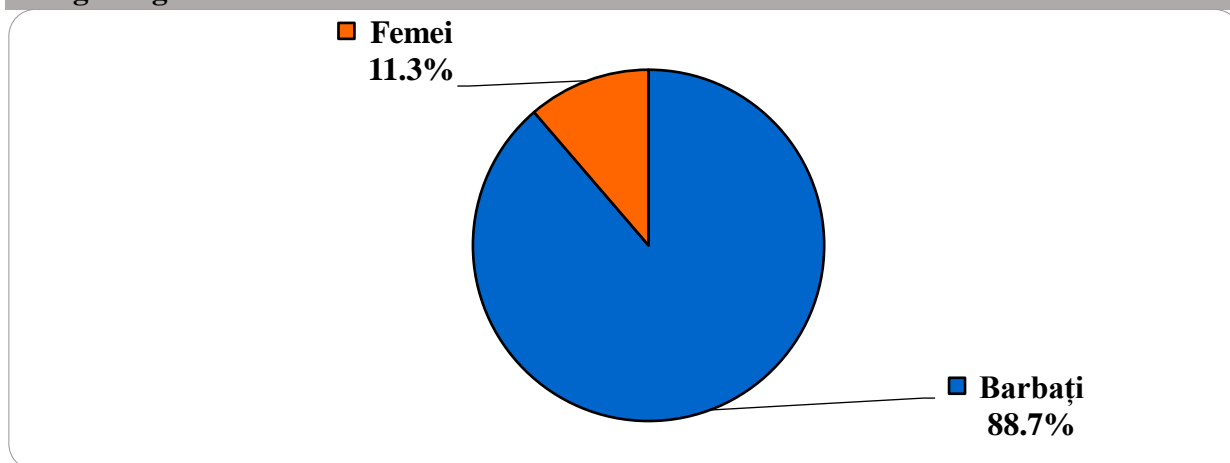
Conotația reflectării candidatului desemnat, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Moldova-1”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a candidatului desemnat:

Candidatul desemnat de PDCM, A. Usatfi, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Moldova-1” a beneficiat de intervenții directe și apariții indirecte.

Categoria gender

Datele diagramei atestă dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 88,7% (2 min. 37 sec.), iar cota femeilor – de 11,3% (20 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 21:00.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „Moldova-1” a difuzat un subiect electoral din data de 11 septembrie 2023 despre desemnarea lui A. Usatîi, în calitate de candidat la funcția de primar al mun. Chișinău din partea partidului PDCM și un subiect la 12 septembrie 2023, despre verificările care urmează a fi efectuate în transportul public în ziua alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, pentru evitarea transportării organizate a cetățenilor.

Subiectele respective nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, conform pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, care stipulează că: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

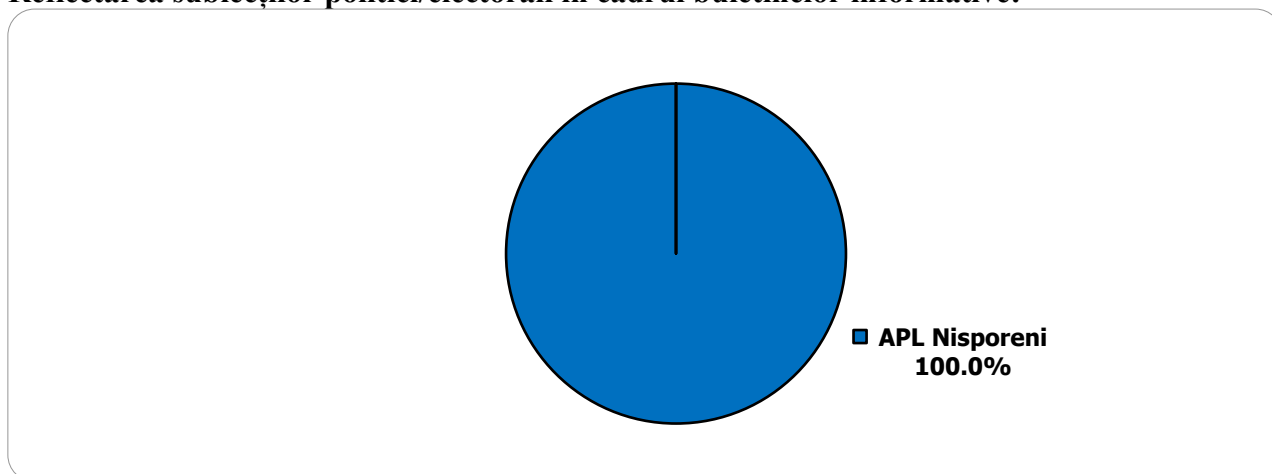
6. „ALBASAT”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „ALBASAT” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 9 știri în care a fost reflectată activitatea APL Nisporeni. Acțiunile Comisiei Electorale Centrale nu au fost vizate în cadrul buletinelor.

Volumul total de timp acordat subiectului politic/electoral APL Nisporeni a constituit 03 min. 27 sec.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

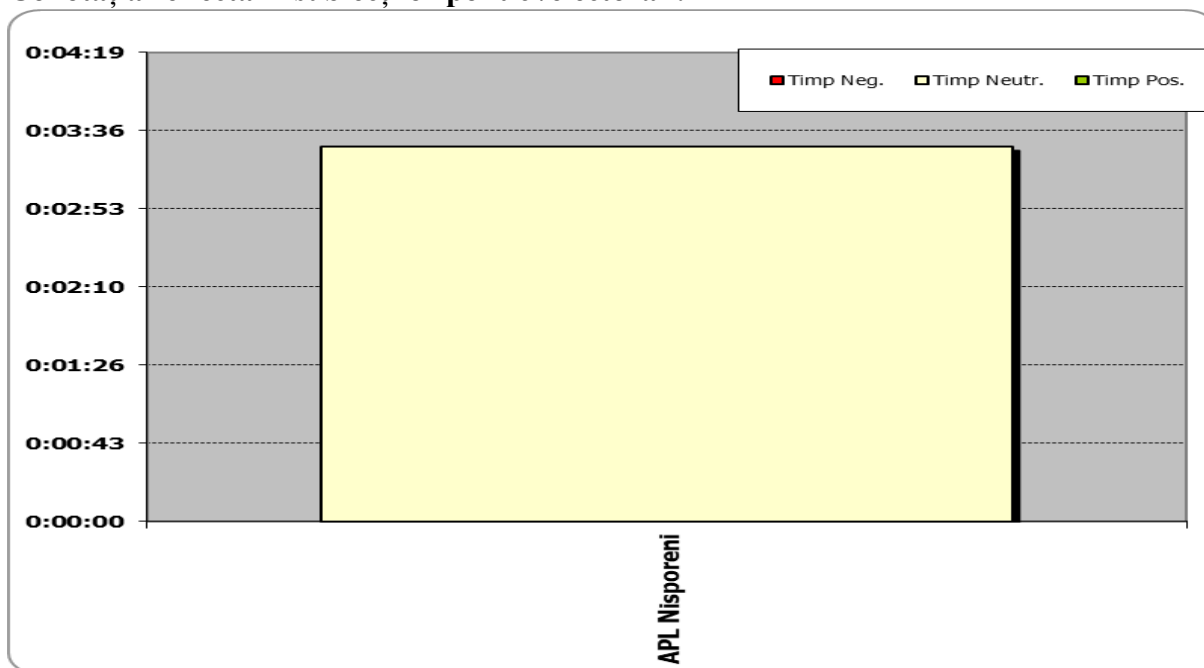

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Nisporeni	03 min. 27 sec.	0 sec.	03 min. 27 sec.	0 sec.

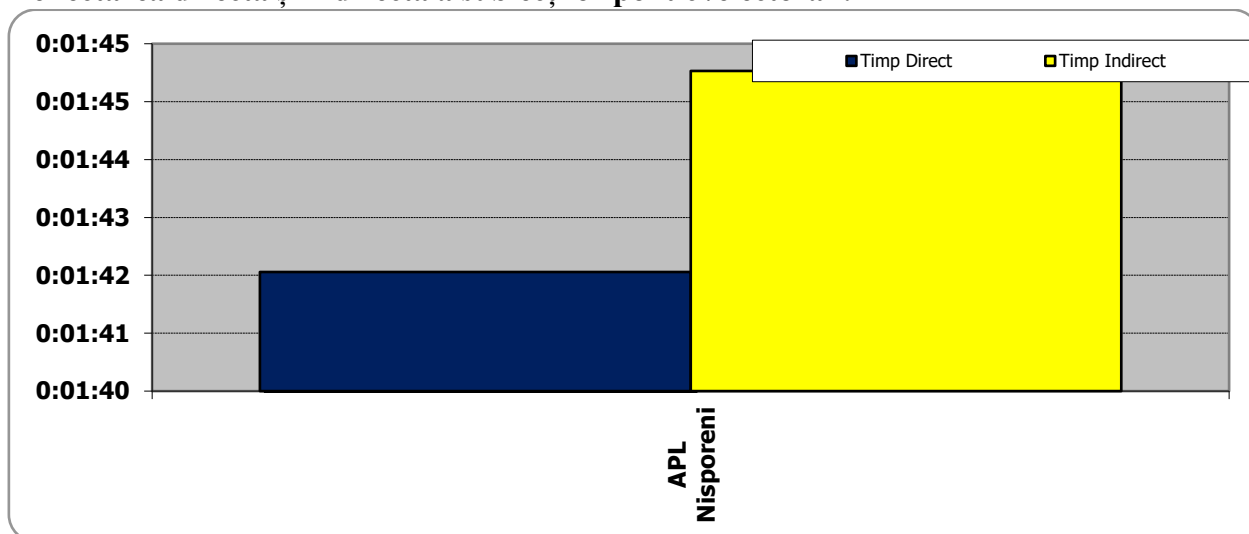
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiectului APL Nisporeni, este 100% (03 min. 27 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

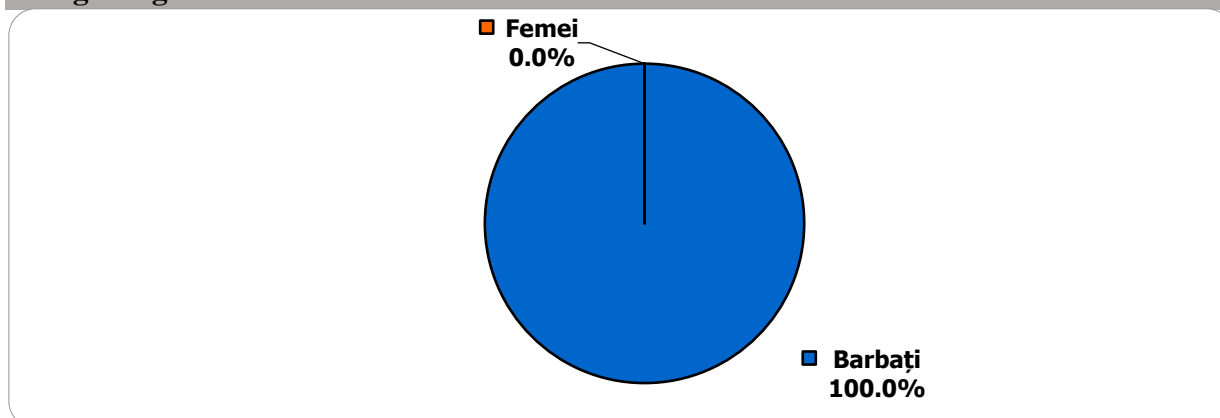
Conotația reflectării subiectului APL Nisporeni, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „ALBASAT”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

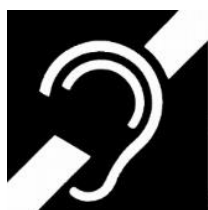
APL Nisporeni a beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „ALBASAT”, de apariții directe și indirecte.

Categoria gender

Datele diagramei atestă dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 100% (1 min. 42 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul televiziune „ALBASAT” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz, prin titrare sincron, a buletinelor de știri de la ora 19:00.

În perioada de raport serviciul de televiziune „ALBASAT” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

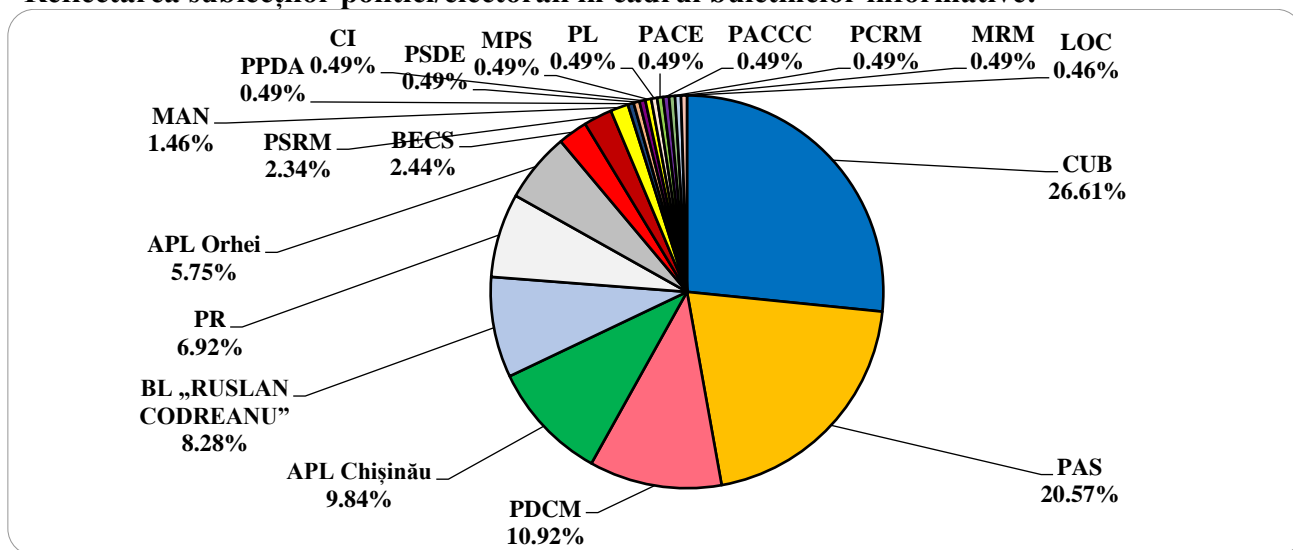
7. Orizont TV

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Orizont TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română/rusă), 23 de știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 18 subiecți politici/electorali, 16 candidați desemnați, dintre care activitatea unui candidat independent, 11 subiecte au vizat acțiunile CEC și 2 subiecte au vizat activitatea APL Chișinău și activitatea APL Orhei.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 17 min. 06 sec., din care APL Chișinău și APL Orhei au avut 02 min. 40 sec.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

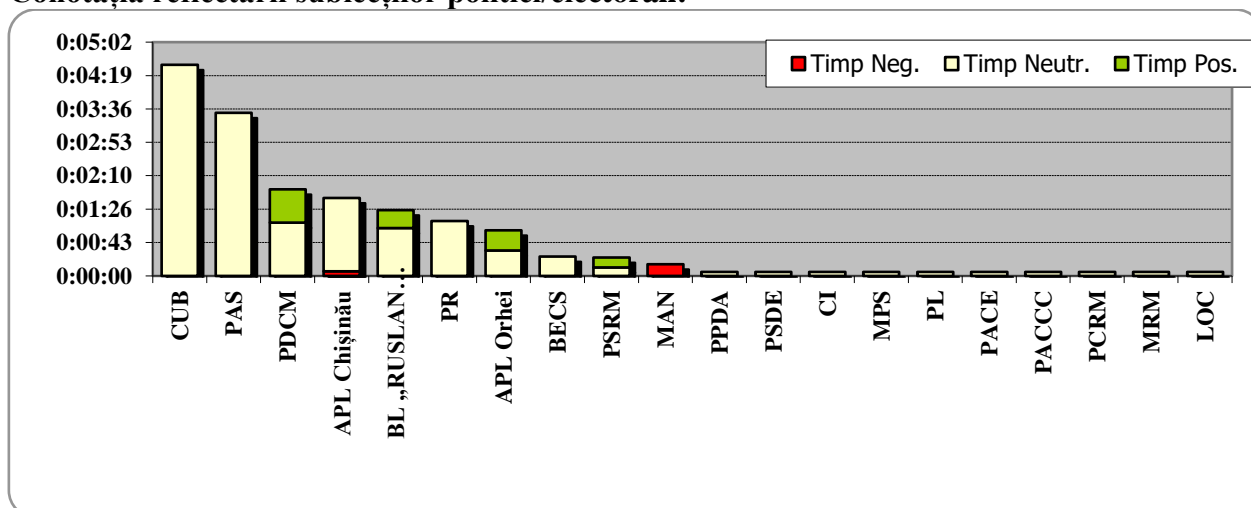

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	CUB	04 min. 33 sec.	0	04 min. 33 sec.	0
2.	PAS	03 min. 31 sec.	0	03 min. 31 sec.	0
3.	PDCM	01 min. 52 sec.	43 sec.	01 min. 09 sec.	0
4.	APL Chișinău	01 min. 41 sec.	0	01 min. 35 sec.	06 sec.
5.	BL „RUSLAN CODREANU”	01 min. 25 sec.	23 sec.	01 min.02 sec.	0
6.	PR	01 min. 11 sec.	0	01 min. 11 sec.	0
7.	APL Orhei	59 sec.	26 sec.	33 sec.	0
8.	BECS	25 sec.	0	25 sec.	0
9.	PSRM	24 sec.	13 sec.	11 sec.	0
10.	MAN	15 sec.	0	0	15 sec.
11.	PPDA	05 sec.	0	05 sec.	0
12.	PSDE	05 sec.	0	05 sec.	0
13.	CI	05 sec.	0	05 sec.	0
14.	MPS	05 sec.	0	05 sec.	0
15.	PL	05 sec.	0	05 sec.	0
16.	PACE	05 sec.	0	05 sec.	0
17.	PACCC	05 sec.	0	05 sec.	0
18.	PCRM	05 sec.	0	05 sec.	0
19.	MRM	05 sec.	0	05 sec.	0
20.	LOC	05 sec.	0	05 sec.	0

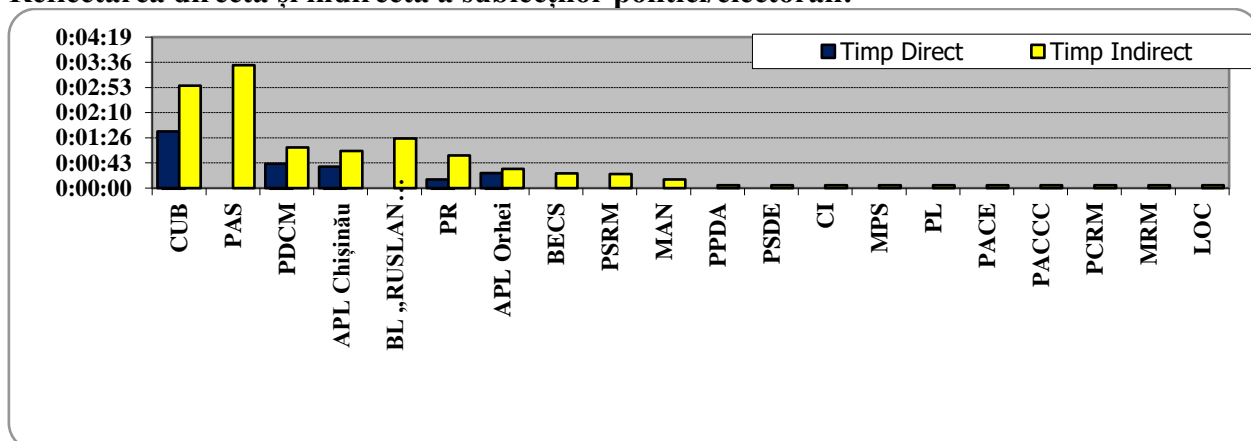
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CUB – 26,61% (04 min. 33 sec.), urmat de PAS – 20,57% (03 min. 31 sec.), PDCM – 10,92% (01 min. 52 sec.), APL Chișinău – 9,84% (01 min. 41 sec.), BL „RUSLAN CODREANU” – 8,28% (01 min. 25 sec.), PR – 6,92% (01 min. 11 sec.), APL Orhei – 5,75% (59 sec.), BECS – 2,44% (25 sec.), PSRM – 2,34% (24 sec.) și MAN – 1,46% (15 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare au avut PPDA, PSDE, CI, MPS, PL, PACE, PACCC, PCRM, MRM și LOC, cu pragul mai mic de 1% (05 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Orizont TV”, au fost într-o tonalitate, în general, neutră. Subiecții politici/electorali PDCM, BL „RUSLAN CODREANU”, APL Orhei și PSRM au fost reflectați și în context pozitiv, iar APL Chișinău și MAN fiind reflectați și negativ.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

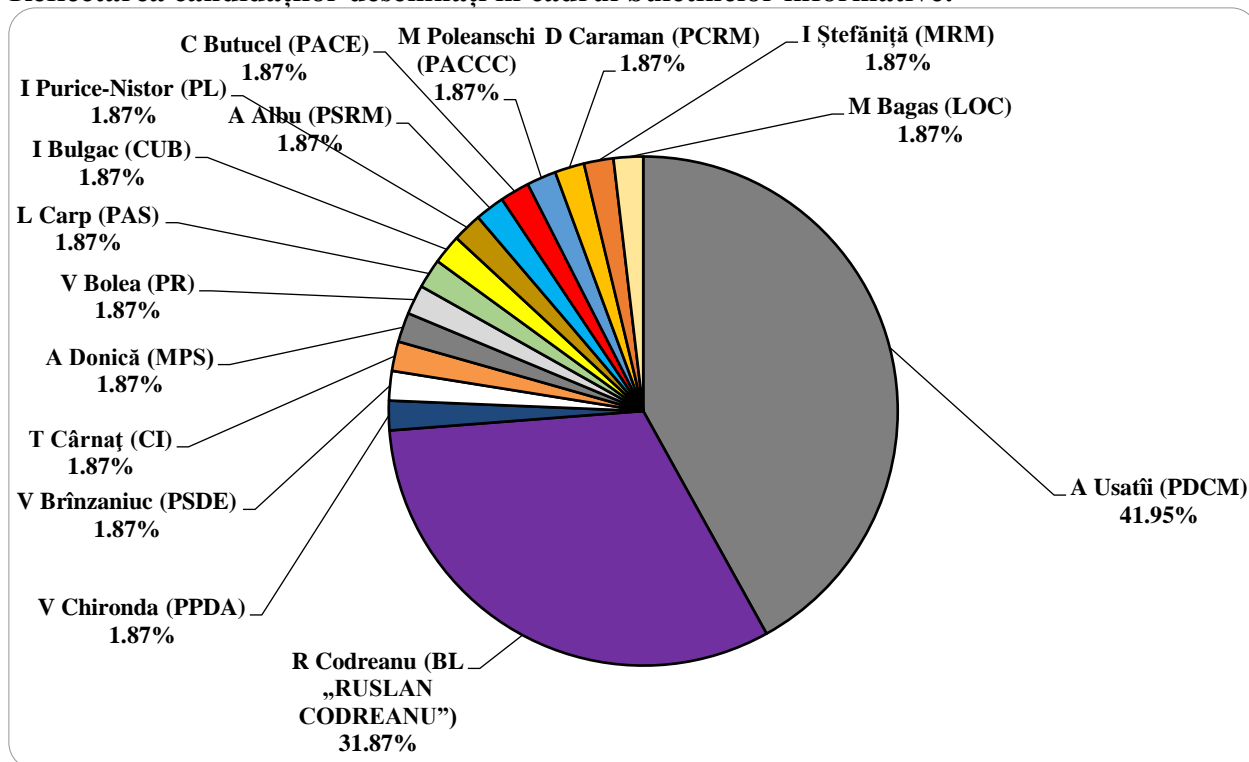

Subiecții politici/electorali au fost mediatizați prin intervenții indirecte, iar CUB, PDCM, APL Chișinău, PR și APL Orhei au avut și apariții directe.

Candidați desemnați

În perioada de raport, 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Orizont TV” a reflectat activitatea a 16 candidați desemnați.

Reflectarea candidaților desemnați în cadrul buletinelor informative:

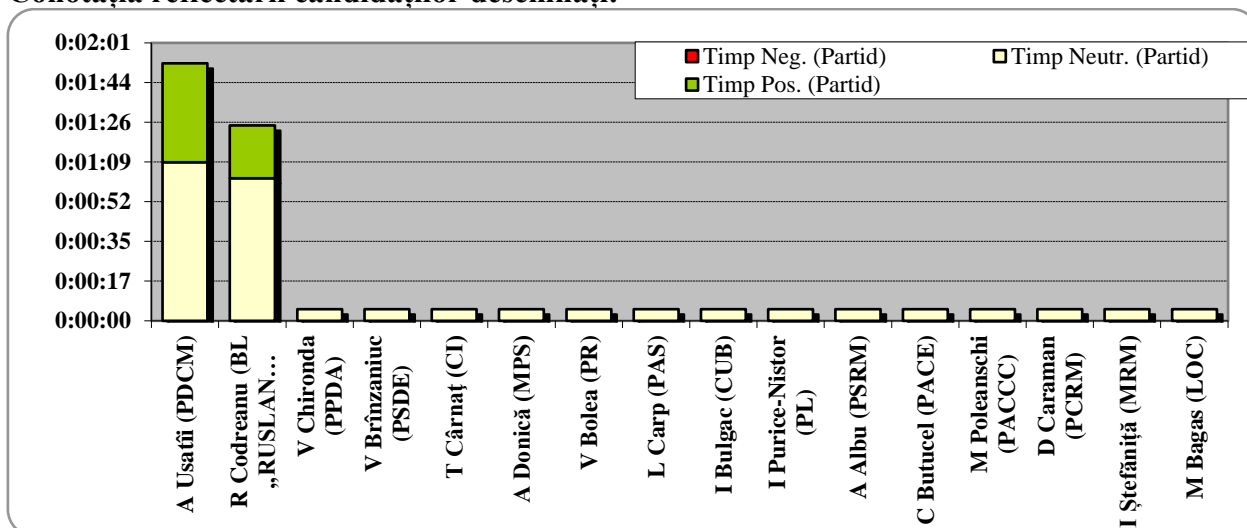

Detaliiere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A Usatîi	01 min. 34 sec.	43 sec.	51 sec.	0
2.	R Codreanu	01 min. 18 sec.	23 sec.	55 sec.	0
3.	V Chironda	05 sec.	0	05 sec.	0
4.	V Brînzaniuc	05 sec.	0	05 sec.	0
5.	T Cârnaț	05 sec.	0	05 sec.	0
6.	A Donică	05 sec.	0	05 sec.	0
7.	V Bolea	05 sec.	0	05 sec.	0
8.	L Carp	05 sec.	0	05 sec.	0
9.	I Bulgac	05 sec.	0	05 sec.	0
10.	I Purice-Nistor	05 sec.	0	05 sec.	0
11.	A Albu	05 sec.	0	05 sec.	0
12.	C Butucel	05 sec.	0	05 sec.	0
13.	M Poleanschi	05 sec.	0	05 sec.	0
14.	D Caraman	05 sec.	0	05 sec.	0
15.	I Ștefăniță	05 sec.	0	05 sec.	0
16.	M Bagas	05 sec.	0	05 sec.	0

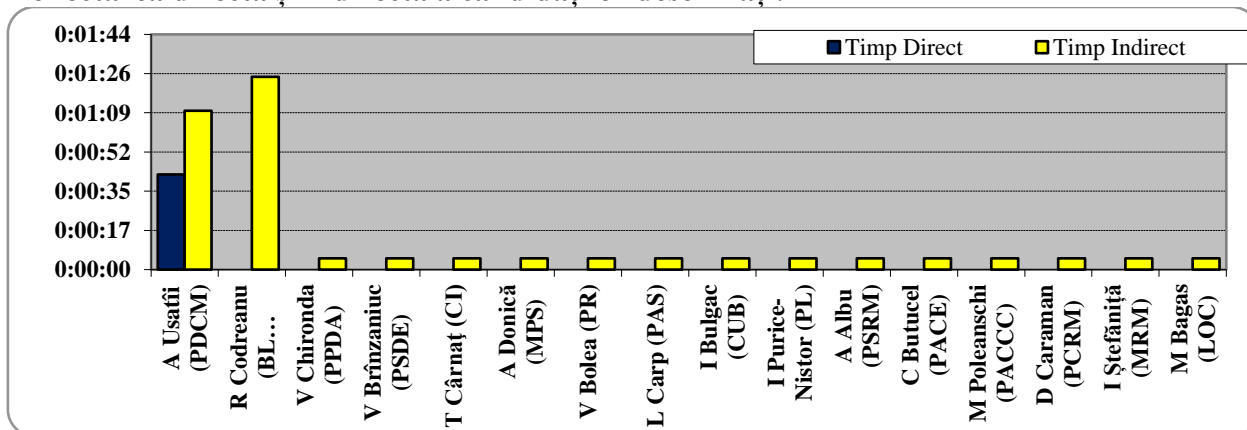
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut A. Usatîi (PDCM) – 41,95% (01 min. 34 sec.), urmat de R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) – 31,84% (01 min. 18 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare au avut ceilalți candidați desemnați a câte 1,87% (05 sec. pentru fiecare): V. Chironda (PPDA), V. Brînzaniuc (PSDE), T. Cârnaț (CI), A. Donică (MPS), V. Bolea (PR), L. Carp (PAS), I. Bulgac (CUB), I. Purice-Nistor (PL), A. Albu (PSRM), C. Butucel (PACE), M. Poleanschi (PACCC), D. Caraman (PCRM), I. Ștefăniță (MRM) și M. Bagas (LOC).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

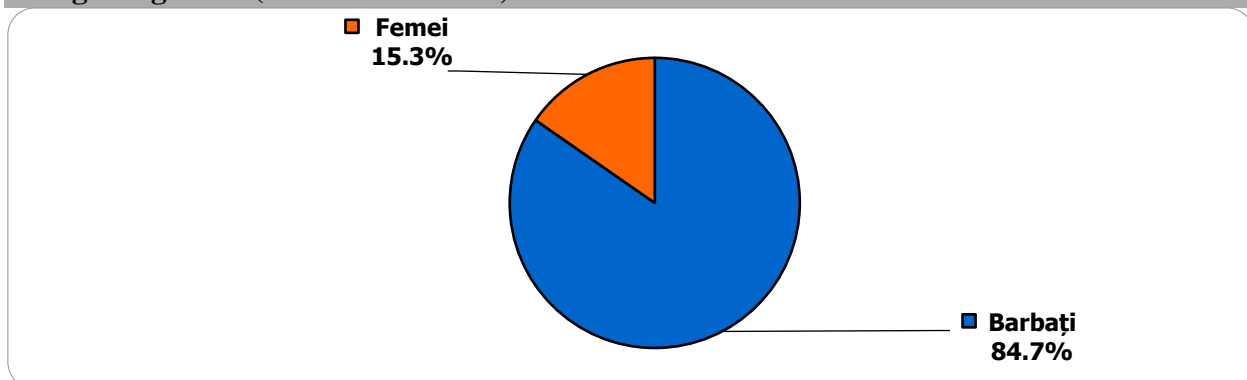
Conotația reflectării candidaților desemnați, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Orizont TV”, au fost într-o tonalitate, în general, neutră. A. Usatii (PDCM) și R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) au fost reflectați și în context pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Candidații desemnați au fost reflectați prin intervenții indirecte, iar A. Usatii (PDCM) a avut și apariții directe.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 84,7% (09 min. 12 sec.), iar cea a femeilor fiind – 15,3% (01 min. 40 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Conform pct. 43 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală, FSM asigură accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la, cel puțin, o ediție pe săptămână a rubricii speciale „ELECTORALA 20_”.

Respectiv, serviciul de televiziune „Orizont TV” nu a realizat rubrica specială „Electorala”, prevăzută la pct. 38 din Regulament, care stipulează: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorala”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

Prin urmare sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

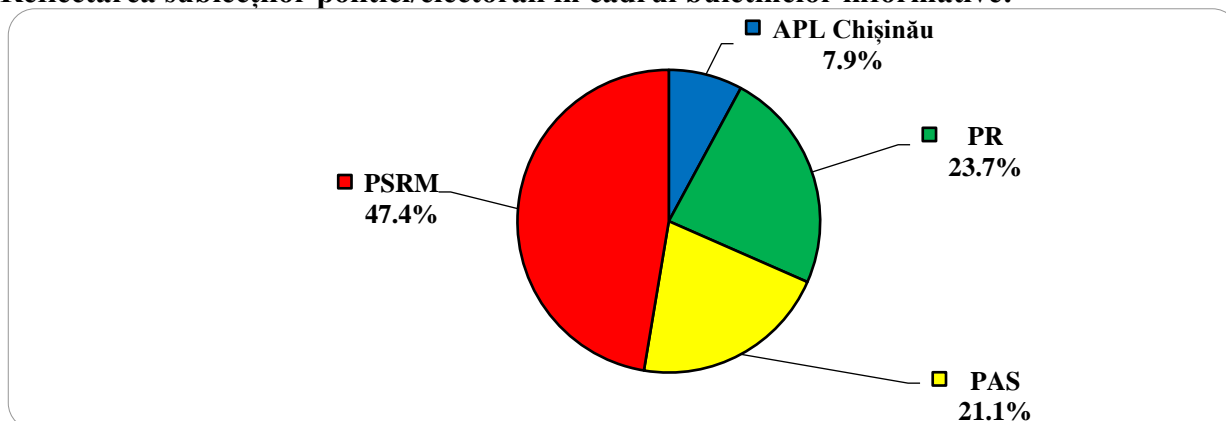
8. „TV Elita”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Elita TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 91 de subiecte, dintre care 5 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 3 subiecți politici/electorali. Știrile cu caracter electoral au fost difuzate și încadrate în rubrica „Electorala 2023”, cu excepția unei știri despre realizarea unui sondaj care a fost cu tematică electorală.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 01 min. 10 sec., iar APL a beneficiat de 06 sec.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

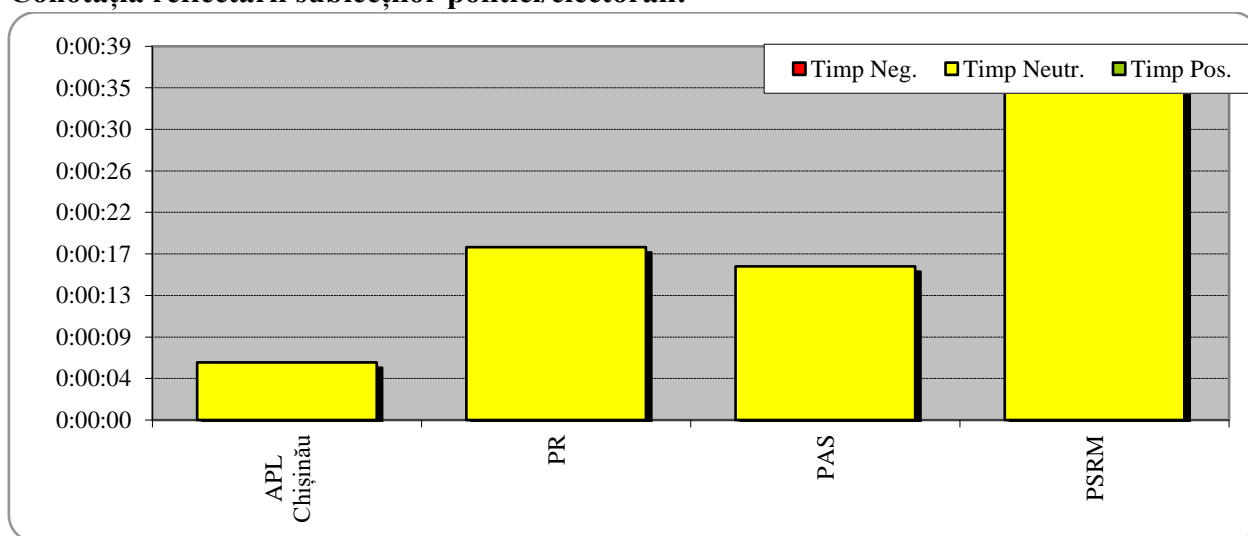

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PSRM	36 sec.	0 sec.	36 sec.	0 sec.
2.	PR	18 sec.	0 sec.	18 sec.	0 sec.
3.	PAS	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
4.	APL Chișinău	6 sec.	0 sec.	6 sec.	0 sec.

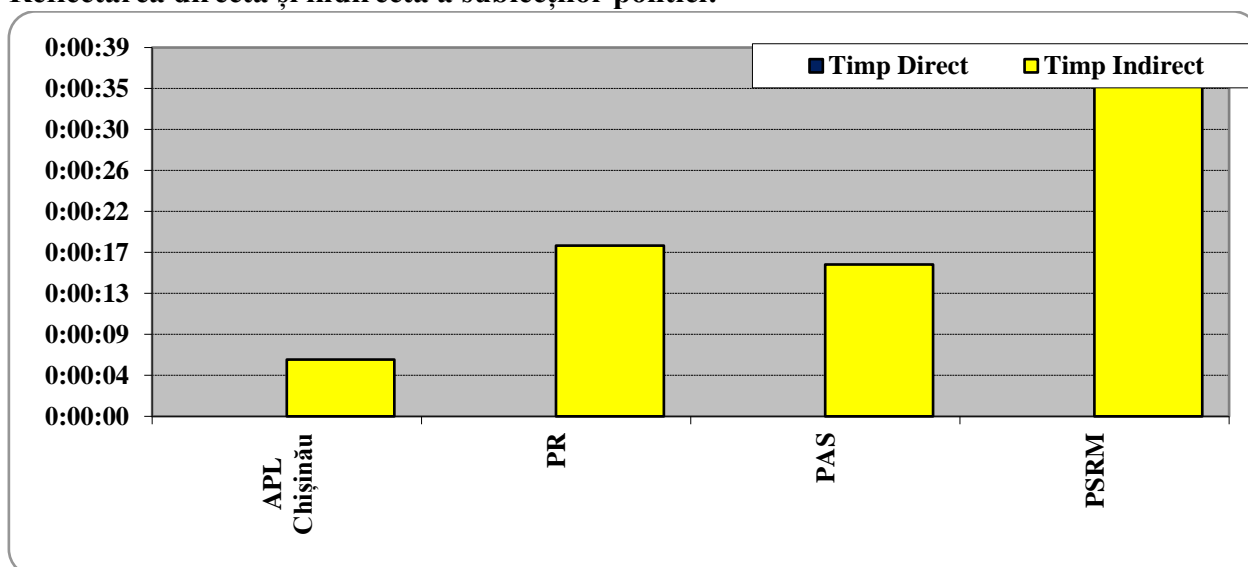
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PSRM – cu 47,4% (36 sec.), urmat de PR – cu 23,7% (18 sec.), PAS – cu 21,1% (16 sec.) și APL Chișinău – cu 7,9% (6 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Elita TV”, a fost într-o tonalitate total neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici:

Toți subiecții politici/electorali au beneficiat doar de apariții indirecte în buletinele de știri difuzate de „Elita TV”.

Candidații desemnați

În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TV Elita” nu a reflectat activitatea niciunui candidat desemnat în cursa electorală la alegerile din 05 noiembrie 2023.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „TV Elita” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de văz și auz, utilizând titrarea sincron în cadrul difuzării buletinelor de știri.

Serviciul de televiziune „Elita TV” a difuzat în data de 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 19:00 și în buletinul din 12 septembrie 2023, ora 19:00, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor la alegerile parlamentare și prezidențiale. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul a omis să indice metodologia de efectuare a sondajului, din ce surse a fost realizat, dar și geografia desfășurării lui.

Conform pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”*.

Este de specificat și faptul că subiectul dat nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, destinate difuzării informațiilor electorale, așa cum este specificat la pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”*.

Drept urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”*.

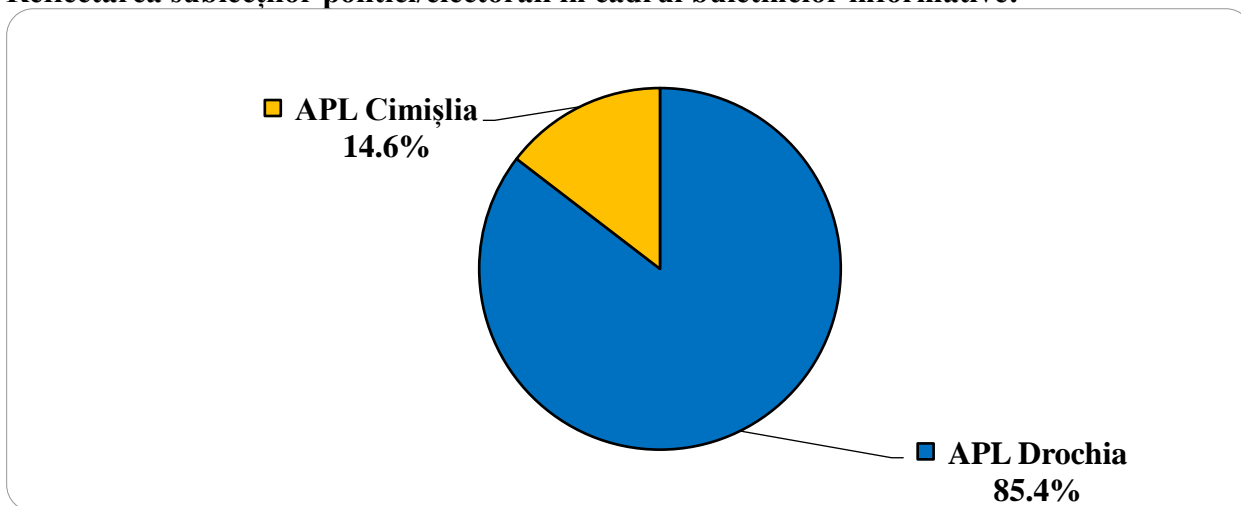
9. „TV Drochia”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TV Drochia” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:30 (limba de difuzare: română), 8 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea APL Drochia și APL Cimișlia.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 17 min. 22 sec., dintre care de cel mai mult timp a beneficiat APL Drochia – 14 min. 50 sec. (85,4%), urmată de APL Cimișlia – 2 min. 32 sec. (14,6%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

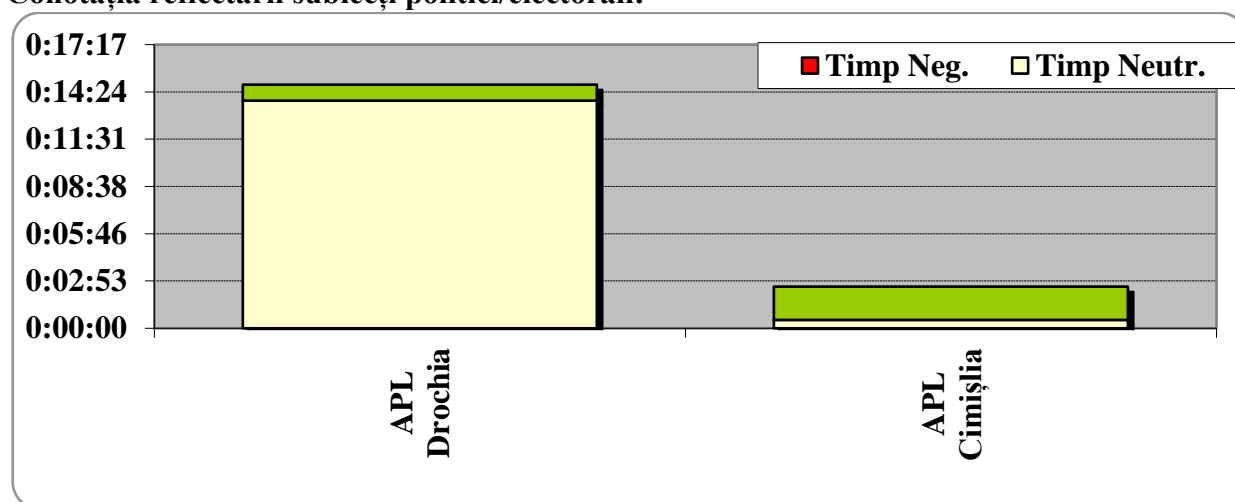

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Drochia	0:14:50	0:00:58	0:13:52	0
2.	APL Cimișlia	0:02:32	0:02:02	0:00:30	0

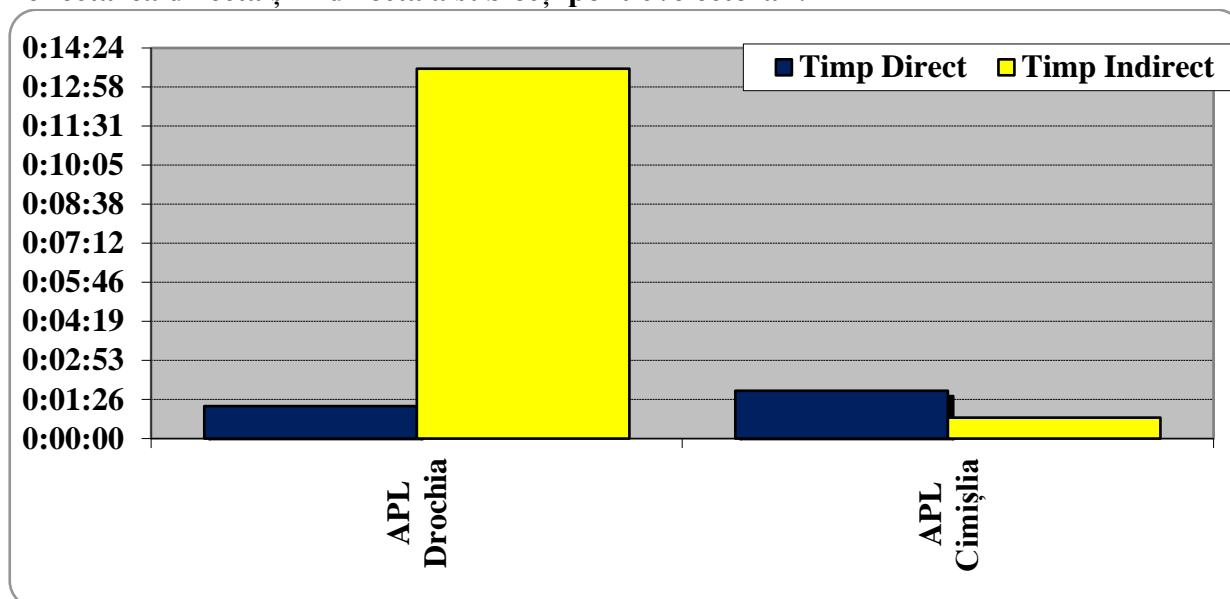
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Drochia – cu 85,4% (14 min. 50 sec.), urmat de APL Cimișlia – cu 14,6% (02 min. 32 sec.).

Conotația reflectării subiecți politici/electorali:

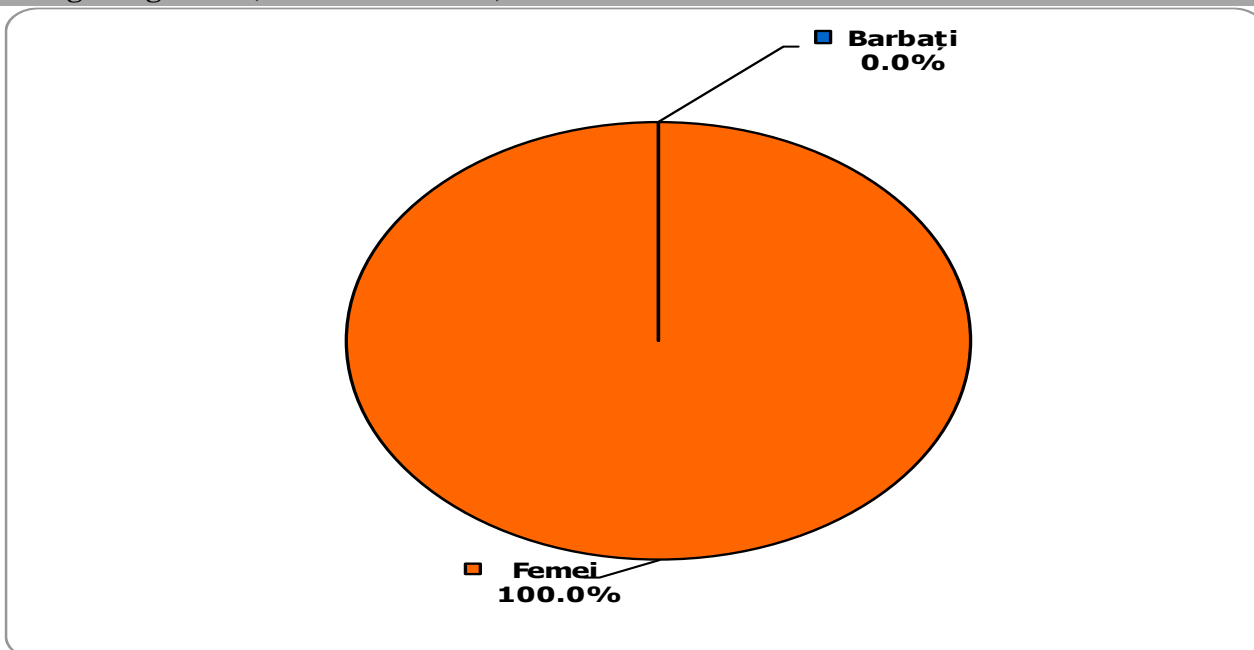
Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TV Drochia”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a subiecți politici/electorali:

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale APL Drochia și APL Cimișlia au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „TV Drochia”, de apariții directe și indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota femeilor fiind cea dominantă – 100% (24 sec.), iar cota bărbaților – 0%.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „TV Drochia” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 19:30.

În perioada de raport, serviciul de televiziune „Drochia TV” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

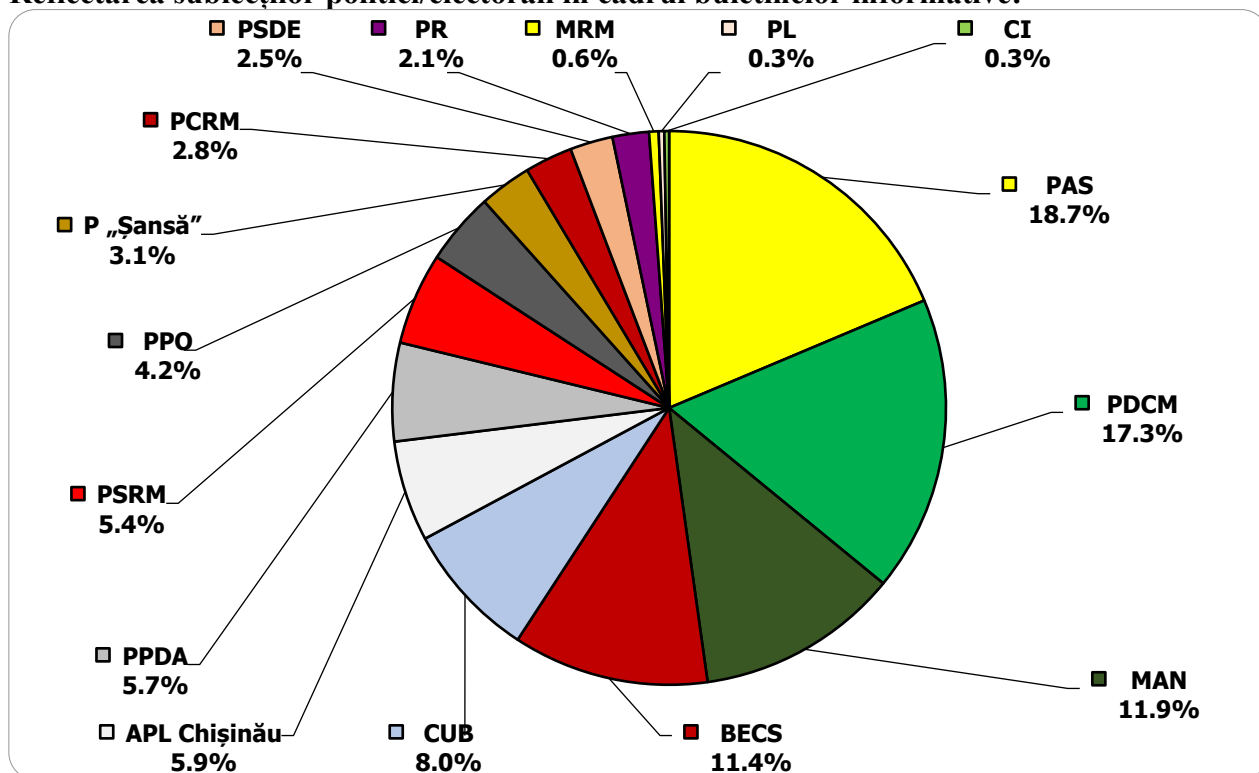
10. „Exclusiv TV”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Exclusiv TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română/rusă), 15 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 15 subiecți politici (partide), 14 candidați electorali, dintre care activitatea unui candidat independent, 6 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, precum și activitatea APL Chișinău.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 36 min. 00 sec., din care de cel mai mult timp au beneficiat concurenții electorali – 33 min. 53 sec. (94,1%), urmați de APL – 02 min. 07 sec. (5,9%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

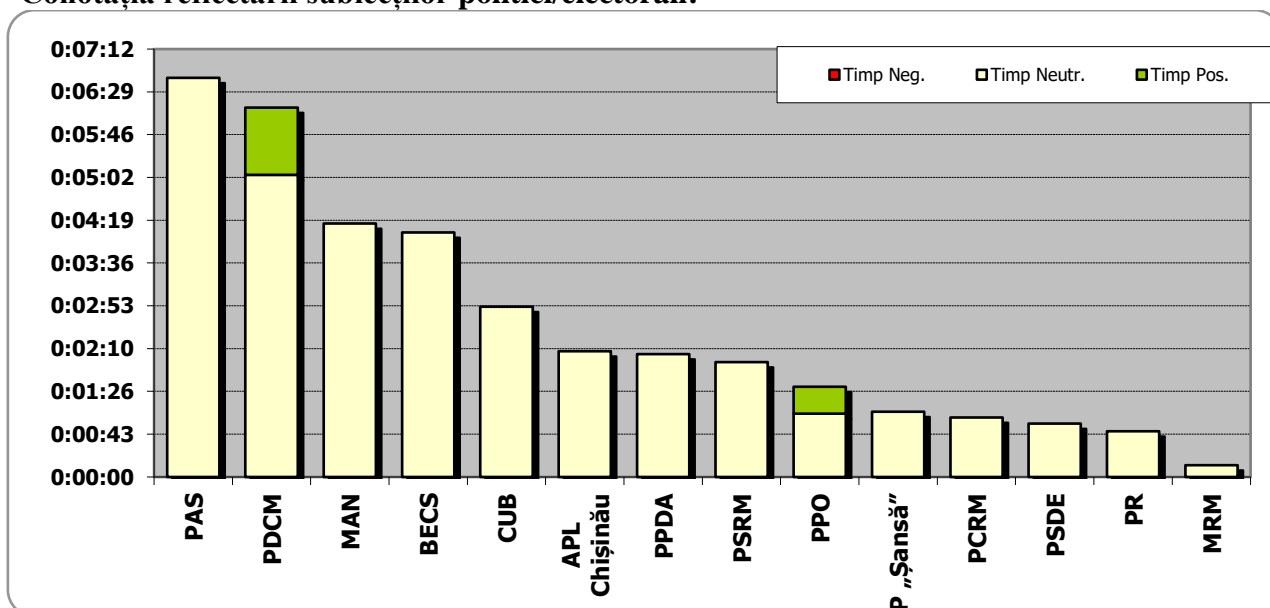
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	6 min. 43 sec.	0	6 min. 43 sec.	0
2.	PDCM	6 min. 13 sec.	1 min. 08 sec.	5 min. 05 sec.	0
3.	MAN	4 min. 16 sec.	0	4 min. 16 sec.	0
4.	BECS	4 min. 07 sec.	0	4 min. 07 sec.	0
5.	CUB	2 min. 52 sec.	0	2 min. 52 sec.	0
6.	APL Chișinău	2 min. 07 sec.	0	2 min. 07 sec.	0
7.	PPDA	2 min. 04 sec.	0	2 min. 04 sec.	0
8.	PSRM	1 min. 56 sec.	0	1 min. 56 sec.	0
9.	PPO	1 min. 31 sec.	27 sec.	1 min. 04 sec.	0

10.	P „Șansă”	1 min. 06 sec.	0	1 min. 06 sec.	0
11.	PCRM	1 min. 00 sec.	0	1 min. 00 sec.	0
12.	PSDE	54 sec.	0	54 sec.	0
13.	PR	46 sec.	0	46 sec.	0
14.	MRM	12 sec.	0	12 sec.	0
15.	PL	07 sec.	0	07 sec.	0
16.	CI	06 sec.	0	06 sec.	0

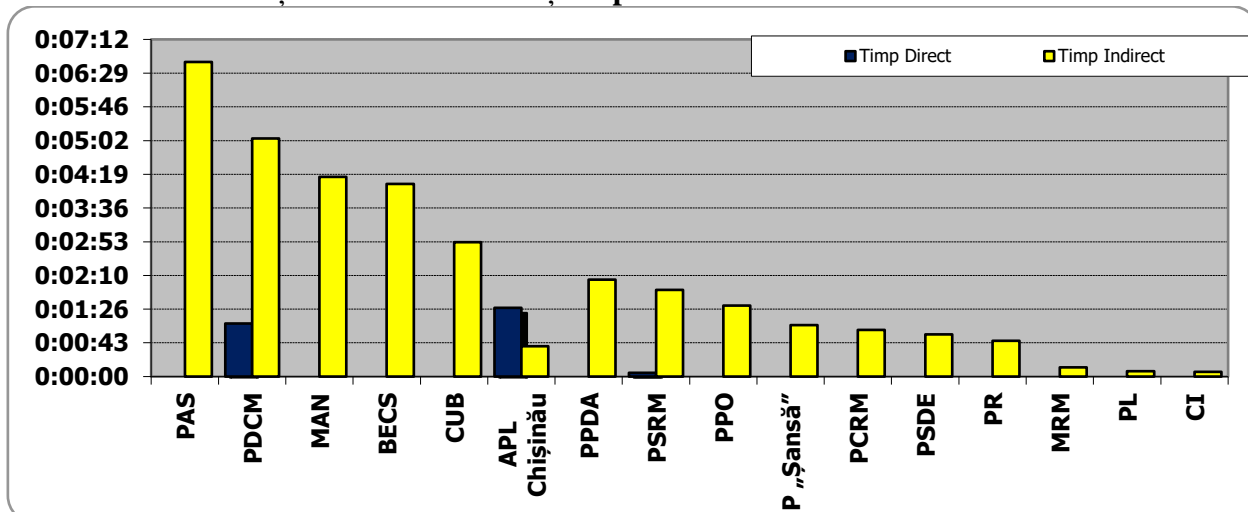
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral PAS – 18,7% (6 min. 43 sec.), urmat de PDCM – 17,3% (6 min. 30 sec.). Cu o pondere aproximativ egală au fost mediatizați APL Chișinău – 5,9% (2 min. 07 sec.), PPDA – 5,7% (2 min. 07 sec.) și PSRM – 5,4% (1 min. 56 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare a avut CI – 0,3% (6 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Exclusiv TV”, a fost într-o tonalitate neutră și nesemnificativ pozitivă. În mod pozitiv au fost reflectați doar doi concurenți electorali – PDCM și PPO.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

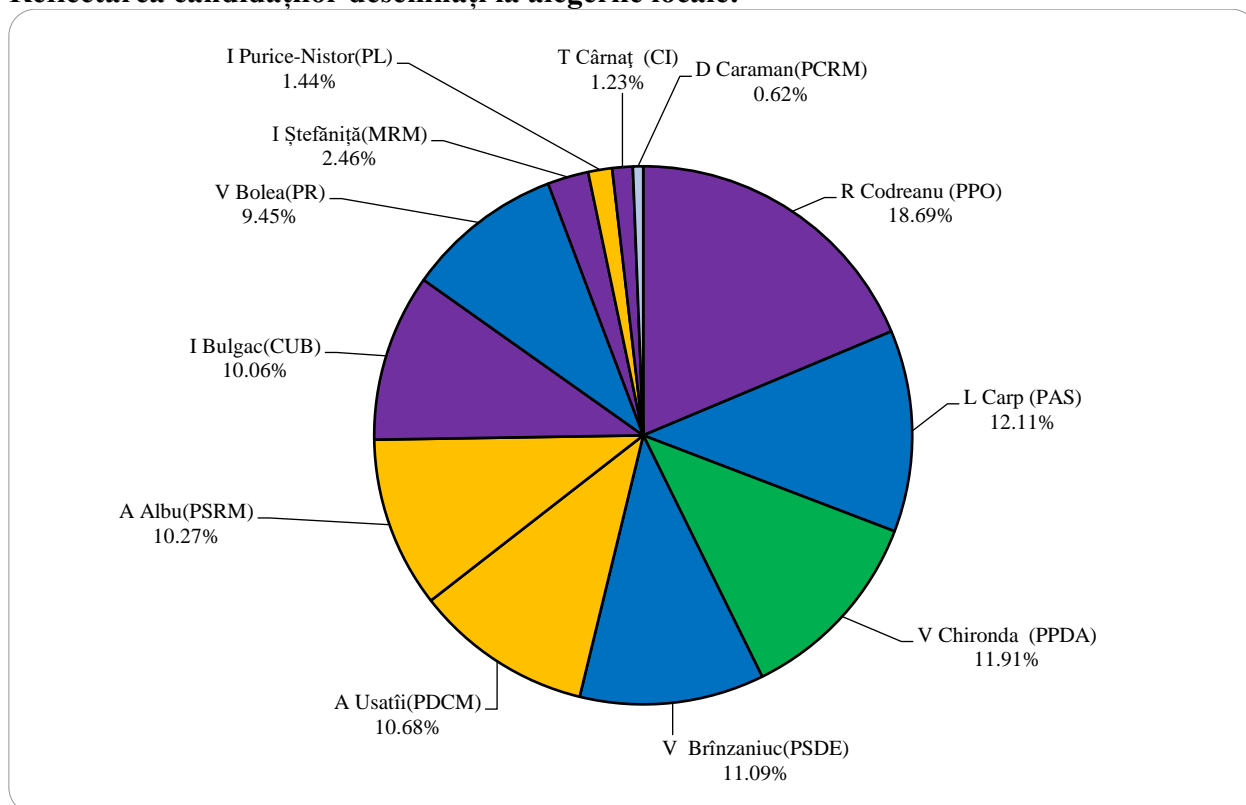

Subiecților politici la alegerile locale generale PDCM, PSRM, precum și APL Chișinău au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului media de televiziune „Exclusiv TV”, de apariții directe și indirecte, iar PAS, MAN, BECS, CUB, PPDA, P,,Șansă”, PPO, PCR, PR, MRM, PL și CI au avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

Din cei 19 candidați desemnați în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, „Exclusiv TV” a reflectat 12 candidați.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

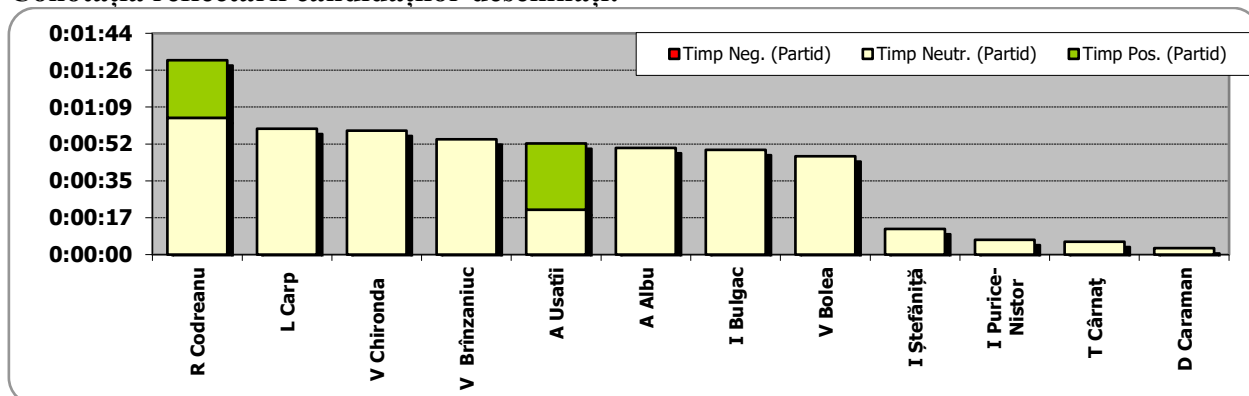

Detaliere:

Nr.	Candidați politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	R Codreanu (PPO)	01 min. 31 sec.	27 sec.	1 min. 04 sec.	0
2.	L Carp (PAS)	59 sec.	0	59 sec.	0
3.	V Chironda (PPDA)	58 sec.	0	58 sec.	0
4.	V Brînzaniuc (PSDE)	54 sec.	0	54 sec.	0
5.	A Usatîi (PDCM)	52 sec.	31 sec.	21 sec.	0
6.	A Albu (PSRM)	50 sec.	0	50 sec.	0
7.	I Bulgac (CUB)	49 sec.	0	49 sec.	0
8.	V Bolea (PR)	46 sec.	0	46 sec.	0
9.	I Ștefăniță (MRM)	12 sec.	0	12 sec.	0
10.	I Purice-Nistor (PL)	07 sec.	0	07 sec.	0
11.	T Cârnaț (CI)	06 sec.	0	06 sec.	0
12.	D Caraman (PCR)	03 sec.	0	03 sec.	0

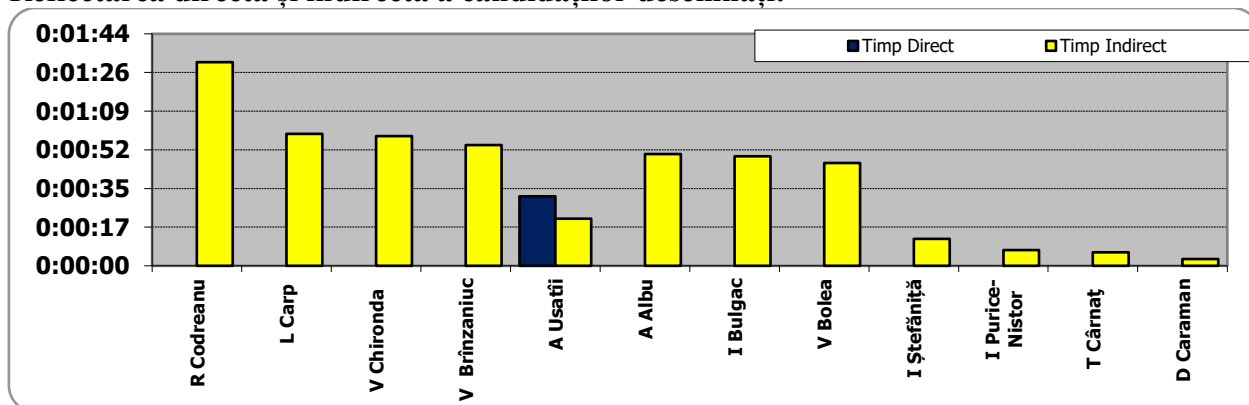
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat R. Codreanu (PPO) – 18,69% (1 min. 31 sec.), urmat de L. Carp (PAS) – cu 12,11% (59 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare a beneficiat D. Caraman (PCR) – 0,62% (03 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

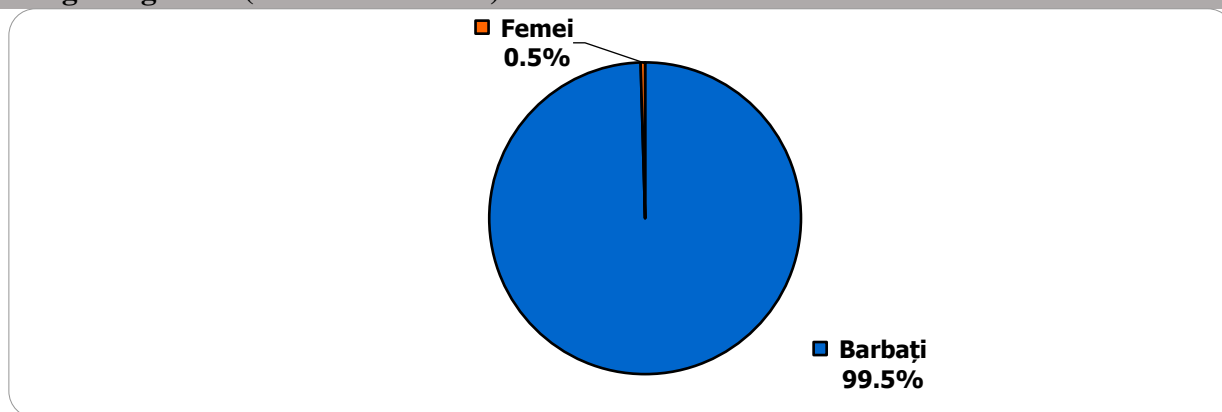
Conotația reflectării celor 19 candidați desemnați în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Exclusiv TV”, a fost într-o tonalitate neutră și nesemnificativ pozitivă. În mod pozitiv au fost reflectați doar doi candidați electorali R. Codreanu (PPO) și A. Usatîi (PDCM).

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Din cei 19 candidați desemnați pentru Primăria mun. Chișinău și 5 candidați pentru Primăria Bălți, reflectați de serviciul media nominalizat, doar A. Usatîi a beneficiat de intervenții directe și apariții indirecte, iar alți candidați având doar intervenții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților în proporție de 99,5% (10 min. 47 sec.), iar cea a femeilor – de 0,5% (03 sec.). Nu sa respectat echilibrul de gender.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Exclusiv TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 18:00

Prin urmare, serviciul de televiziune „Exclusiv TV” a difuzat la data de 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 18:00, două subiecte despre rezultatele unor sondaje de opinie, cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor la alegerile parlamentare și locale generale. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul a omis difuzarea informațiilor privind autorizarea sondajului de către CEC.

Este de specificat că, potrivit pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”.

De asemenea, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „Exclusiv TV” a difuzat mai multe subiecte electorale. Subiectul „Preferințele politice ale alegătorilor” din 11 septembrie 2023, subiectul „Pregătire pentru alegeri” din 12 septembrie 2023, subiectul „Două zile de alegeri la Corjova” din 13 septembrie 2023.

Subiectele respective nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: *Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.*

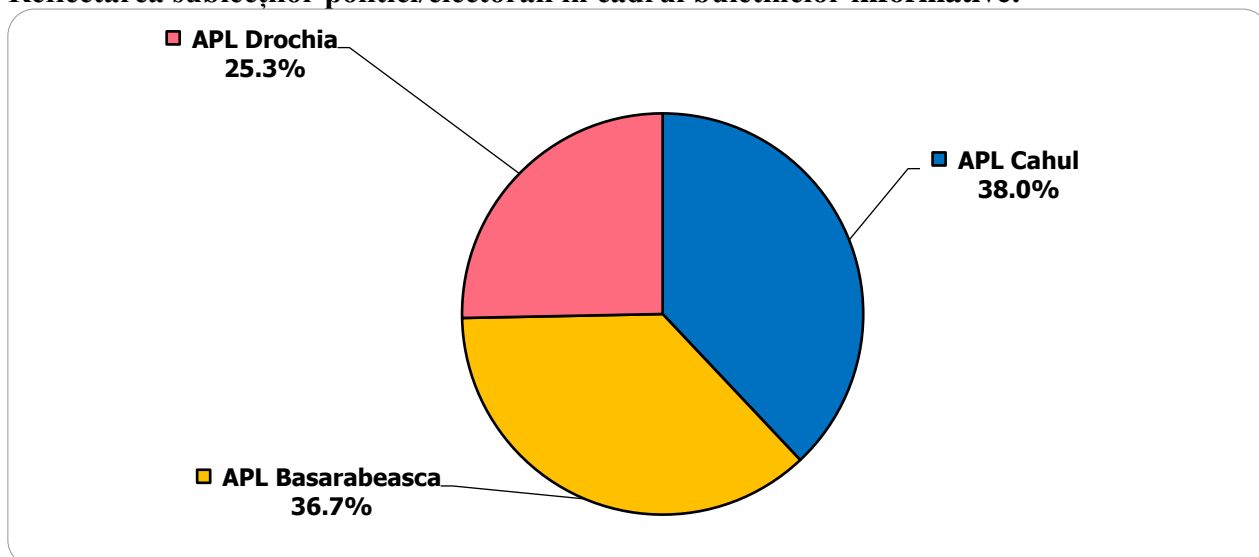
În acest sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

11. „Media TV”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Media TV”, a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusa), 10 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectată activitatea APL din Cahul, Basarabeasca și Drochia. Volumul total de timp acordat APL-urilor a constituit 2 min. 38 sec. (100%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

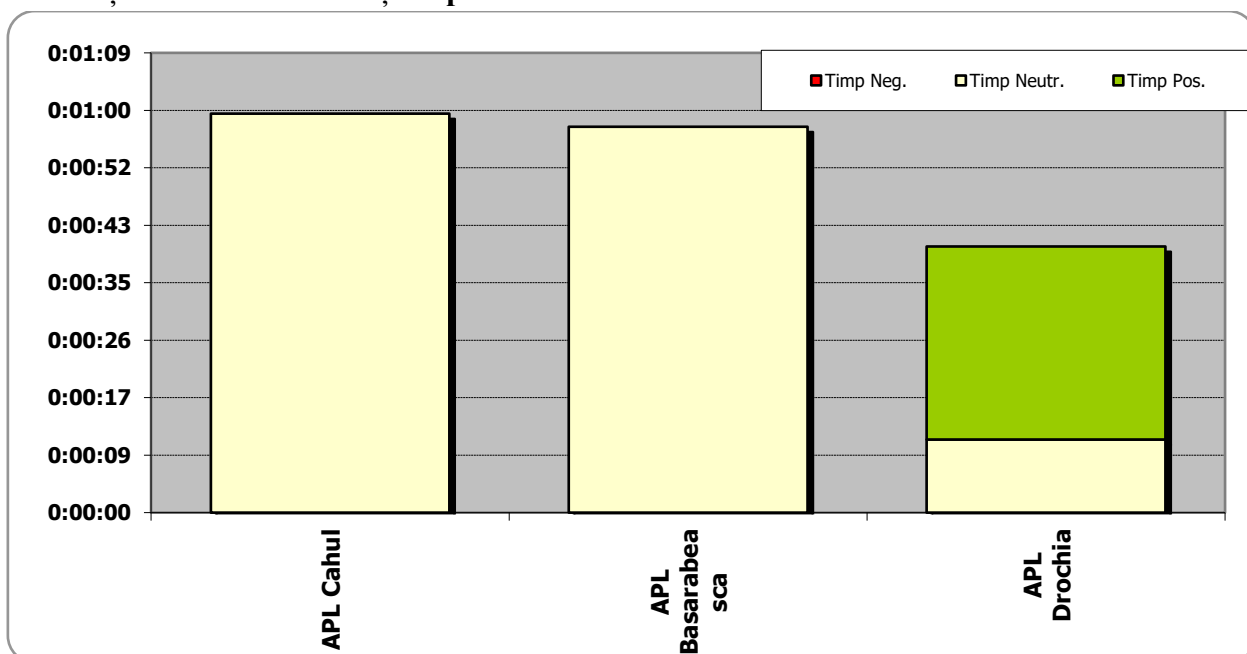

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Cahul	1 min.	0 sec.	1 min.	0 sec.
2.	APL Basarabeasca	58 sec.	0 sec.	58 sec.	0 sec.
3.	APL Drochia	40 sec.	29 sec.	11 sec.	0 sec.

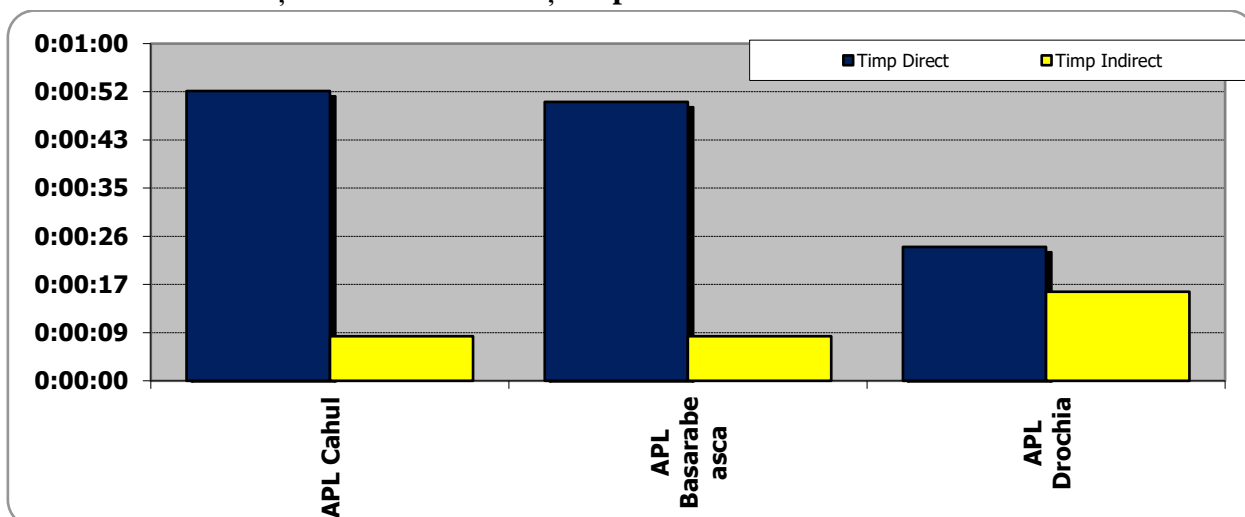
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Comrat – 7 min. 49 sec. (67,8%), urmată de APL Ceadâr-Lunga – 3 min. 43 sec. (32,2%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

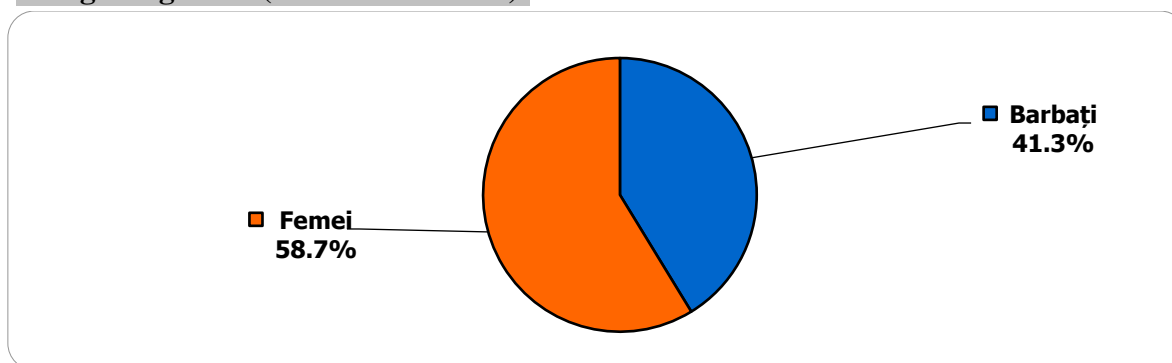
Conotația reflectării APL-urilor, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Media TV”, a fost într-o tonalitate preponderent neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

APL-urile au beneficiat de apariții directe și indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă cota femeilor – 58,7% (1 min.14 sec.), iar cota bărbaților este de 41,3% (52 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „Media TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

În perioada de raport, serviciul de televiziune „Media TV” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

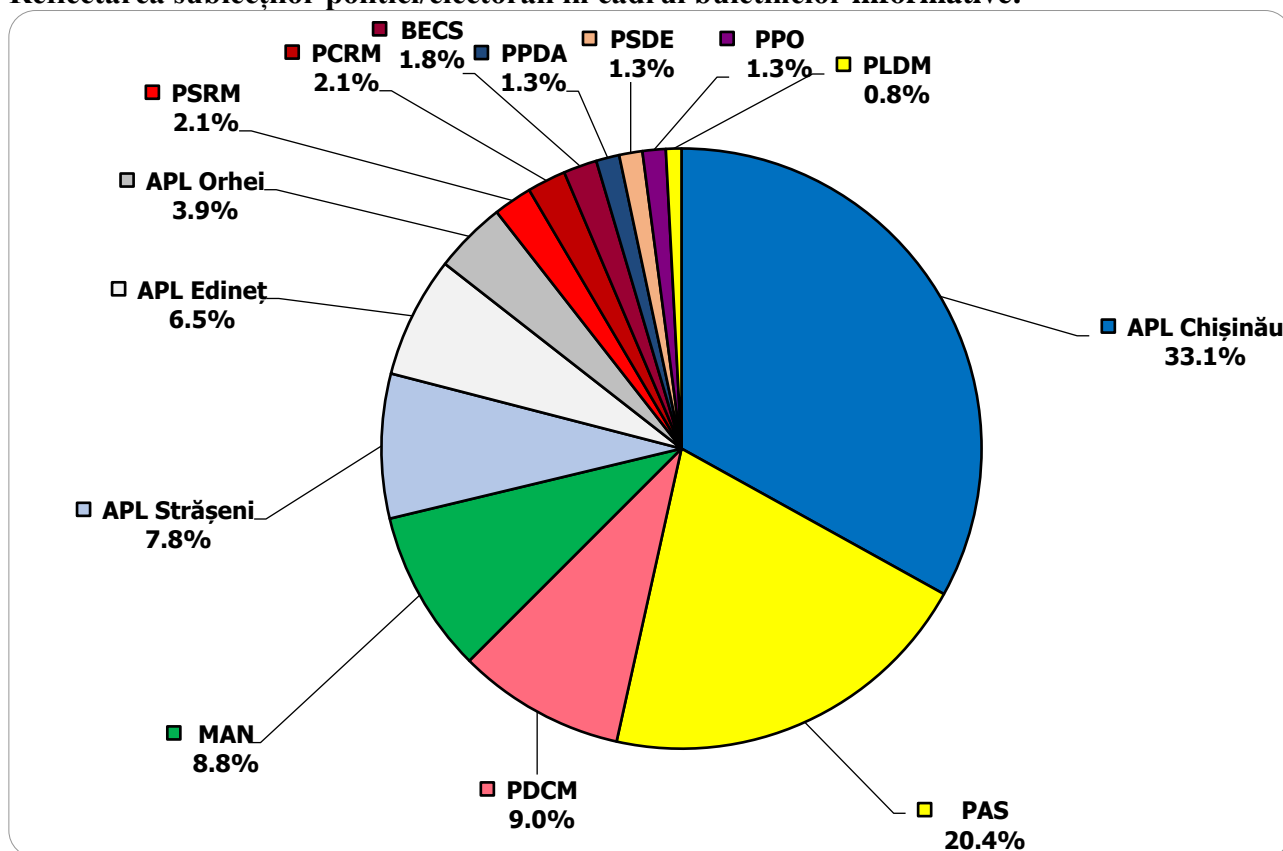
12. „TVR Moldova”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 12 știri cu caracter politic, social

și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 14 subiecți politici/electorali (partide), 5 candidați desemnați, dintre care 8 subiecte au reflectat și activitatea APL Chișinău, Orhei, Edineț, Strășeni.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 12 min. 00 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat APL Chișinău – 03 min. 58 sec. (33,1%), urmat de subiecții politici/electorali PAS – 02 min. 27 sec. (20,4%), PDCM – 01 min. 05 sec. (9%) și MAN – 01 min. 03 sec. (8,8%).

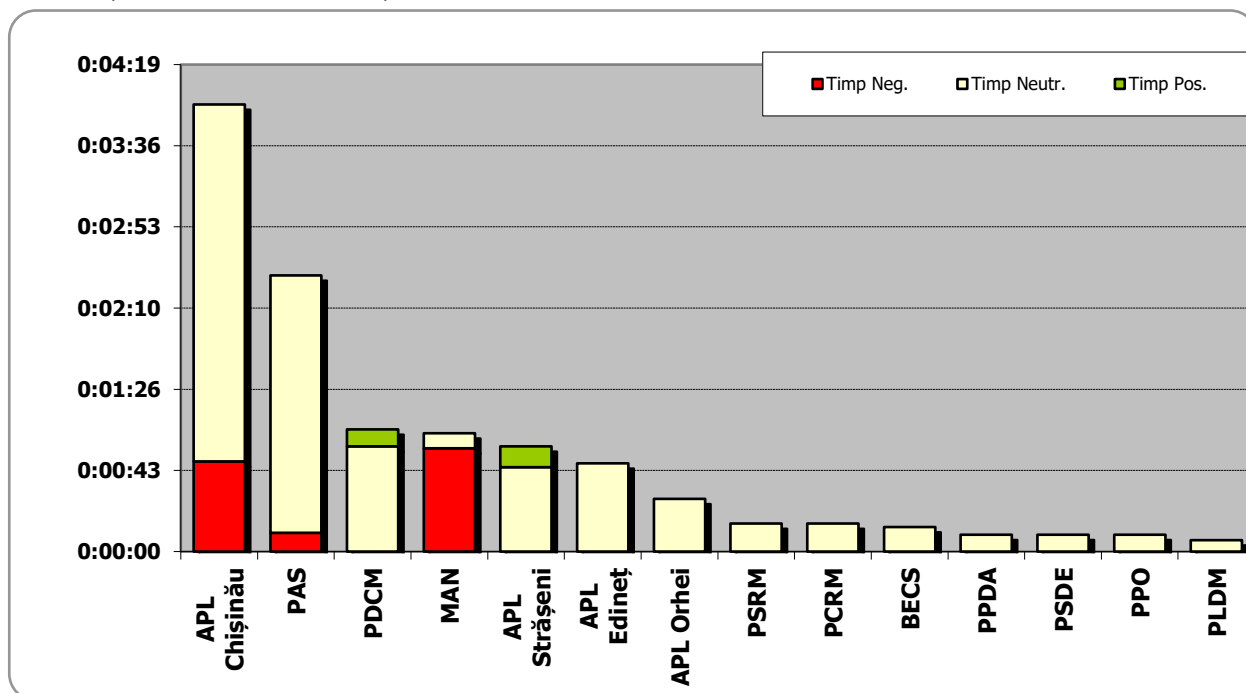
Detaliiere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Chișinău	03 min. 58 sec.	0 sec.	03 min. 10 sec.	48 sec.
2.	PAS	02 min. 27 sec.	0 sec.	02 min. 17 sec.	10 sec.
3.	PDCM	01 min. 05 sec.	9 sec.	56 sec.	0 sec.
4.	MAN	01 min. 03 sec.	0 sec.	08 sec.	55 sec.
5.	APL Strășeni	56 sec.	11 sec.	45 sec.	0 sec.
6.	APL Edineț	47 sec.	0 sec.	47 sec.	0 sec.
7.	APL Orhei	28 sec.	0 sec.	28 sec.	0 sec.
8.	PSRM	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
9.	PCRM	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
10.	BECS	13 sec.	0 sec.	13 sec.	0 sec.
11.	PPDA	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.
12.	PSDE	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.
13.	PPO	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.
14.	PLDM	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.

Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Chișinău – cu 33,1% (03 min. 58 sec.),

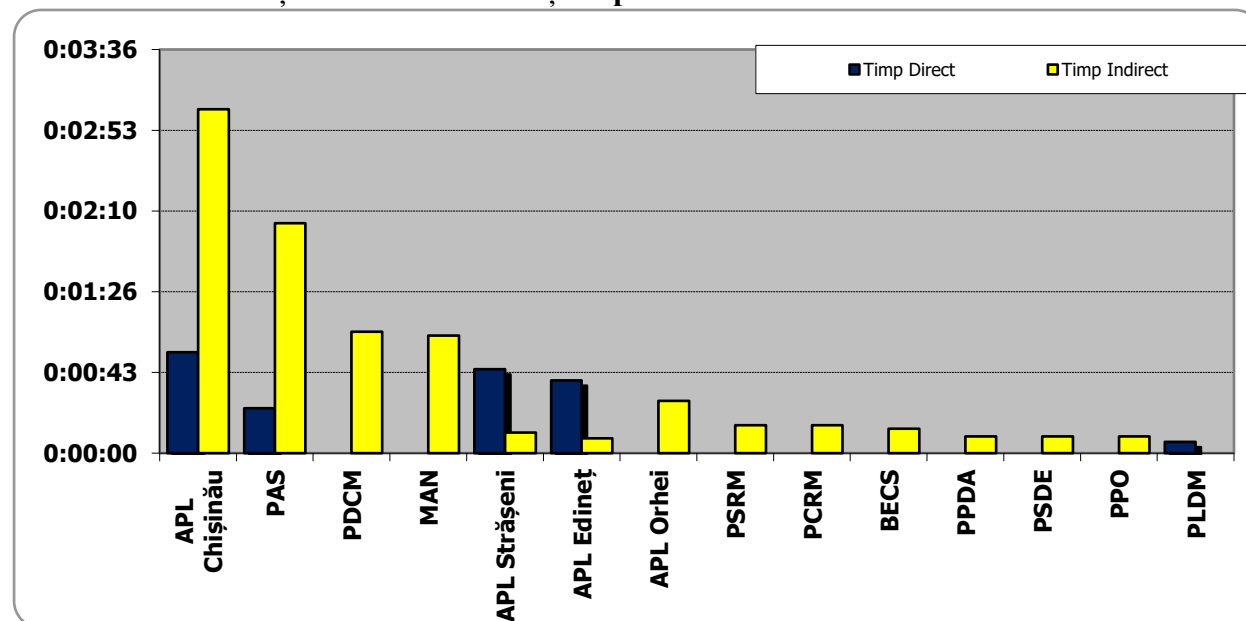
urmat de subiecții PAS – 20,4% (02 min. 27 sec), PDCM – 9% (01 min. 05 sec.) și MAN – 8,8% (01 min. 03 sec.), iar PLDM i-a revenit cea mai mică pondere de mediatizare – 0,8% (06 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TVR Moldova”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția subiecților APL Chișinău, PAS și MAN, care au fost mediatizați neutru și negativ, dar și PDCM și APL Strășeni – neutru și pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

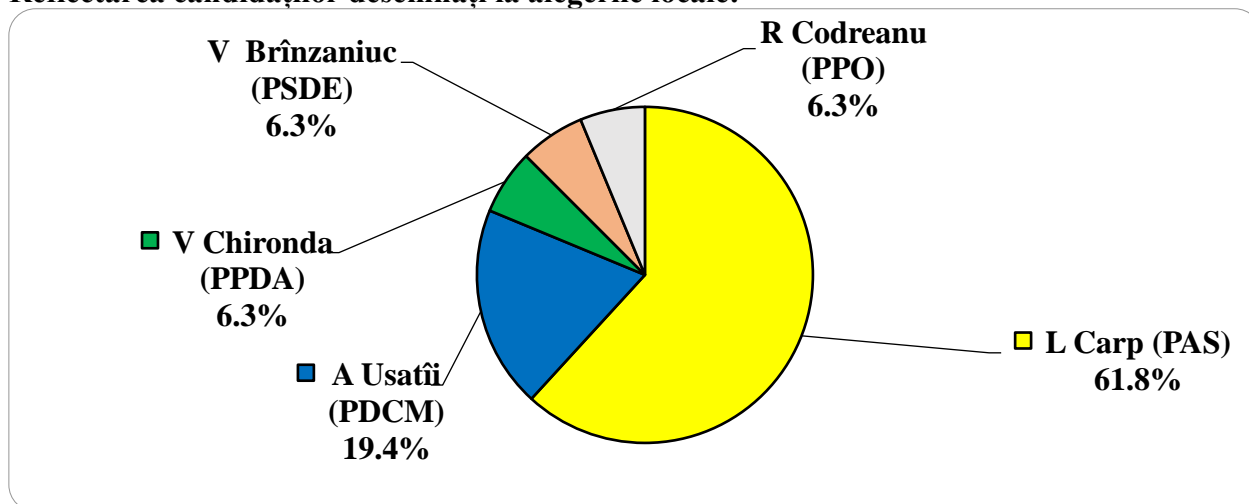
Subiecții politici/electorali PAS, APL Chișinău, APL Strășeni și APL Edineț au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „TVR Moldova”, de apariții directe și indirecte,

iar PDCM, MAN, APL Orhei, PSRM, PCRM, BECS, PPDA, PSDE, PPO doar de cele indirecte, precum și PLDM doar de cele directe.

Candidați desemnați

Serviciul de televiziune „TVR Moldova” a reflectat activitatea a 5 candidați desemnați.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

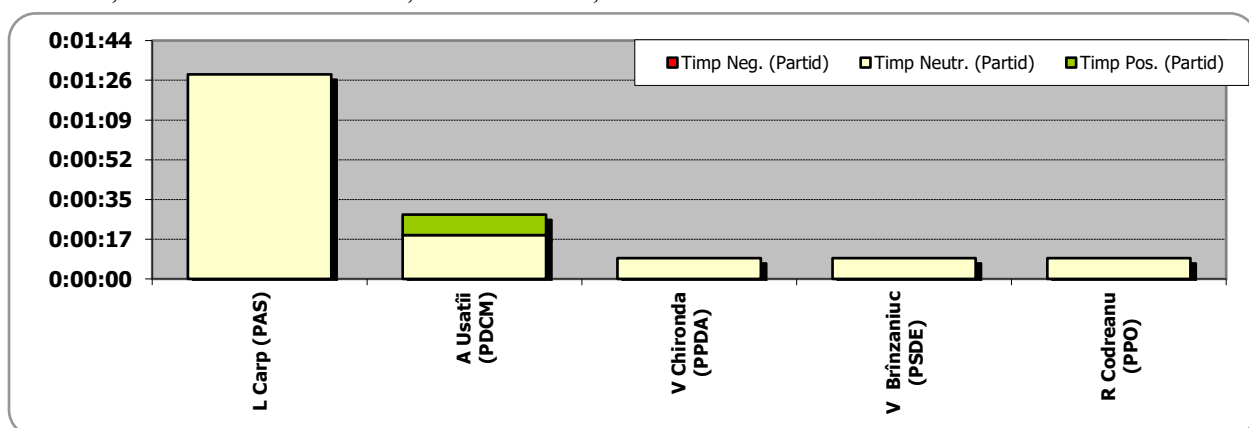

Detaliere:

Nr.	Candidații desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	L. Carp (PAS)	01 min. 29 sec.	0 sec.	01 min. 29 sec.	0 sec.
2.	A. Usatîi (PDCM)	28 sec.	0 sec.	19 sec.	0 sec.
3.	V. Chironda (PPDA)	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.
4.	V. Brînzaniuc (PSDE)	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.
5.	R. Codreanu (PPO)	09 sec.	0 sec.	09 sec.	0 sec.

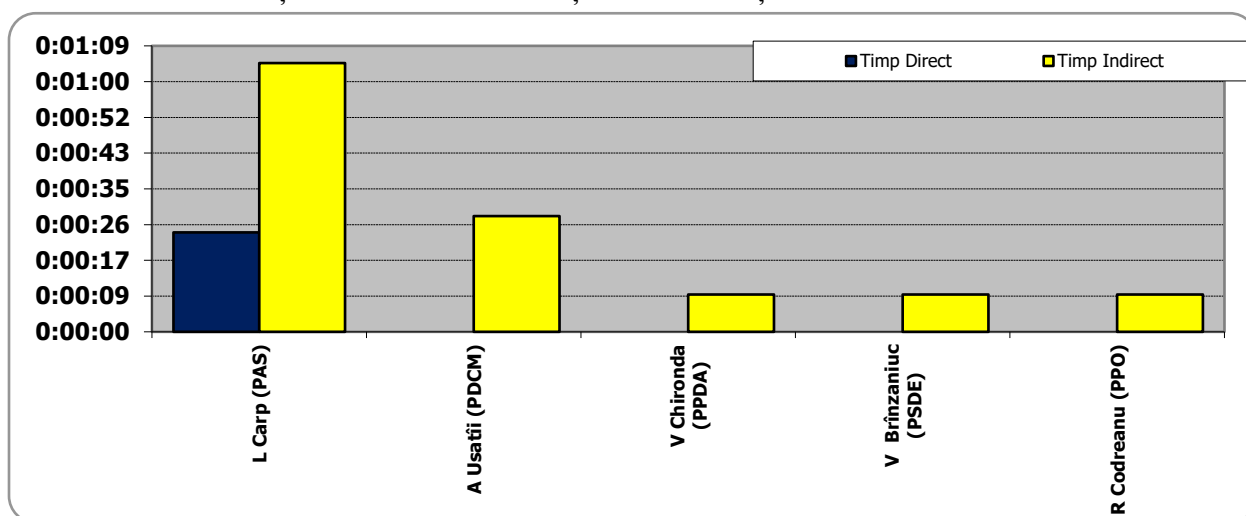
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat L. Carp (PAS) – cu 61,8% (01 min. 29 sec.), urmat de A. Usatîi (PDCM) – cu 19,4% (28 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare au beneficiat: V. Chironda (PPDA), V. Brînzaniuc (PSDE) și R. Codreanu (PPO) – 6,3% (09 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

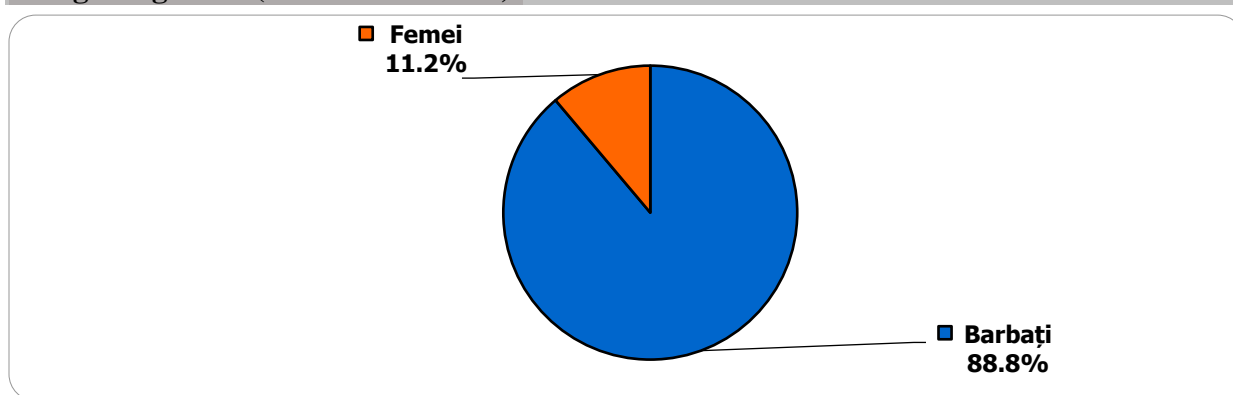
Conotația reflectării celor 5 candidați desemnați, reflectați în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TVR Moldova”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția lui A. Usatîi (PDCM) care a beneficiat și de o conotație pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Din cei 5 candidați desemnați, reflectați de „TVR Moldova”, L. Carp (PAS) a beneficiat de intervenții directe și apariții indirecte, iar A. Usatîi (PDCM), V. Chironda (PPDA), V. Brînzaniuc (PSDE) și R. Codreanu (PPO) – doar de apariții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 88,8% (08 min. 14 sec.), iar cota femeilor fiind una nesemnificativă – 11,2% (01 min. 02 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Serviciul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat la 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 18:00, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie, cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor la alegerile parlamentare, prezidențiale, dar și susținerea integrării europene. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul de servicii media a omis comanditarul, sponsorul, metodologia și autorizarea sondajului de către CEC.

Este de specificat că, potrivit pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat un subiect electoral cu genericul „Flashmob în Piața Marii Adunări Naționale”, în care se relatează despre un eveniment organizat de Comisia Electorală Centrală pentru copii, în cadrul căruia aceștia pot înțelege importanța votării și alegerilor democratice, inclusiv pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023. Subiectul respectiv și cel cu privire la sondaj nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În același sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

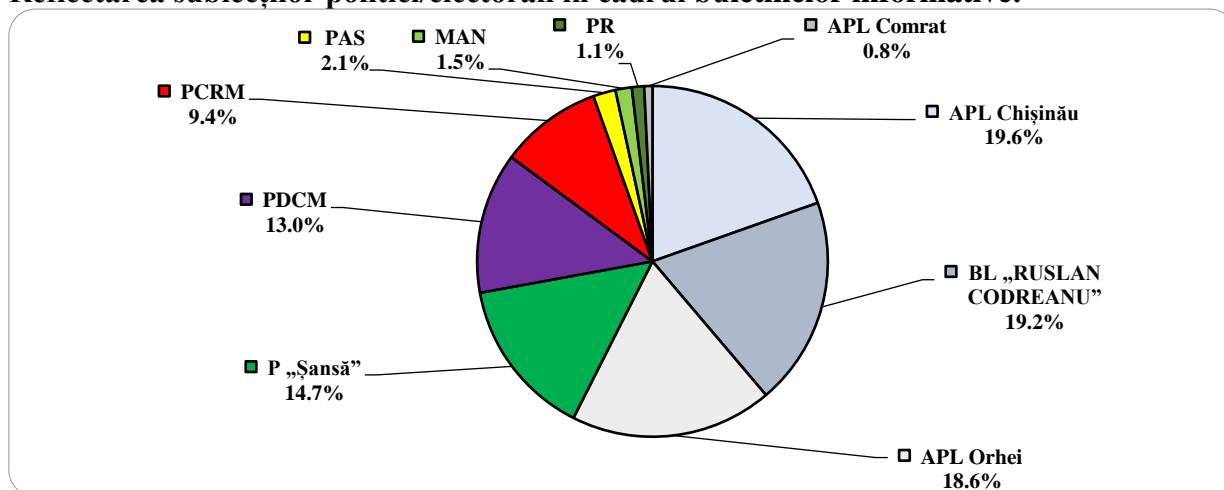
13. „PRO TV Chișinău”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „PRO TV Chișinău” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: română), 8 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 10 subiecți politici/electorali, 2 candidați desemnați, 2 subiecte au vizat activitatea APL Chișinău, 1 subiect – activitatea APL Orhei. Acțiunile Comisiei Electorale Centrale nu au fost mediatizate.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 08 min. 51 sec., din care pentru APL Chișinău – 01 min. 44 sec. (16.92%), iar pentru APL Orhei – 01 min. 39 sec. (16.33%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

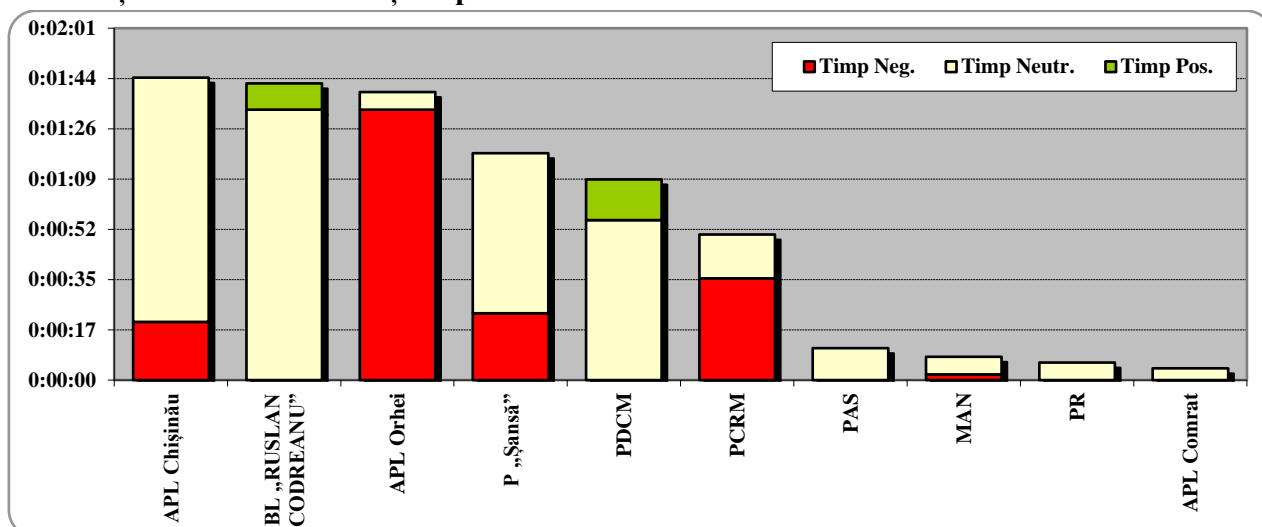

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Chișinău	01 min. 44 sec.	00 sec.	01 min. 24 sec.	20 sec.
2.	BL „RUSLAN CODREANU”	01 min. 42 sec.	09 sec.	01 min. 33 sec.	00 sec.
3.	APL Orhei	01 min. 39 sec.	00 sec.	06 sec.	01 min. 33 sec.
4.	P „Șansă”	01 min. 18 sec.	00 sec.	55 sec.	23 sec.
5.	PDCM	01 min. 09 sec.	14 sec.	55 sec.	00 sec.
6.	PCRPM	50 sec.	00 sec.	15 sec.	35 sec.
7.	PAS	11 sec.	00 sec.	11 sec.	00 sec.
8.	MAN	08 sec.	00 sec.	06 sec.	02 sec.
9.	PR	06 sec.	00 sec.	06 sec.	00 sec.
10.	APL Comrat	04 sec.	00 sec.	04 sec.	00 sec.

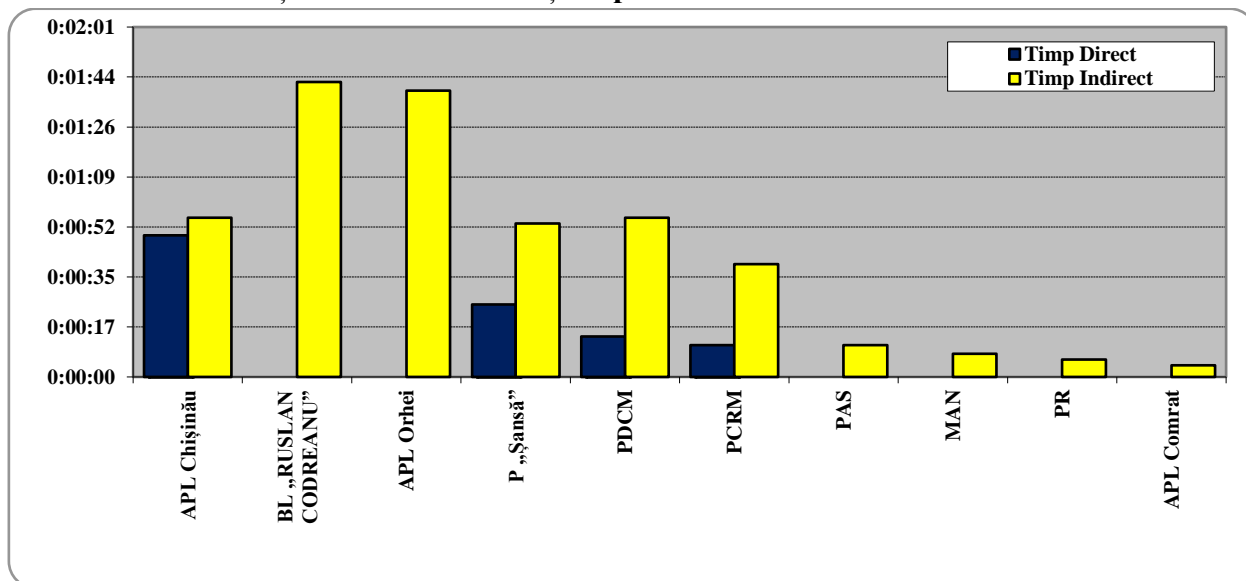
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare au beneficiat APL Chișinău – cu 19,6% (01 min. 44 sec.), BL „RUSLAN CODREANU” – cu 19,2% (01 min. 42 sec.), APL Orhei – 18,6% (01 min. 39 sec.), P „Șansă” – cu 14,7% (01 min. 18 sec.), urmați de PDCM – cu 13,0% (01 min. 09 sec.), PCRPM – 9,4% (50 sec.), PAS – 2,1% (11 sec.), MAN – 1,5% (08 sec.), PR – cu 1,1% (06 min. 46 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare a beneficiat APL Comrat – cu 0,8% (04 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților a fost într-o tonalitate neutră și negativă pentru APL Chișinău, APL Orhei, PCRM, P „Șansă” și MAN, iar BL „RUSLAN CODREANU” și PDCM au avut parte de o mediatizare neutră și pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

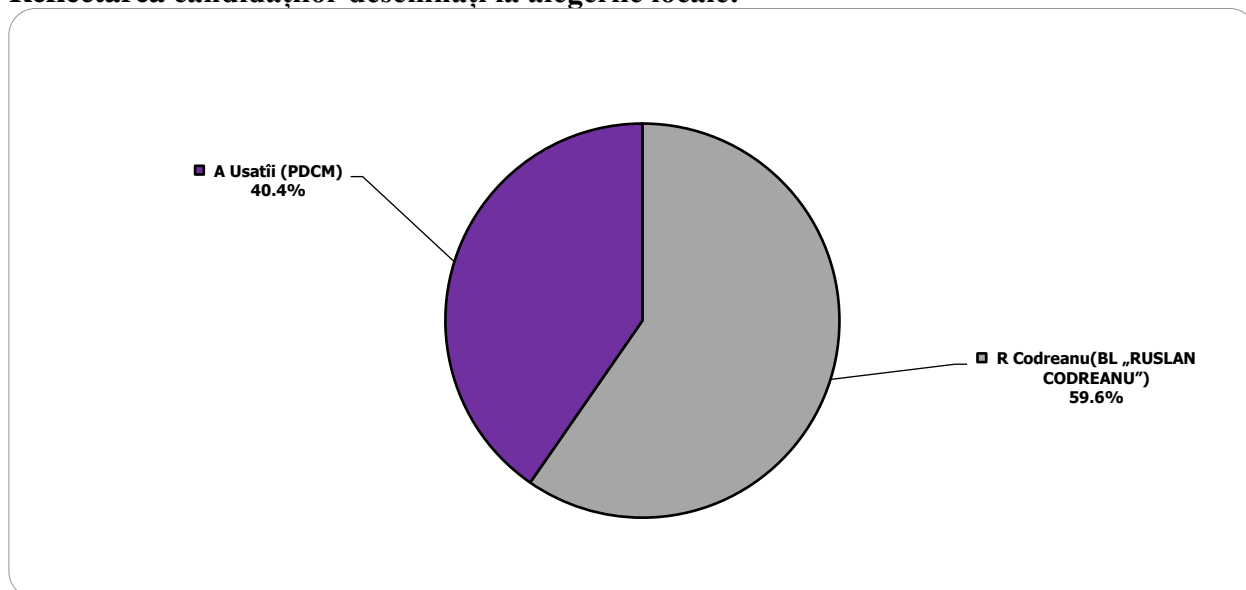

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale APL Chișinău, P „Șansă”, PDCM și PCRM, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „PRO TV Chișinău”, au beneficiat de apariții directe și indirecte, APL Orhei, BL „RUSLAN CODREANU”, PAS, MAN, PR și APL Comrat au avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

Serviciul de televiziune „PRO TV Chișinău” a reflectat 2 candidați desemnați pentru fotoliul de Primar General al mun. Chișinău.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

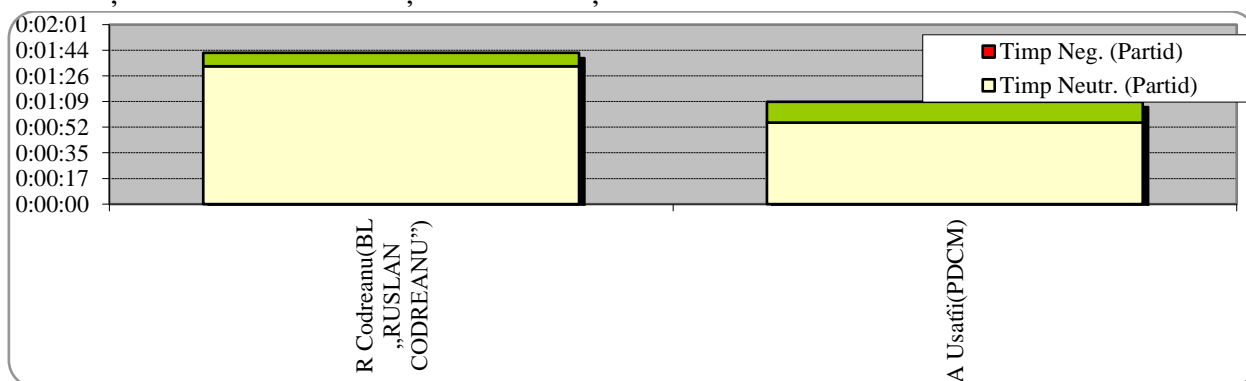

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A Usatîi (PDCM)	01 min. 42 sec.	09 sec.	01 min. 33 sec.	00 sec.
2.	R Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	01 min. 09 sec.	14 sec.	55 sec.	00 sec.

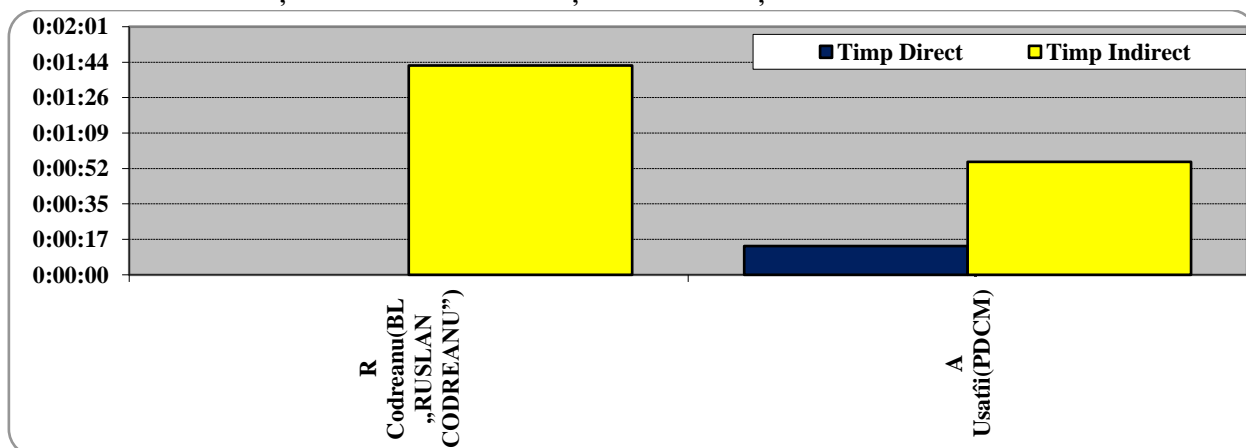
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat A. Usatîi (PDCM) – cu 59,6% (01 min. 42 sec.), urmat de R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) – 40,4% (01 min. 09 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

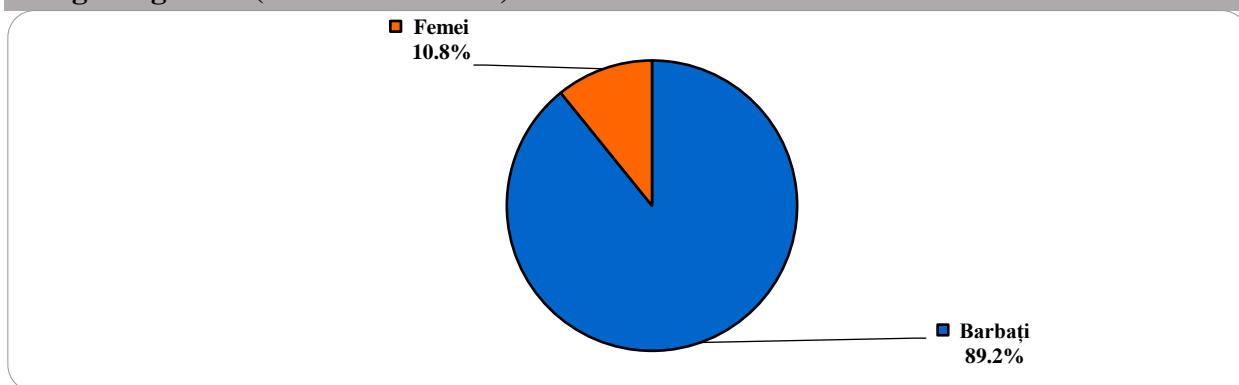
Conotația reflectării celor 2 candidați desemnați în cursa electorală pentru Primăria mun. Chișinău, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „PRO TV Chișinău”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Conform diagramei, în cadrul programelor de știri ale serviciului de televiziune „PRO TV Chișinău”, A. Usatîi (PDCM) a beneficiat de intervenții directe și indirecte, iar R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) – doar apariții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 89,2% (06 min. 52 sec.), iar cota femeilor fiind nesemnificativă – 10,8% (50 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „PRO TV Chișinău” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a programelor de știri de la ora 22:30.

De precizat că, în principalele programe informative de seară din 12.09.2023, 14.09.2023 și 16.09.2023, nu au fost difuzate subiecte politice sau electorale.

Totodată, datele controlului au atestat că, în perioada de raport, în cadrul principalului buletin informativ „Știrile PRO TV CHIȘINĂU”, de la ora 20:00, nu a fost inclusă rubrica „Electorala”, deși au fost difuzate subiecte cu caracter electoral. Acțiunile Comisiei Electorale Centrale nu au fost mediatizate.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

Astfel, **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media stipulează: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorala”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”

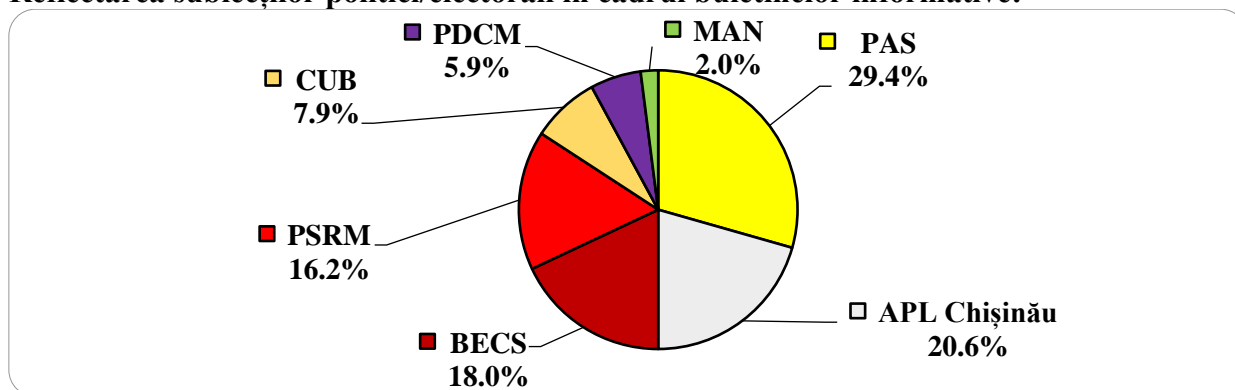
14. „Cinema 1”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Cinema 1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 23:00 (limba de difuzare: română), 8 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora într-o știre a fost reflectat un concurent desemnat, un subiect a vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, precum și activitatea APL Chișinău.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 09 min. 04 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat subiectul politic/electoral PAS – 02 min. 40 sec. (29,4%), urmat de APL Chișinău – 01 min. 52 sec. (20,6%), BECS – 01 min. 38 sec. (18,0%) și PSRM – 01 min. 28 sec. (16,2%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

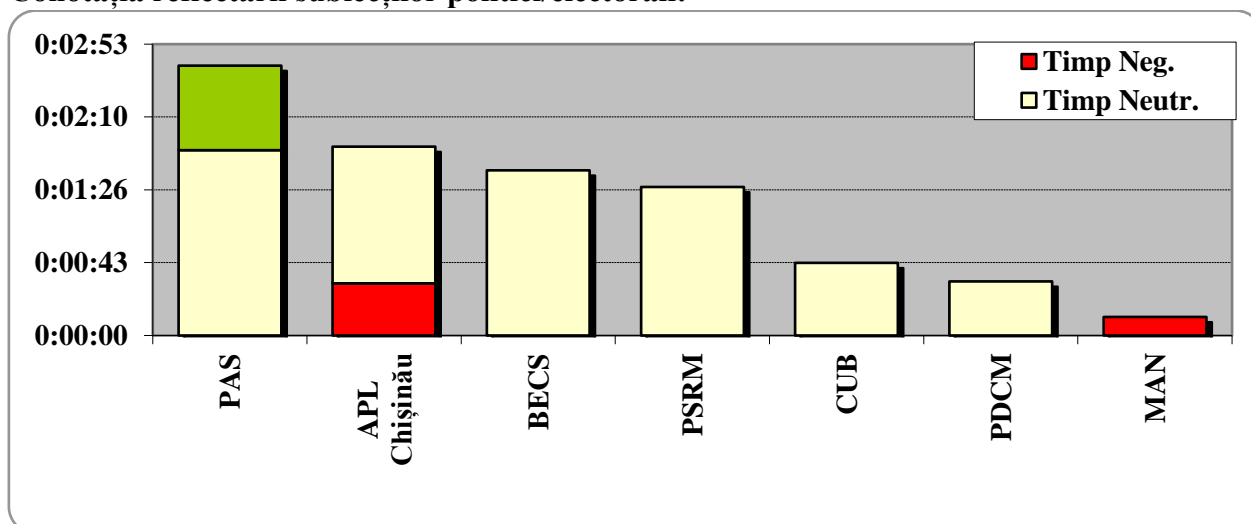

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	02 min. 40 sec.	50 sec.	01 min. 50 sec.	0 sec.
2.	APL Chișinău	01 min. 52 sec.	0 sec.	01 min. 21 sec.	31 sec.
3.	BECS	01 min. 38 sec.	0 sec.	01 min. 38 sec.	0 sec.
4.	PSRM	01 min. 28 sec.	0 sec.	01 min. 28 sec.	0 sec.
5.	CUB	43 sec.	0 sec.	43 sec.	0 sec.
6.	PDCM	32 sec.	0 sec.	32 sec.	0 sec.
7.	MAN	11 sec.	0 sec.	0 sec.	11 sec.

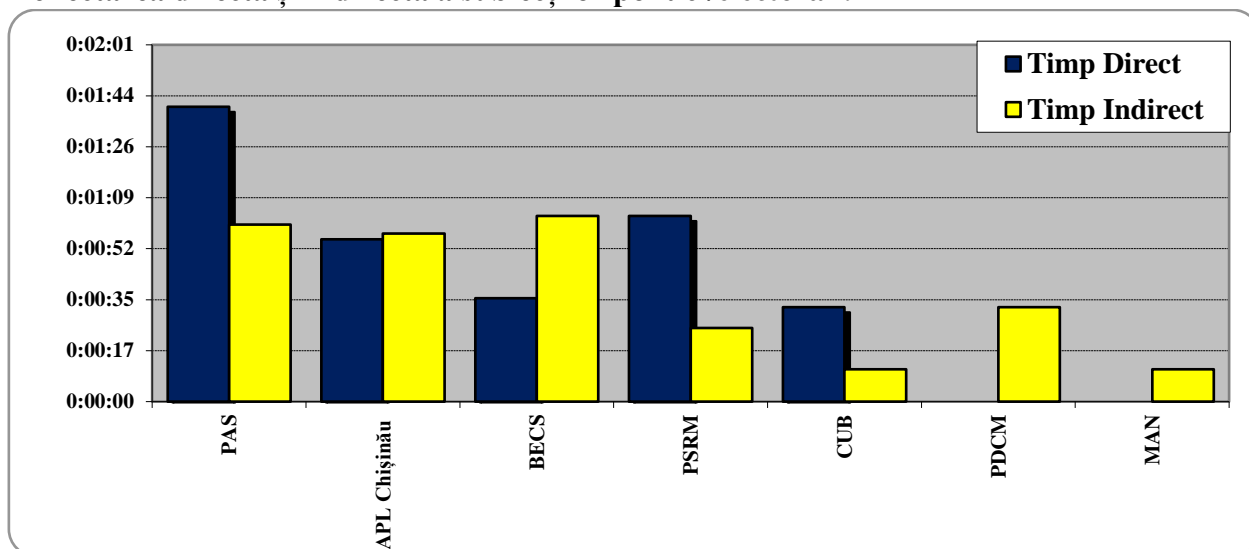
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PAS – cu 29,4% (02 min. 40 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit MAN – cu 2,0% (11 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Cinema 1”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția MAN, care a fost mediatizat negativ.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

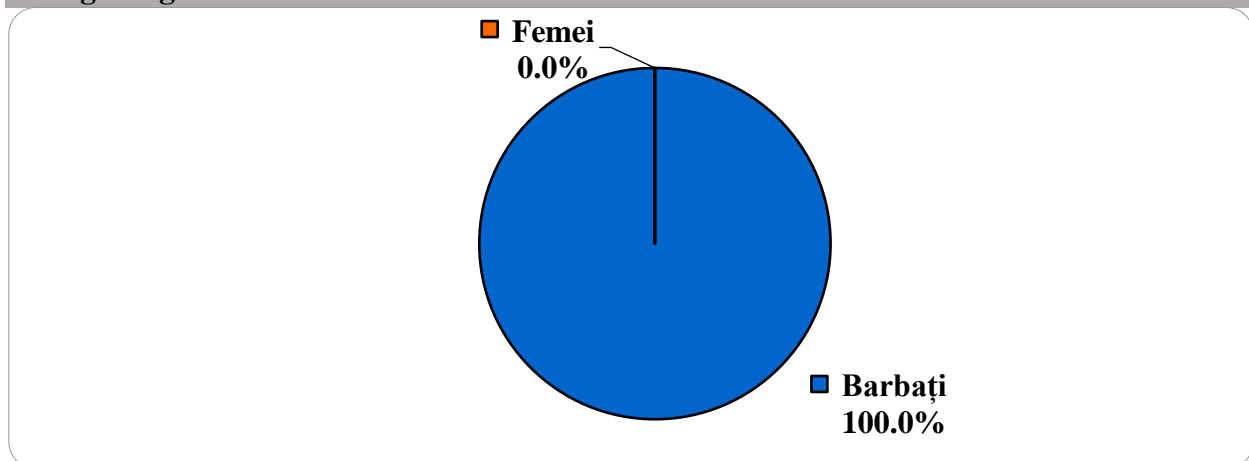

Subiecți politici/electorali PAS, APL Chișinău, BECS, PSRM și CUB au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „Cinema 1”, de apariții directe și indirecte, iar PDCM și MAN a avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Cinema 1” nu a reflectat niciun candidat desemnat.

Categoria gender

Datele diagramei atestă dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 100% (7 min. 01 sec.).

Serviciul de televiziune „Cinema 1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 19:00.

Serviciul de televiziune „Cinema 1” a difuzat la 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 23:00, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie, privind încrederea cetățenilor în politicieni, dar și susținerea integrării europene. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul de servicii media a omis autorizarea sondajului de către CEC.

În acest sens, este de menționat că, potrivit pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație:*

- 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul;
- 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul;
- 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare;
- 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC.”

Totodată, este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „Cinema 1” a difuzat un subiect electoral la 11 septembrie 2023, în care se relatează despre stabilirea cuantumului creditului fără dobândă pentru concurenții electorali de către CEC. Subiectul respectiv nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.*

În același sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.*

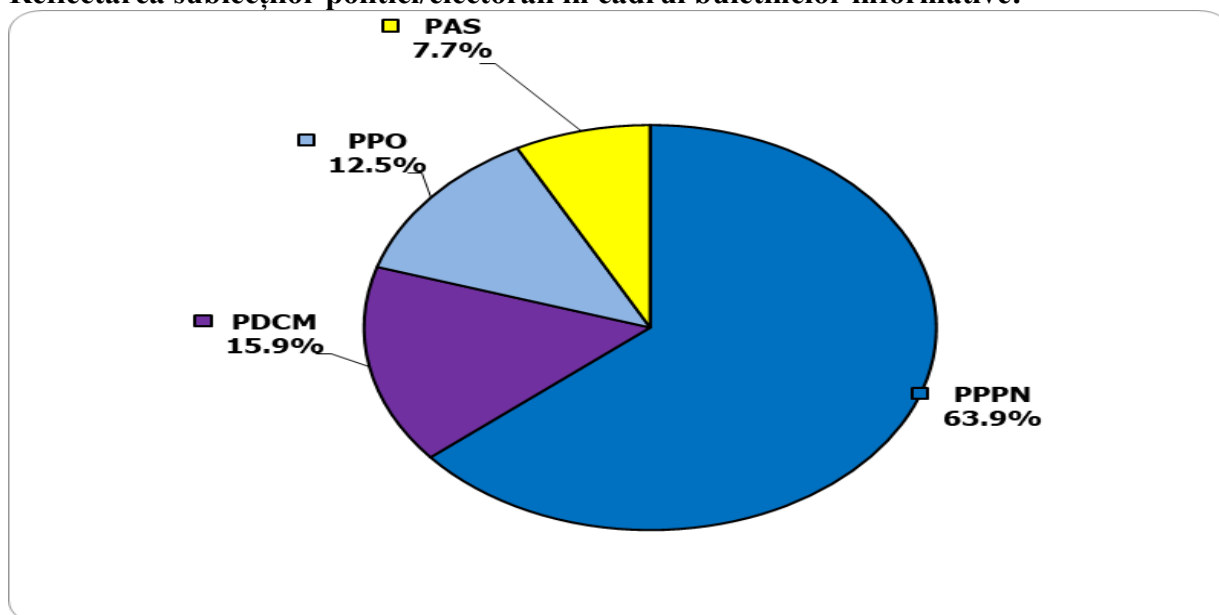
15. „Vocea Basarabiei”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Vocea Basarabiei” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:30 (limba de difuzare: română), 7 știri cu caracter politic, social și

electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici, 3 candidați desemnați, 4 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

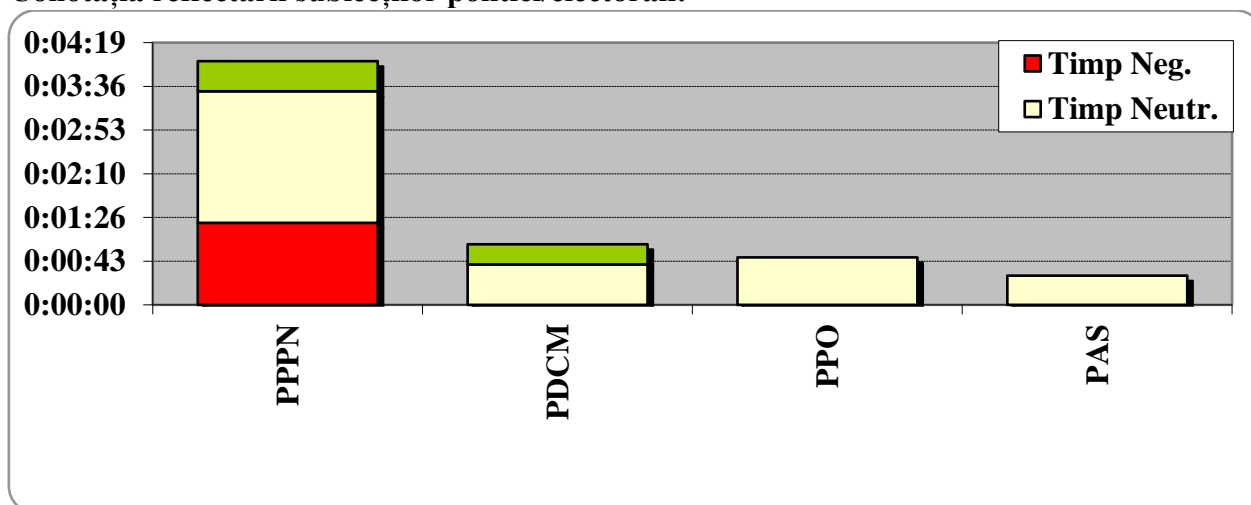

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PPPN	04 min. 01 sec.	30 sec.	02 min. 10 sec.	01 min. 21 sec.
2.	PDCM	01 min. 00 sec.	20 sec.	40 sec.	0 sec.
3.	PPO	47 sec.	0 sec.	47 sec.	0 sec.
4.	PAS	29 sec.	0 sec.	29 sec.	0 sec.

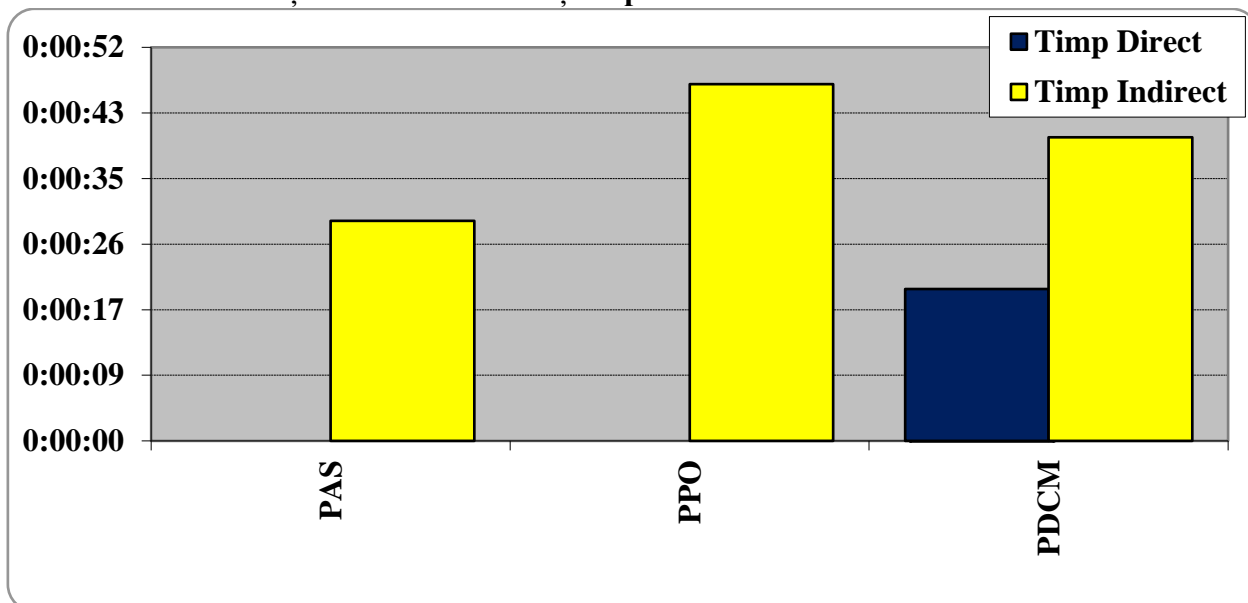
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PPPN – cu 63,9% (04 min. 01 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit PAS – cu 7,7% (29 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Vocea Basarabiei”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția PPPN, care a fost mediatizat atât negativ, cât și pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

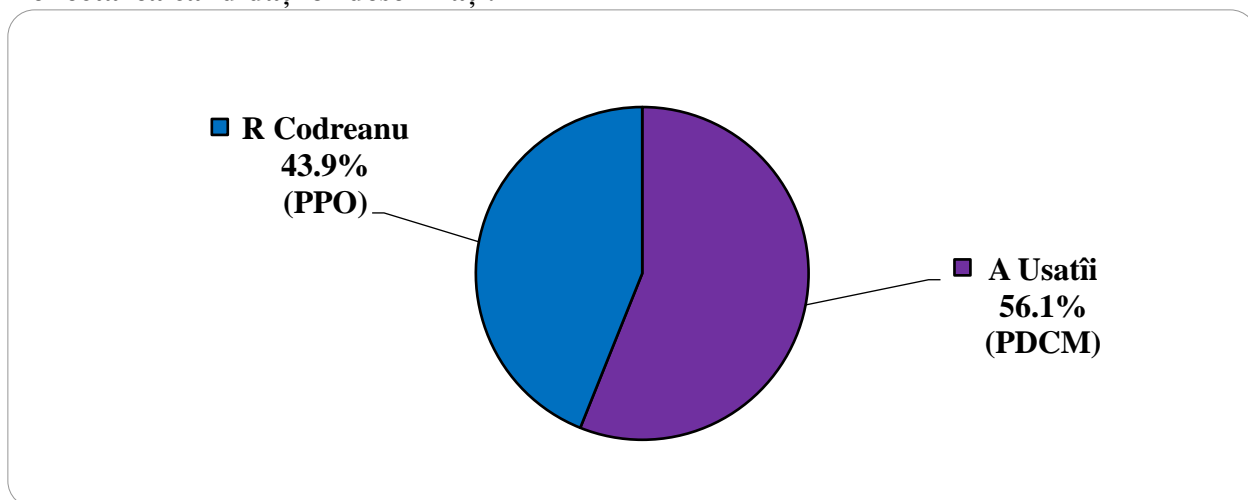

Subiectul politic/electoral PDCM a beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „Vocea Basarabiei”, de apariții directe și indirecte, iar PAS și PPO a avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Vocea Basarabiei” a reflectat activitatea a 2 candidați desemnați: R. Codreanu și A. Usatîi.

Reflectarea candidaților desemnați:

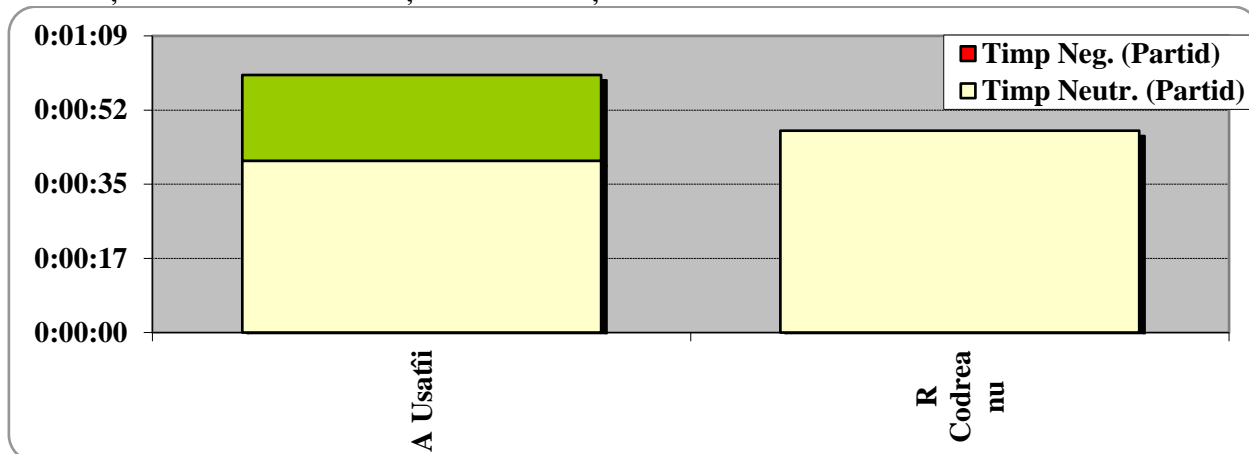

Detaliere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A Usatîi (PPO)	1 min.	20 sec.	40 sec.	0 sec.
2.	R Codreanu (PDCM)	47 sec.	0 sec.	47 sec.	0 sec.

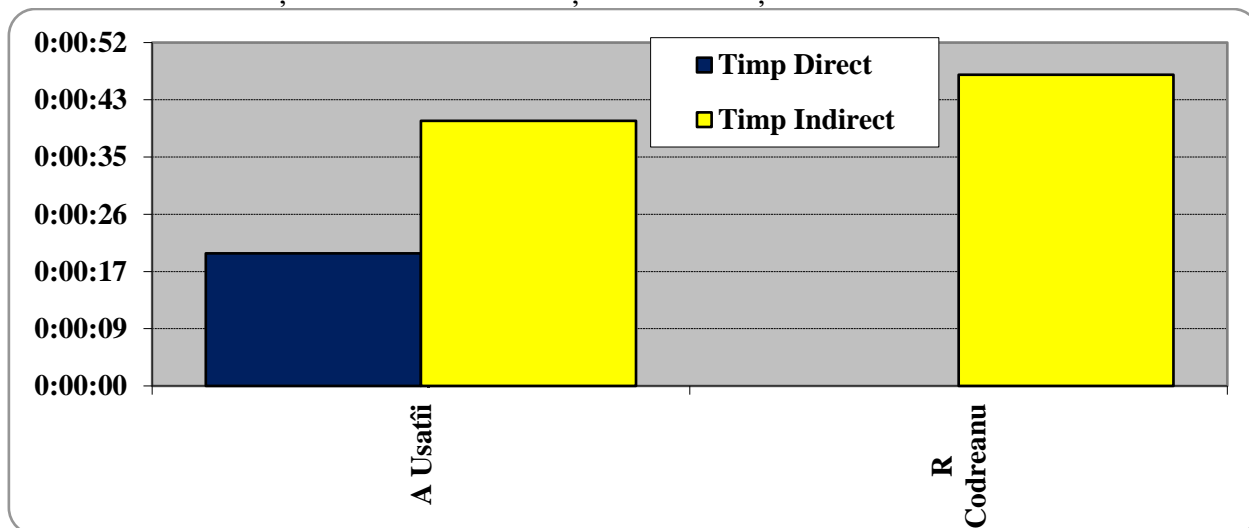
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că A. Usatîi a acumulat 56,1% (1 min.), iar R. Codreanu – 43,9% (47 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

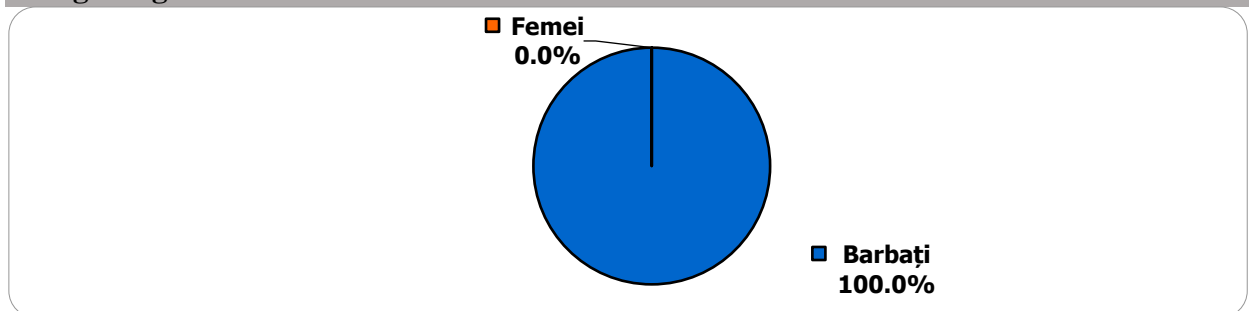
Conotația reflectării candidaților desemnați, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Vocea Basarabiei”, a fost într-o tonalitate neutră pentru ambii și pozitivă pentru A. Usafii.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Candidatul desemnat A. Usafii, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „Vocea Basarabiei”, a beneficiat de intervenții atât directe, cât și indirecte, iar R. Codreanu a fost prezentat doar indirect.

Categoria gender

Datele diagramei atestă dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 100% (5 min. 48 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „Vocea Basarabiei” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz a buletinelor de știri de la ora 18:30 în cadrul edițiilor în reluare de la ora 10:00 a zilei următoare.

În perioada de raport, serviciul de televiziune „Vocea Basarabiei TV” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

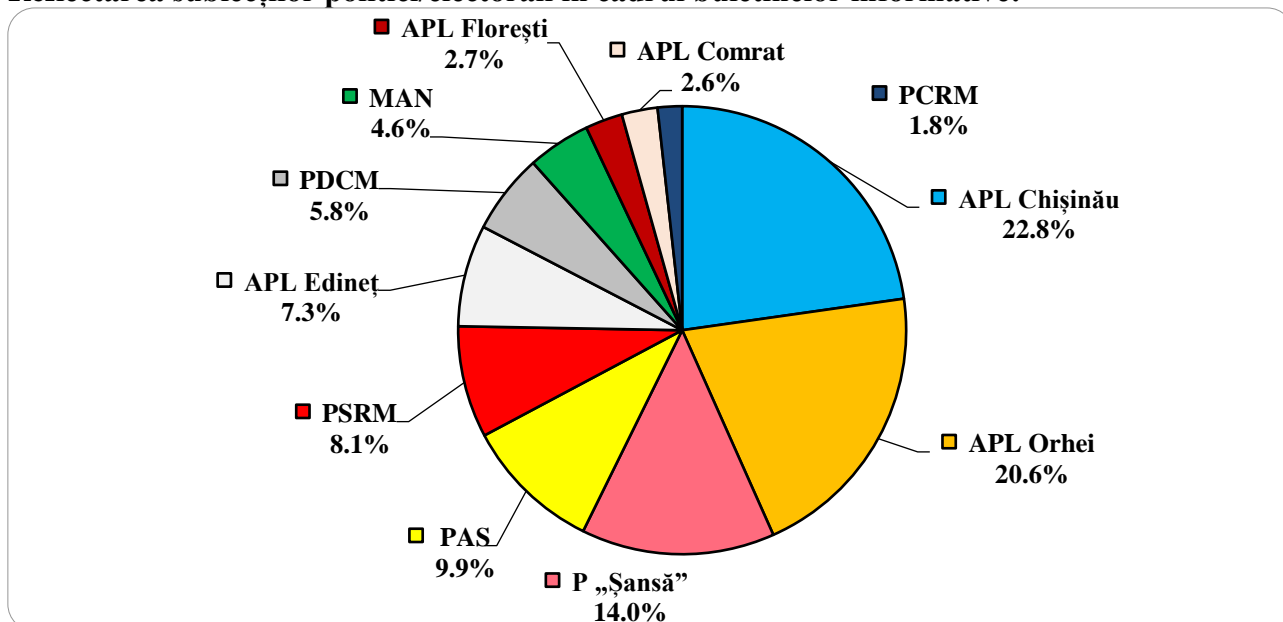
16. „TV8”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TV8” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 88 de subiecte, dintre care 18 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 6 subiecți politici/electorali. În 10 știri a fost reflectată activitatea APL Chișinău, Orhei, Edineț, Comrat și Florești. De menționat, că știrile cu caracter electoral au fost încadrate în rubrica „Electorala”.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 16 min. 07 sec., APL-urile au beneficiat de 09 min. 01 sec., iar concurenții desemnați – de 46 sec.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

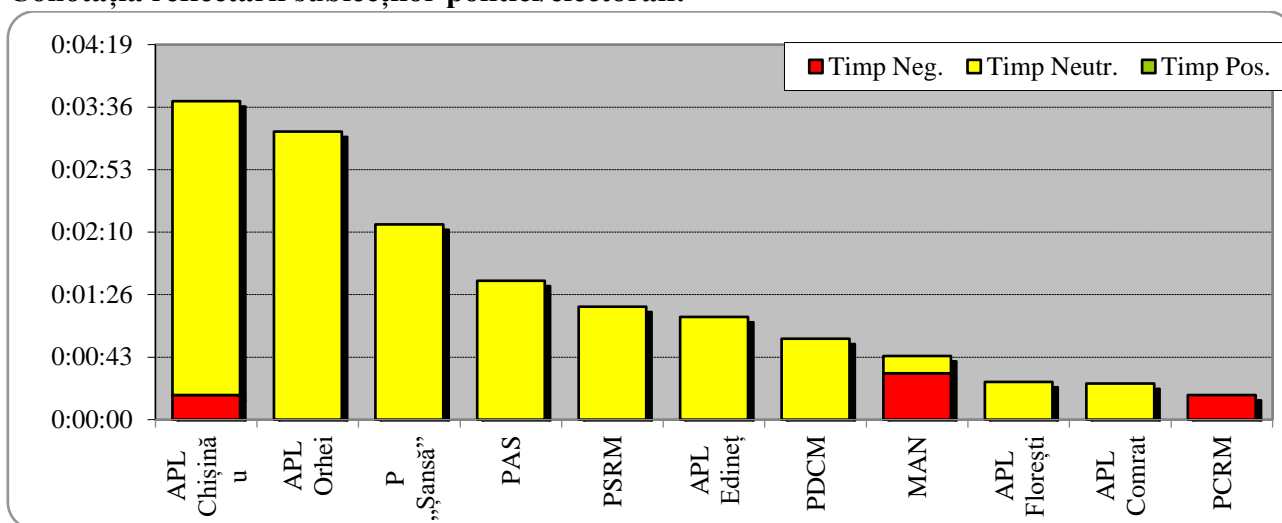
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Chișinău	03 min. 40 sec.	0 sec.	03 min. 23 sec.	17 sec.
2.	APL Orhei	03 min. 19 sec.	0 sec.	03 min. 19 sec.	0 sec.
3.	P „Șansă”	02 min. 15 sec.	0 sec.	02 min. 15 sec.	0 sec.
4.	PAS	01 min. 36 sec.	0 sec.	01 min. 36 sec.	0 sec.
5.	PSRM	01 min. 18 sec.	0 sec.	01 min. 18 sec.	0 sec.

6.	APL Edineț	01 min. 11 sec.	0 sec.	01 min. 11 sec.	0 sec.
7.	PDCM	56 sec.	0 sec.	56 sec.	0 sec.
8.	MAN	44 sec.	0 sec.	12 sec.	32 sec.
9.	APL Florești	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
10.	APL Comrat	25 sec.	0 sec.	25 sec.	0 sec.
11.	PCRM	17 sec.	0 sec.	0 sec.	17 sec.

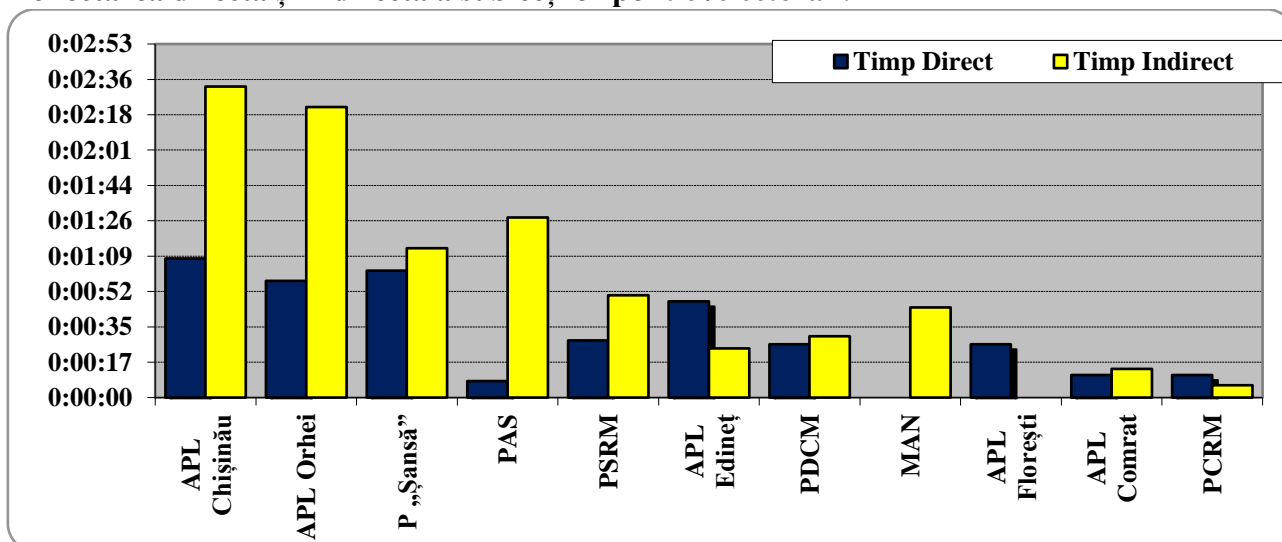
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Chișinău – cu 22,8% (03 min. 40 sec.), urmat de APL Orhei – cu 20,6% (03 min. 19 sec.), P „Șansă” – cu 14% (02 min. 15 sec.), PAS – cu 9,9% (01 min. 36 sec.), PSRM – cu 8,1% (01 min.18 sec.), APL Edineț – cu 7,3% (01 min. 11 sec.), PDCM – cu 5,8% (56 sec.), MAN – cu 4,6% (44 sec.), APL Florești – cu 2,7% (26 sec.), APL Comrat – cu 2,6% (25 sec.) și PCRM – cu 1,8% (17 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TV8”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția APL Chișinău care a fost mediatizat neutru și nesemnificativ negativ, în comparație cu MAN și PCRM, unde prevalează o pondere negativă.

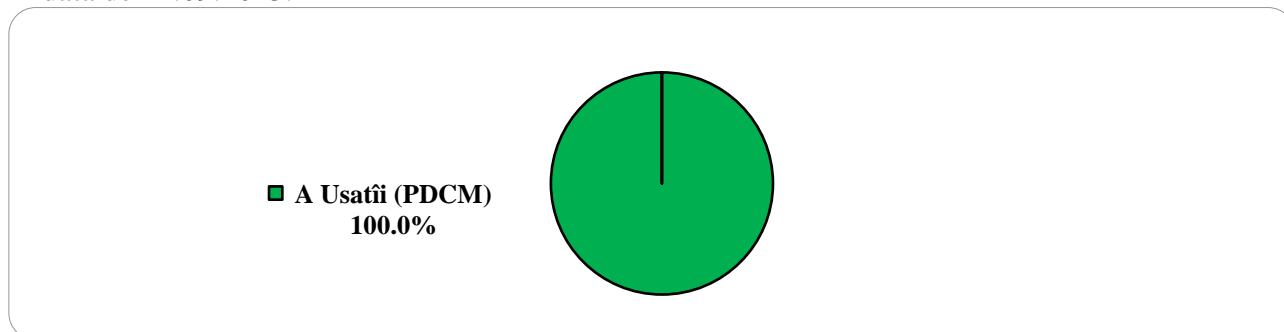
Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Majoritatea subiecților politici/electorali au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „TV8”, de apariții directe și indirecte, cu excepția MAN, care a avut doar apariții indirecte și APL Florești – cu apariții directe.

Candidații desemnați

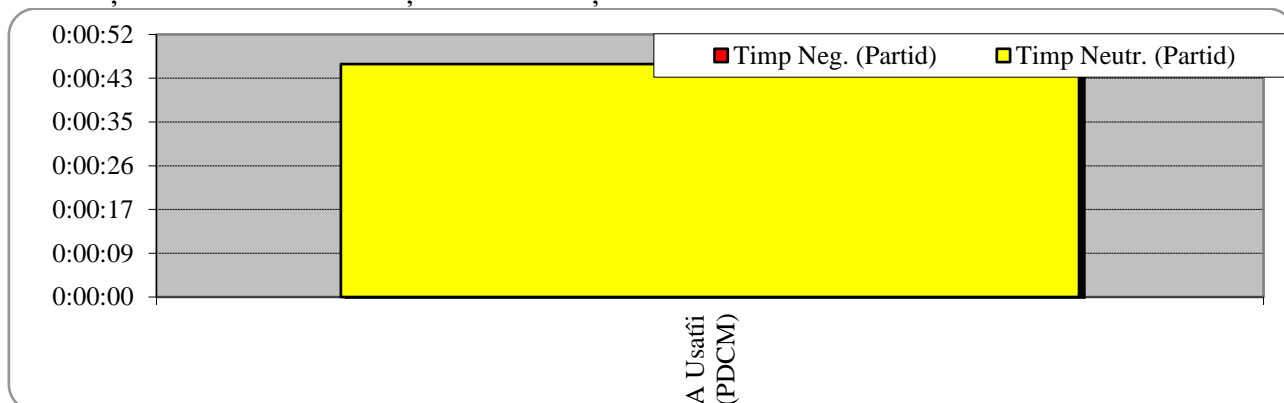
În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TV8” a reflectat activitatea unui candidat desemnat în cursa electorală, și anume A. Usafii, desemnat de PDCM, în data de 11.09.2023.

Detaliere:

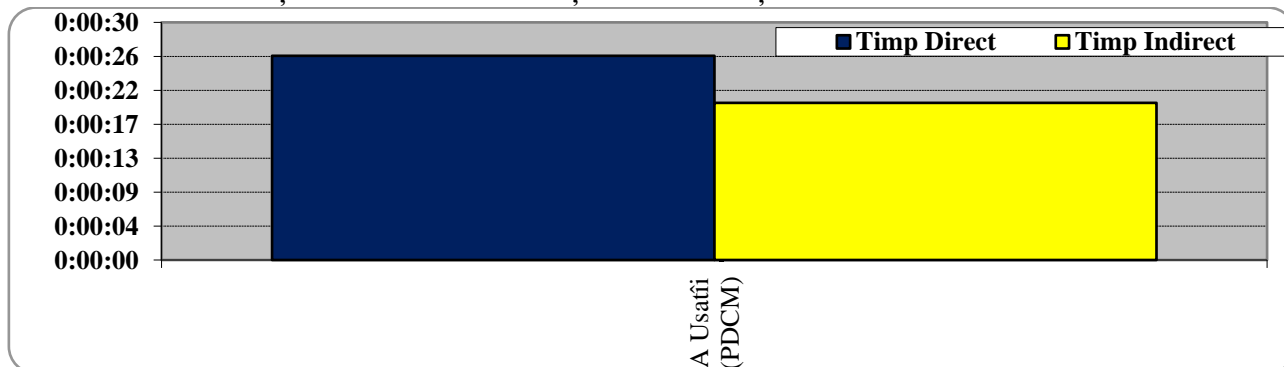
Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A. Usafii (PDCM)	46 sec.	0 sec.	46 sec.	0 sec.

Conotația reflectării candidaților desemnați:

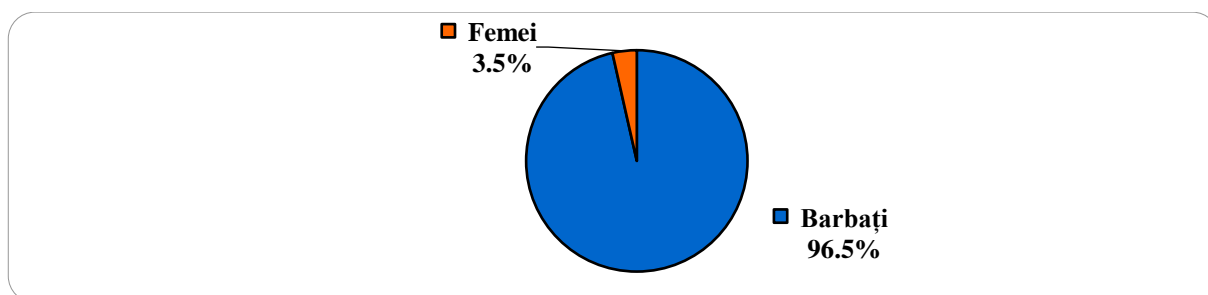
Conotația reflectării candidaților desemnați, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TV8”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

A. Usafii (PDCM) a beneficiat de intervenții atât directe, cât și indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin)

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților este de 96,5% (11 min. 21 sec.), iar cota femeilor e de 3,5% (25 sec.).

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Conform declarației privind politica editorială a reflectării alegerilor, depusă de serviciul de televiziune „TV8”, acesta a indicat că principalul buletin de știri, în limba română, difuzat la ora 19:00, va fi subtitrat și difuzat în orele de maximă audiență de dimineață, la ora 7:00.

Ca urmare a controlului, serviciul de televiziune a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul difuzării buletinelor de știri, prin redifuzarea buletinului principal de știri, cu subtitrare sincron, la ora 07:00.

Astfel, nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codului electoral.

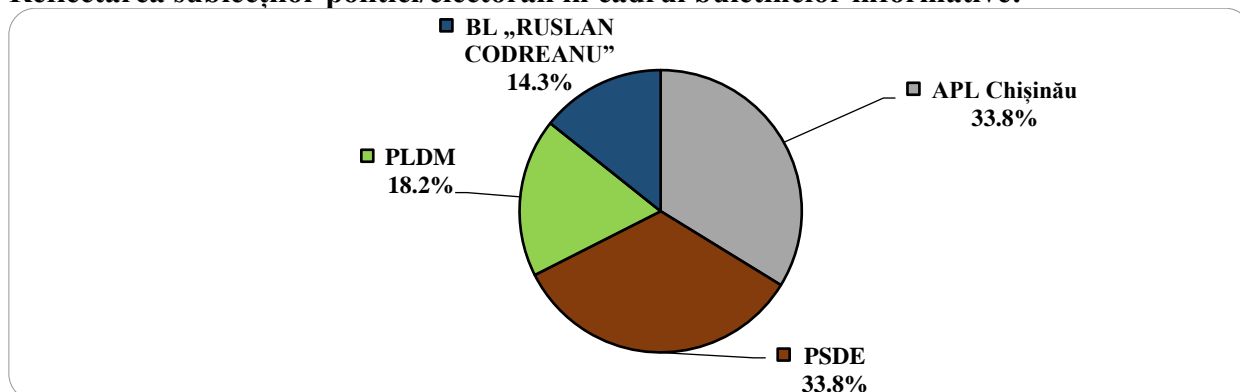
17. „TVC 21”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TVC 21” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:30 (limba de difuzare: limba rusă), 4 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici/electorali și 2 candidați electorali. De asemenea, unul din subiecte a vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale și un alt subiect a vizat activitatea APL Chișinău.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 01 min. 17 sec., din care 26 sec. au fost acordate pentru APL Chișinău.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

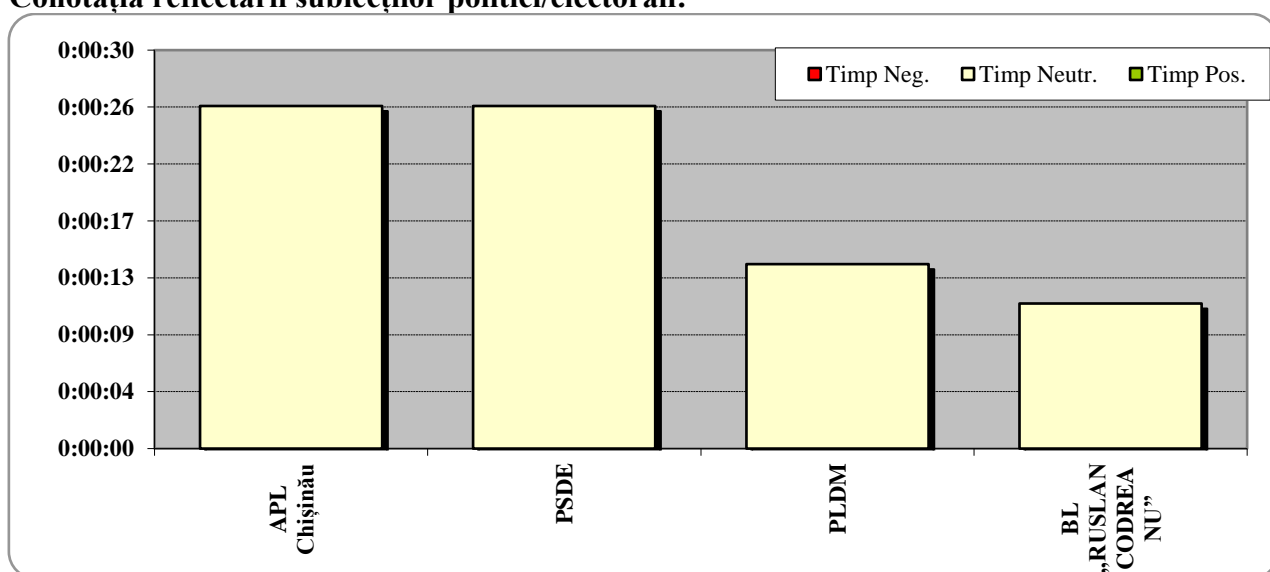

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Chișinău	26 sec.	0	26 sec.	0
2.	PSDE	26 sec.	0	26 sec.	0
3.	PLDM	14 sec.	0	14 sec.	0
4.	BL „RUSLAN CODREANU”	11 sec.	0	11 sec.	0

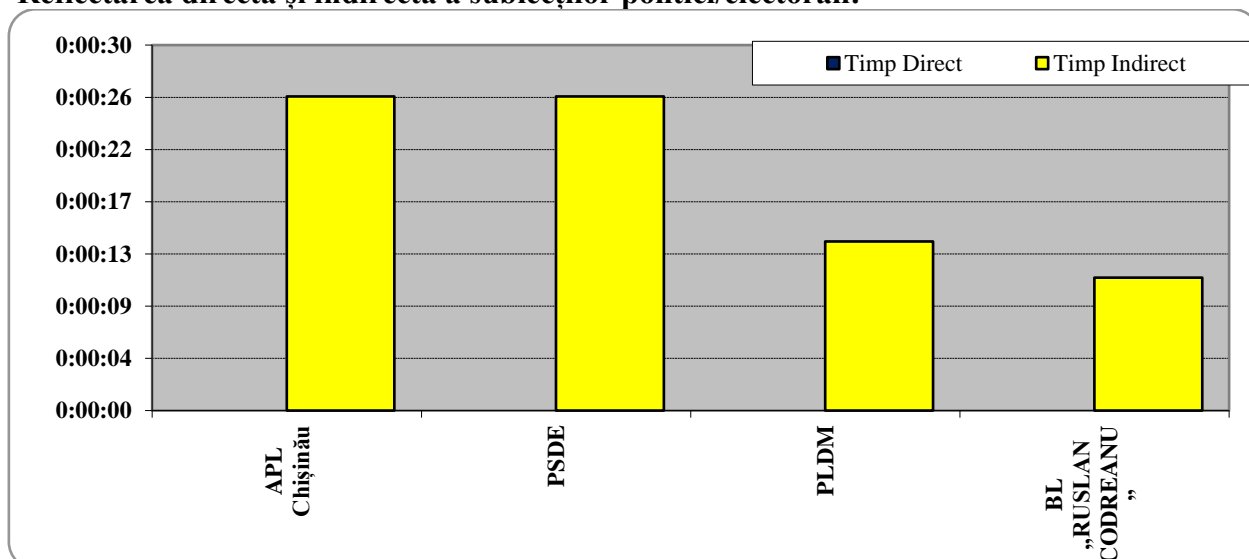
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că subiecții politici/electorali reflectați în cadrul buletinelor informative au atins pragul mai mic de 1 minut. Astfel, APL Chișinău și PSDE au avut câte 33,8% (pentru fiecare câte 26 sec.), urmată de PLDM cu 18,2% (14 sec.) și BL „RUSLAN CODREANU” cu 14,3% (11 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali și a activității APL Chișinău, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TVC 21”, a fost într-o tonalitate, în general, neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

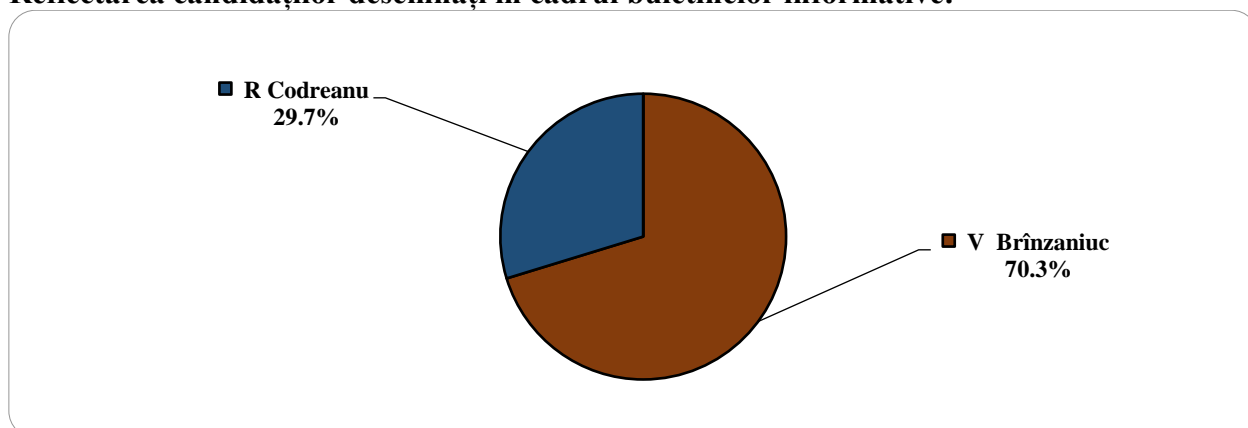

Subiecții politici au fost mediatizați doar prin intervenții indirecte.

Candidați desemnați

În perioada de raport, 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „TVC 21” a reflectat activitatea a 2 candidați desemnați.

Reflectarea candidaților desemnați în cadrul buletinelor informative:

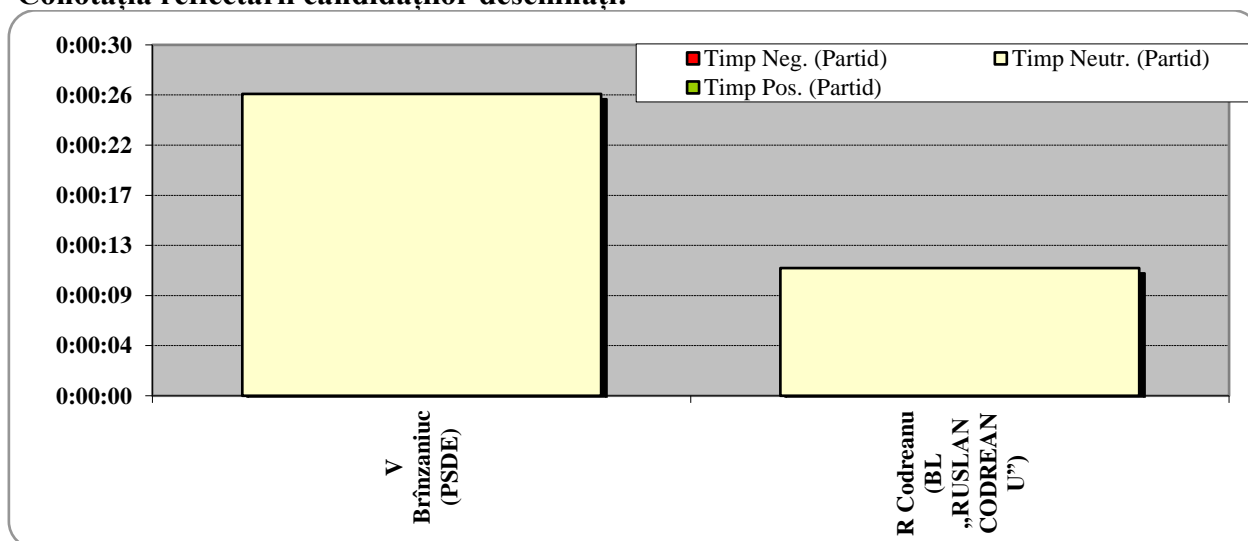

Detaliiere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	V. Brînzaniuc	26 sec.	0	26 sec.	0
2.	R. Codreanu	11 sec.	0	11 sec.	0

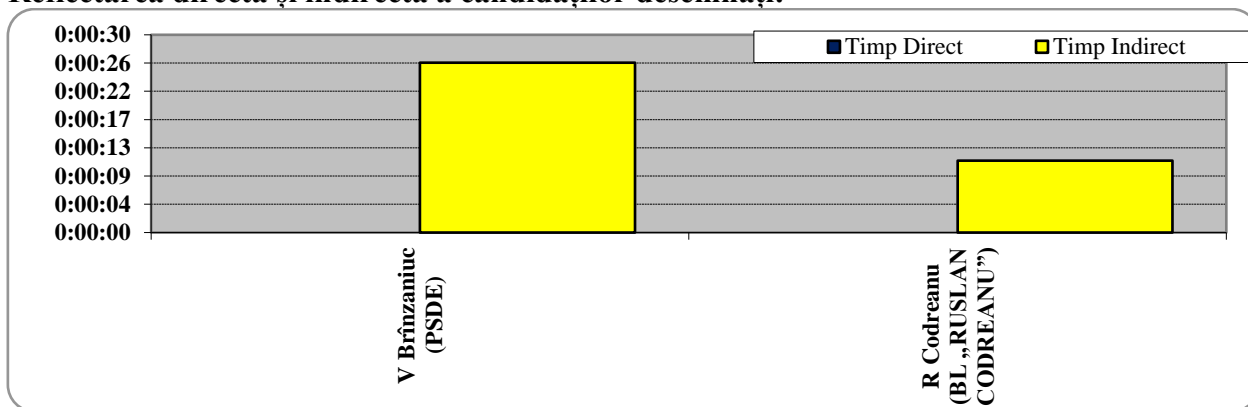
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că V. Brînzaniuc (PSDE) a fost mediatizat în proporție de 70,3% (26 sec.), iar R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”) a fost reflectat cu 29,7% (11 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

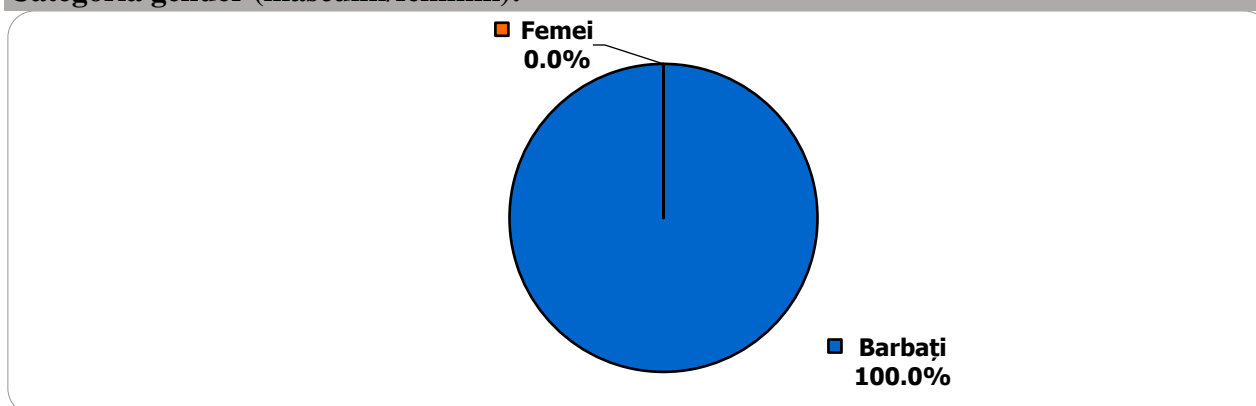
Conotația reflectării candidaților desemnați, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „TVC 21”, a fost într-o tonalitate, în general, neutră.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Candidații desemnați au fost reflectați doar prin intervenții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 100% (01 min. 17 sec.), iar cea a femeilor fiind de 0%.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Conform pct. 43 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală, FSM asigură accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la, cel puțin o ediție pe săptămână a rubricii speciale „ELECTORALA 20_”.

Respectiv, „TVC 21” nu a realizat rubrica specială „Electorală”, prevăzută la pct. 38 din Regulament, care stipulează: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și

activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

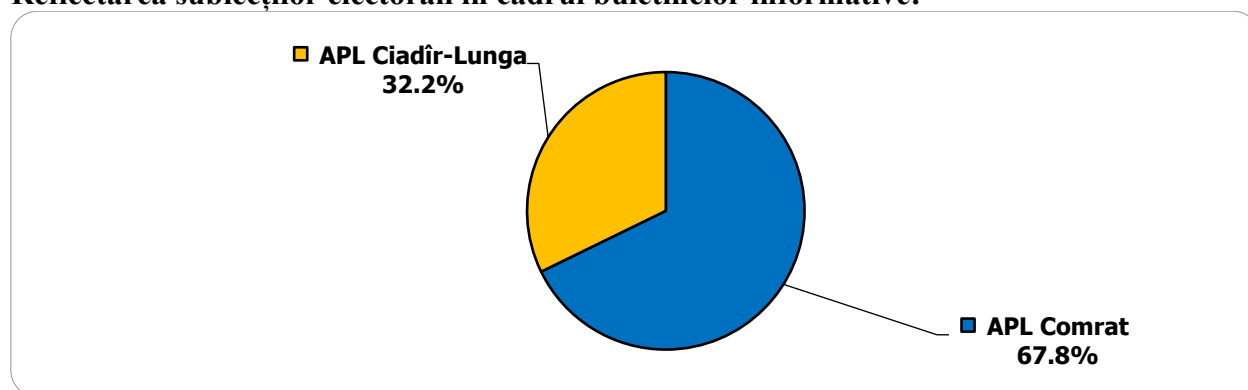
Totodată, este de menționat faptul că serviciul de televiziune „TVC 21” a difuzat programe de știri și în zilele de sâmbătă și duminică, însă, conform pct. 3 din declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezentată de furnizorul de servicii media „COTIDIAN” SA, este indicat că buletinele de știri vor fi difuzate în intervalul săptămânal luni-vineri.

18. „Găgăuzia TV”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „GRT TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusa), 12 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectată activitatea APL Comrat și APL Ceadâr-Lunga. Volumul total de timp acordat APL-urilor a constituit 11 min. 32 sec (100%).

Reflectarea subiecților electorali în cadrul buletinelor informative:

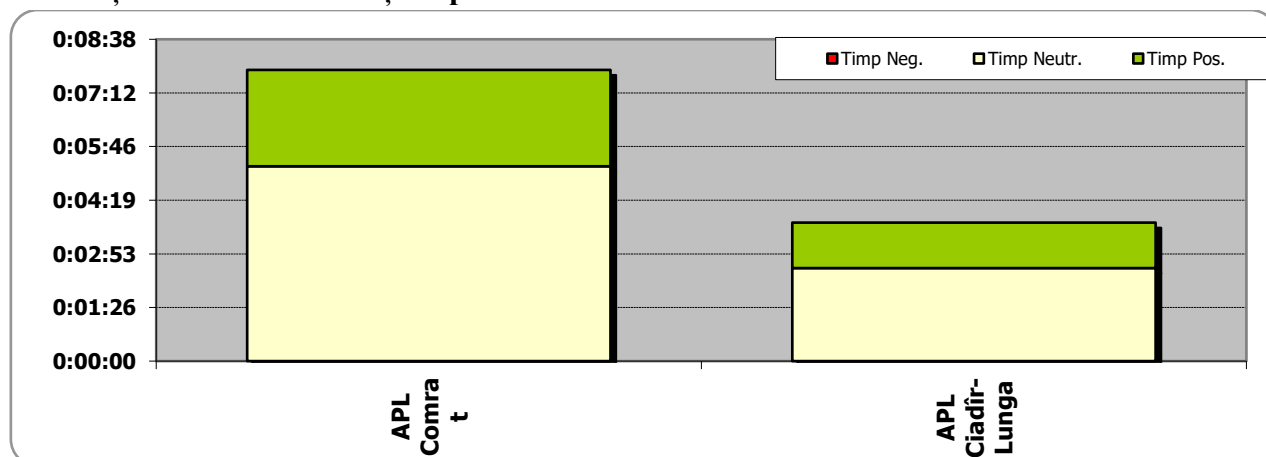

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Comrat	7 min. 49 sec.	2 min. 35 sec.	5 min. 14 sec.	0 sec.
2.	APL Ceadâr-Lunga	3 min. 43 sec.	1 min. 13 sec.	2 min. 30 sec.	0 sec.

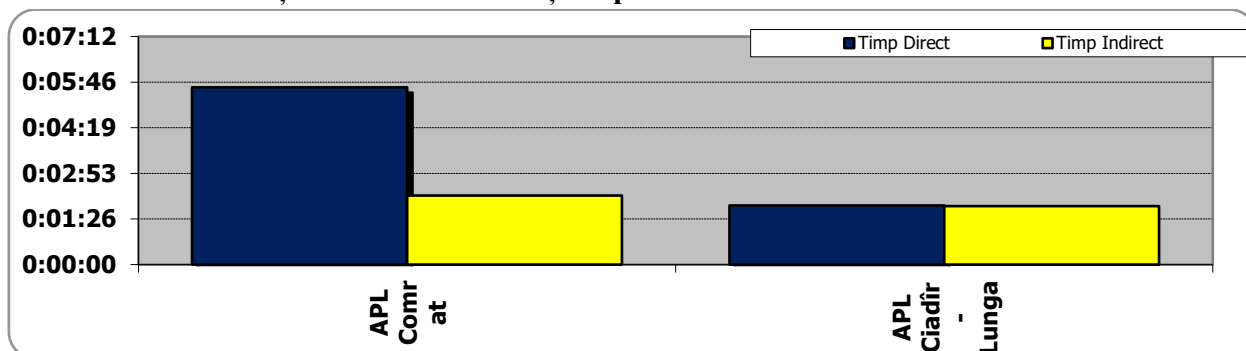
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Comrat – 7 min. 49 sec. (67,8%), urmată de APL Ceadâr-Lunga – 3 min. 43 sec. (32,2%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

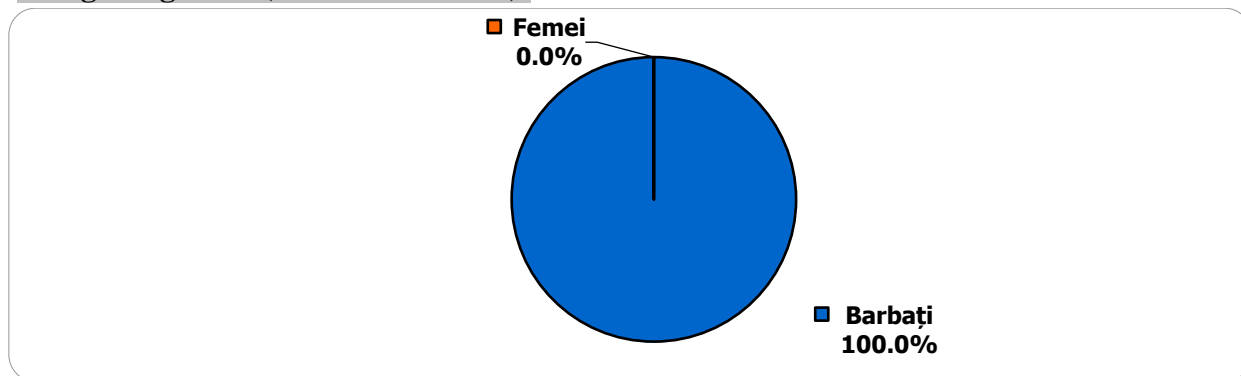
Conotația reflectării APL-urilor, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „GRT TV”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

APL-urile au beneficiat de apariții directe și indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă cota bărbaților de 100% (8 min. 22 sec.), iar cota femeilor – de 0%.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „GRT TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelui de știri de la ora 20:00 din data de 15.09.2023.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „GRT TV” a difuzat un subiect electoral la 14 septembrie, în care se relatează despre faptul că CEC împreună cu Institutul Național de Justiție, la data de 13 septembrie, au organizat un seminar referitor la soluționarea litigiilor electorale de judecătoria de drept comun. Subiectul respectiv nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de

știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În același sens, este de specificat că potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

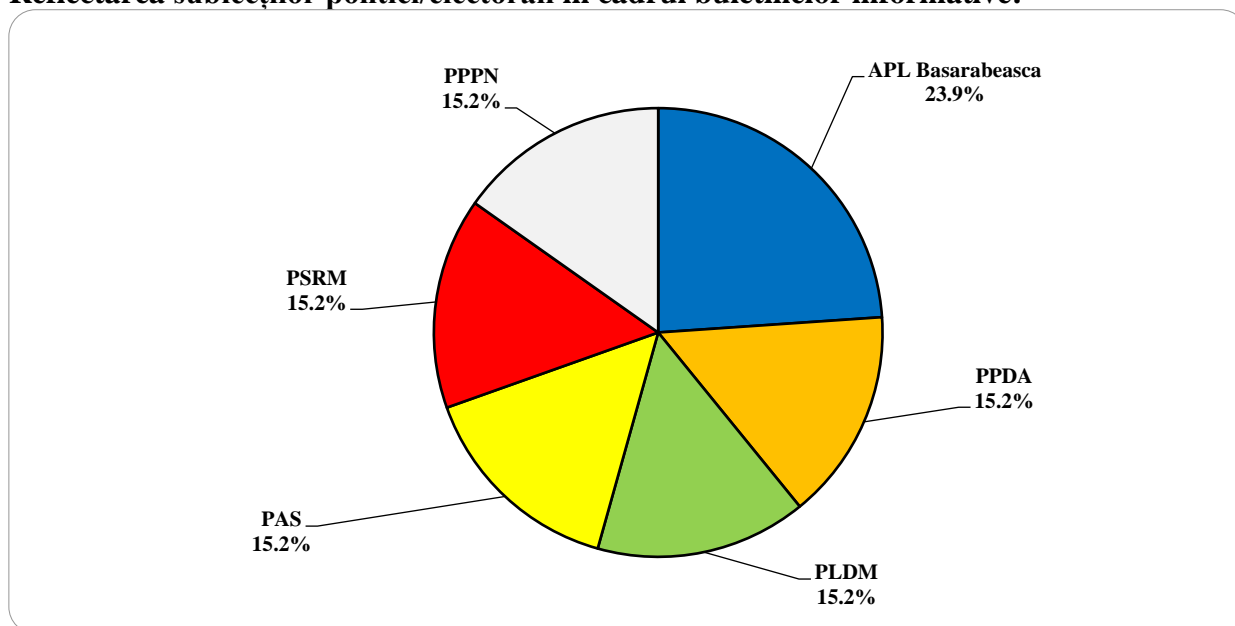
19. „BAS TV”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „BAS TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:30 (limba de difuzare: română/rusă), 15 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 5 subiecți politici (partide), 6 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, precum și activitatea APL Basarabeasca.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 3 min. 04 sec., din care de cel mai mult timp au beneficiat concurenții electorali – 2 min. 20 sec. (76,1%), urmași de APL – 0 min. 44 sec. (23,9%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

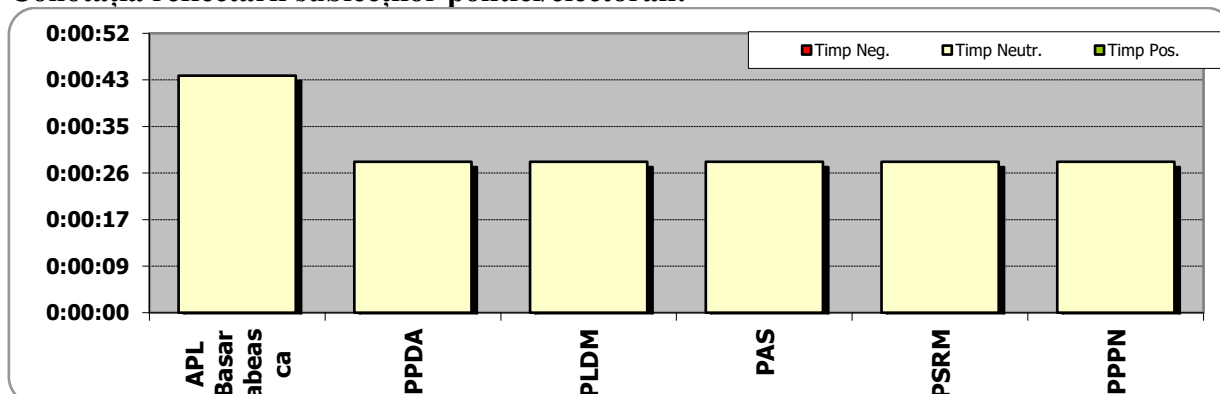

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Basarabeasca	0 min. 44 sec.	0	0 min. 44 sec.	0
2.	PPDA	0 min. 28 sec.	0	0 min. 28 sec.	0
3.	PLDM	0 min. 28 sec.	0	0 min. 28 sec.	0
4.	PAS	0 min. 28 sec.	0	0 min. 28 sec.	0
5.	PSRM	0 min. 28 sec.	0	0 min. 28 sec.	0
6.	PPPN	0 min. 28 sec.	0	0 min. 28 sec.	0

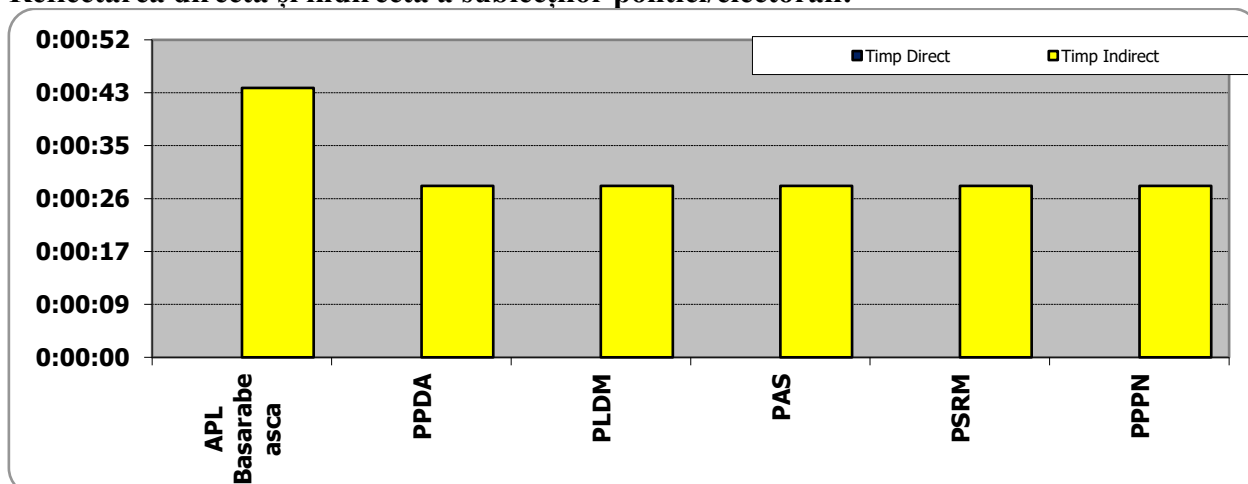
Datele diagramei, în coraport cu detalieria timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut APL Basarabeasca – 23,9% (0 min. 44 sec.), cu o pondere egală au fost mediatizați următoarele partide PPDA – 15,2% (0 min. 28 sec.), PLDM – 15,2% (0 min. 28 sec.), PAS – 15,2% (0 min. 28 sec.), PSRM – 15,2% (0 min. 28 sec.) și PPPN – 15,2% (0 min. 28 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „BAS TV”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale au fost reflectați doar în mod indirect.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „BAS TV” nu a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 19:30.

Se atestă nerespectarea pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, unde sunt statuate următoarele prevederi:

„Programele audiovizuale cu caracter electoral destinate persoanelor cu nevoi speciale trebuie să fie identificabile ca programe difuzate în vederea asigurării accesului la serviciile media audiovizuale al persoanelor cu deficiențe de văz sau de auz și al persoanelor în vârstă, prin avertizări verbale și afișări statice și lizibile pe ecran.”

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de televiziune „BAS TV” a difuzat mai multe subiecte electorale. Subiectul „CEC a stabilit creditul fără dobândă concurenților electorali din 5 noiembrie” din 11 septembrie 2023, subiectul „CEC a publicat lista partidelor care pot participa la alegerile locale din 5 noiembrie” din 12 septembrie 2023, subiectul „Studentii și elevi cu drept de vot vor putea vota la alegerile locale chiar dacă au schimbat domiciliul sau reședința temporară cu mai puțin de 3 luni până în data de 5 august” din 13 septembrie 2023. Subiectele respective nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În același sens, este de specificat că potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

De asemenea, este de menționat că serviciul de televiziune „BAS TV” nu a reflectat activitatea candidaților desemnați.

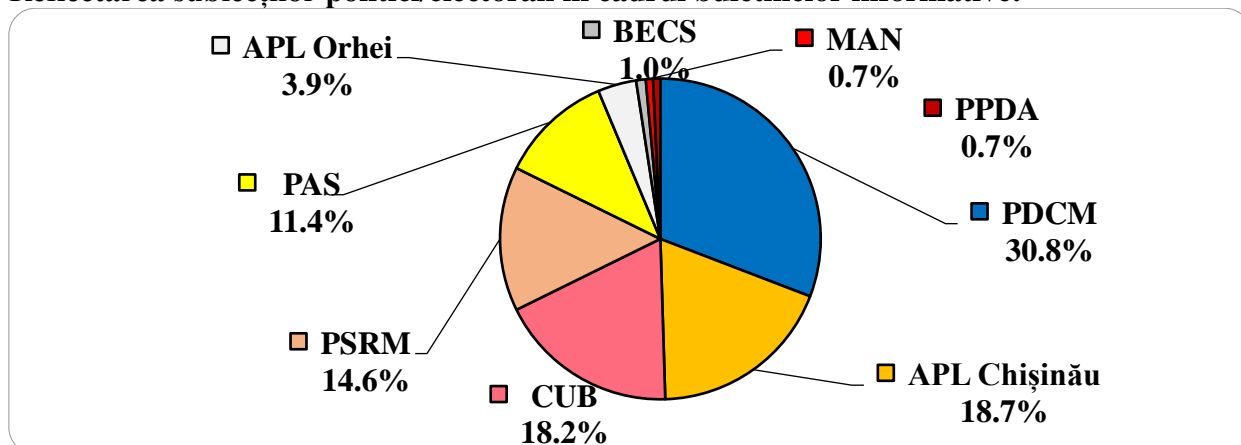
20. „N4”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie, serviciul de televiziune „N4” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:30 (limba de difuzare: română), 8 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 7 subiecți politici/electorali (partide), 5 candidați desemnați, 1 subiect a vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale și 2 subiecte activitatea APL Chișinău.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 06 min. 52 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat PDCM – 02 min. 07 sec. (30,8%), urmat de APL Chișinău – 1 min. 17 sec. (18,7%) și CUB – 01 min. 15 sec. (18,2%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

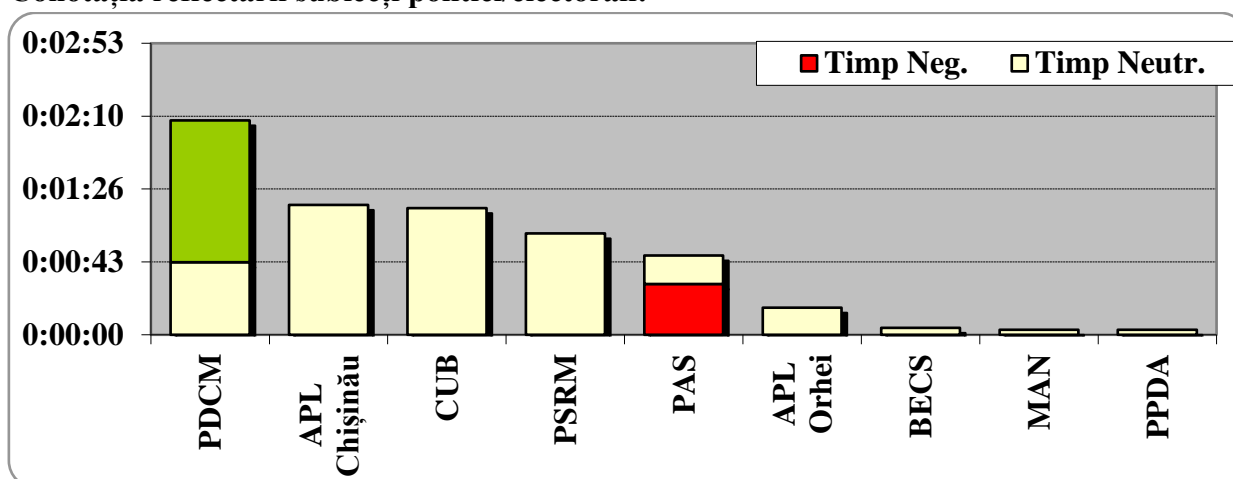

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PDCM	02 min. 07 sec.	01 min. 24 sec.	43 sec.	0 sec.
2.	APL Chișinău	01 min. 17 sec.	0 sec.	01 min. 17 sec.	0 sec.
3.	CUB	01 min. 15 sec.	0 sec.	01 min. 15 sec.	0 sec.
4.	PSRM	01 min.	0 sec.	01 min.	0 sec.
5.	PAS	47 sec.	0 sec.	17 sec.	30 sec.
6.	APL Orhei	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
7.	BECS	04 sec.	0 sec.	04 sec.	0 sec.
8.	MAN	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.
9.	PPDA	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

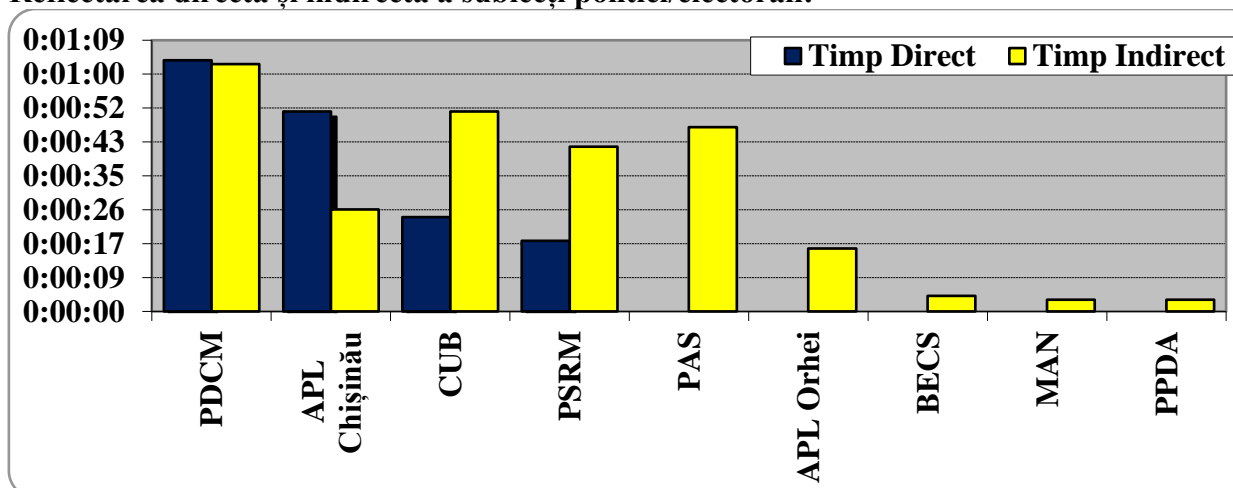
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PDCM – cu 30,8% (02 min. 07 sec.), urmat de APL Chișinău – cu 18,7% (01 min. 17 sec.), CUB – 18,2% (01 min. 15 sec.), PSRM – 14,6% (1 min.), PAS – 11,4% (47 sec.), APL Orhei – 3,9% (16 sec.).

Conotația reflectării subiecți politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „N4”, a fost într-o tonalitate neutră. PDCM a fost reflectat și pozitiv, iar PAS a fost reflectat și negativ.

Reflectarea directă și indirectă a subiecți politici/electorali:

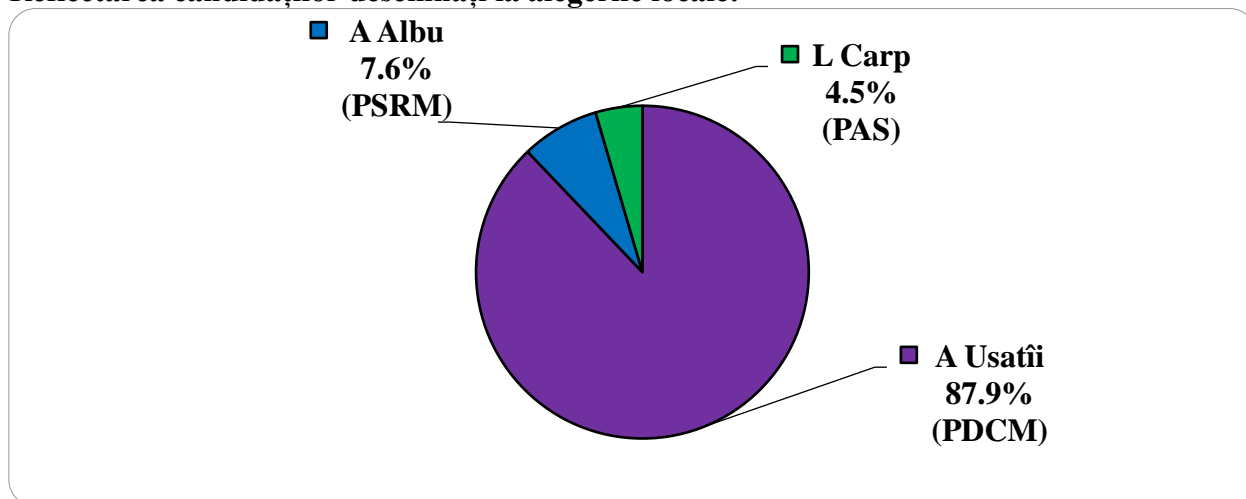

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale PDCM, CUB, PSRM au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de televiziune „N4”, de apariții directe și indirecte. PAS, BECS, MAN, PPDA au apărut doar indirect. APL Chișinău este prezentată direct și indirect, iar APL Orhei – doar indirect.

Candidați desemnați

În perioada de raport, serviciul de televiziune „N4” a reflectat 3 candidați desemnați.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

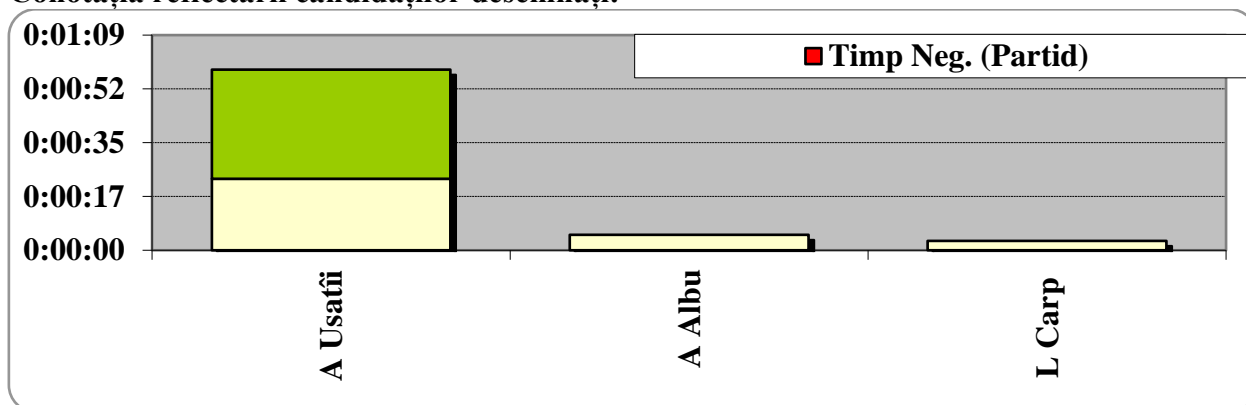

Detaliere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A Usafii (PDCM)	58 sec.	35 sec.	23 sec.	0 sec.
2.	A Albu (PSRM)	05 sec.	0 sec.	05 sec.	0 sec.
3.	L Carp (PAS)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

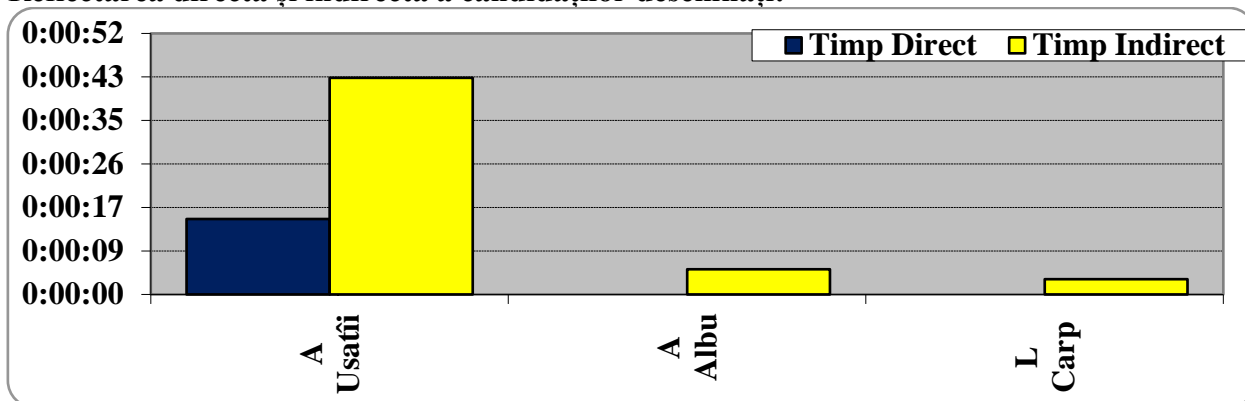
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat A. Usafii (PDCM) – cu 87,9% (58 sec.), urmat de A. Albu (PSRM) – cu 7,6% (5 sec.), L. Carp (PAS) – cu 4,5% (3 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

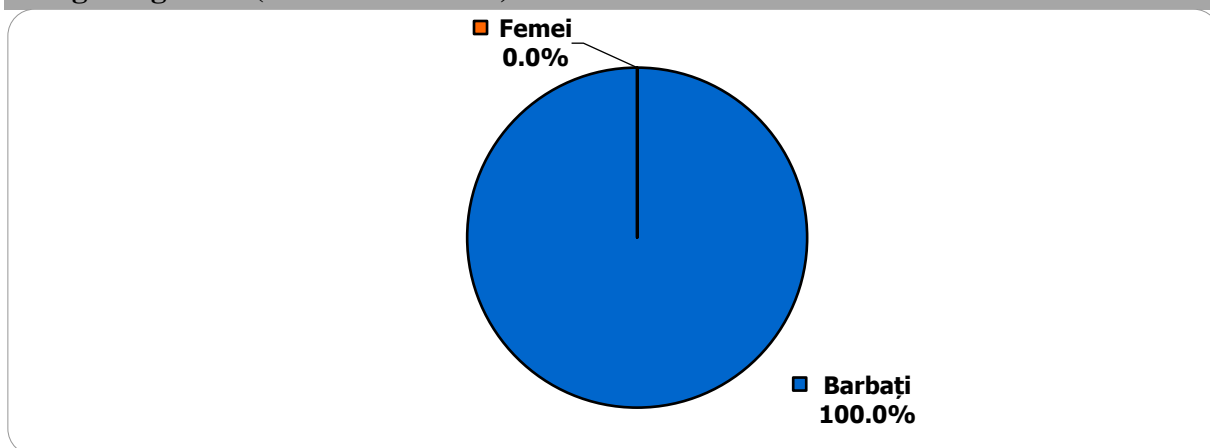
Conotația reflectării celor 3 candidați electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „N4”, a fost într-o tonalitate neutră. A. Usafii a fost reflectat și pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Din cei 3 candidați desemnați, reflectați de serviciul de televiziune nominalizat, un candidat a beneficiat de intervenții directe și apariții indirecte – A. Usatii (PDCM), iar A. Albu (PSRM) și L. Carp (PAS) au avut doar intervenții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 100% (24 sec.), iar cota femeilor – 0%.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul de televiziune „N4” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 20:30.

Prin urmare, serviciul de televiziune „N4” a difuzat la data de 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 20:30, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie, cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor la alegerile locale din 5 noiembrie 2023. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul de servicii media a omis comanditarul, sponsorul și autorizarea sondajului de către CEC.

Conform pct. 48 Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea

informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”.

Este de specificat și faptul că subiectul dat nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, destinate difuzării informațiilor electorale, așa cum este specificat la **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

Drept urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

21. „ONE TV” („Legal TV)

Ca urmare a controlului, s-a depistat că, în perioada 11–17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Legal TV” nu a difuzat programe audiovizuale de știri și actualități cu caracter politic sau electoral așa cum a menționat în declarația sa, înregistrată cu nr. 1788-01 din 04.09.2023, aprobată prin Decizia CA nr. 269 din 08.09.2023 cu privire la examinarea declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 5 noiembrie 2023. Potrivit declarației, „Legal TV” a precizat: „Programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral vor fi incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

În perioada de raport, „Legal TV” a difuzat doar programele audiovizuale „Tu și Legea” (limba română) și „Зал Суда” (limba rusă).

22. „STAR TV” („GN TV”)

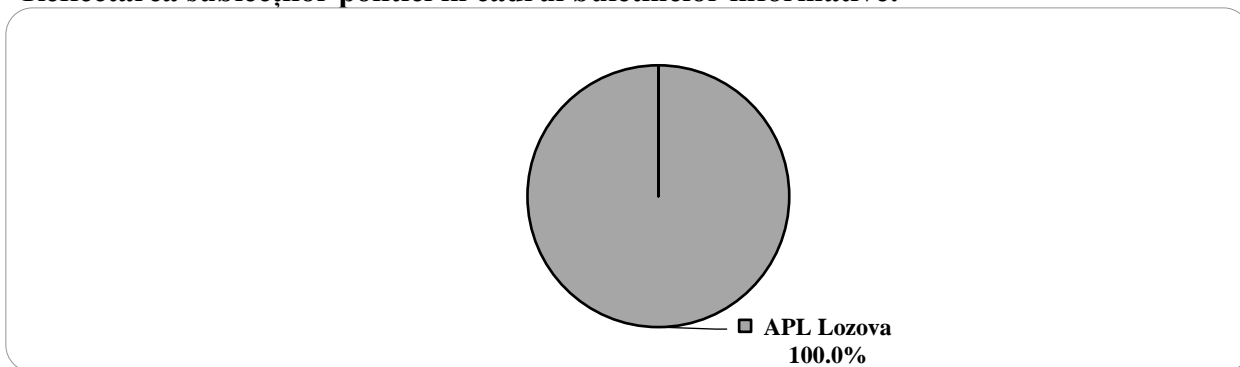
În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „GN TV” nu a difuzat buletine de știri, în timp ce în declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor a serviciului media audiovizual „GN TV” este specificat că „programele de știri și actualități zilnice de la orele 19:00 vor conține subiectele cu caracter electoral, care vor fi incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la începutul și la final”.

23. „ART TV”

Subiecți politici/ electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „ART-TV”, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: limba română), a difuzat doar o singură știre cu caracter politic – despre lansarea partidului politic Mișcarea Reformei Sociale (MRS), în cadrul căreia a fost mediatizat primarul din Lozova.

Reflectarea subiecților politici în cadrul buletinelor informative:

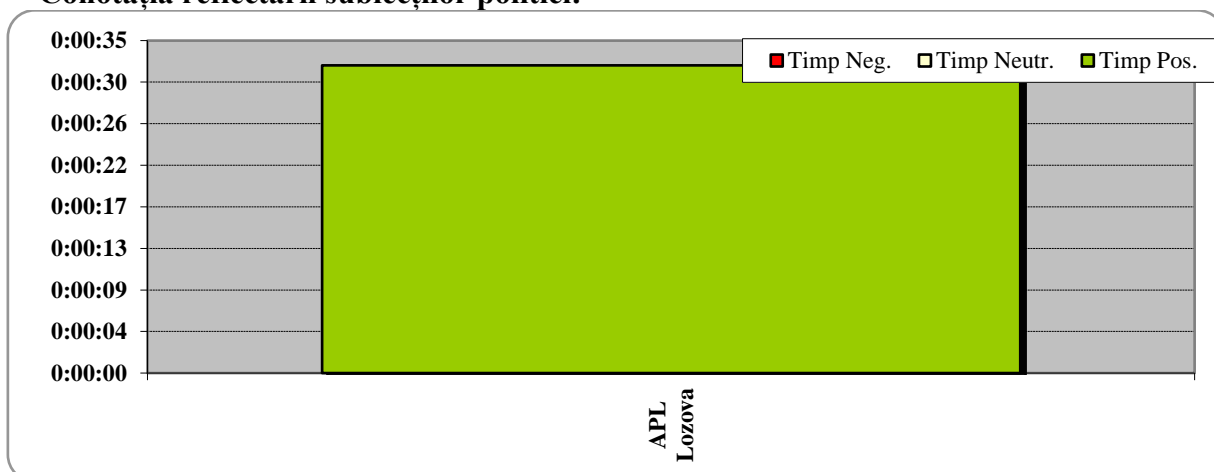

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Lozova	32 sec.	32 sec.	0	0

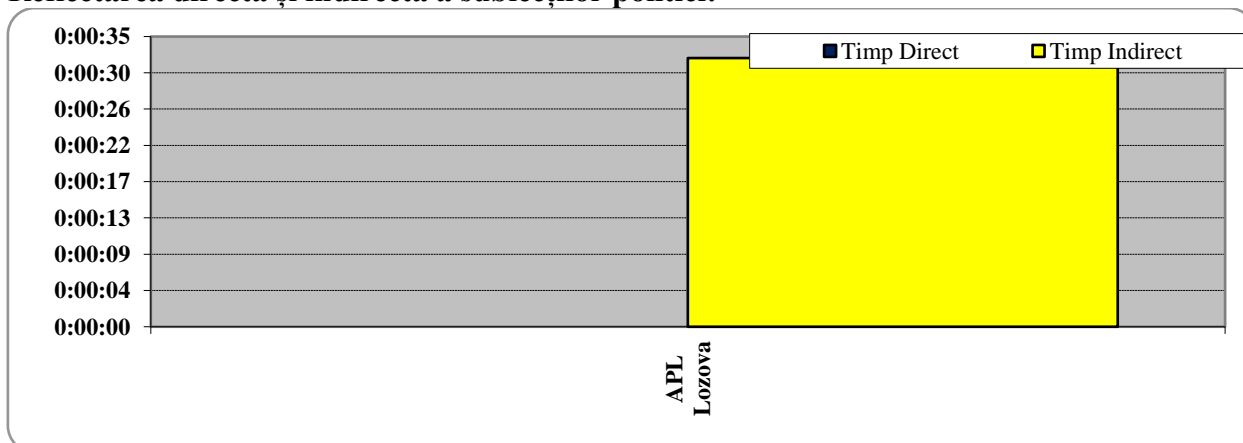
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că APL Lozova a fost reflectată în raport de 100% (32 sec.), dat fiind faptul că în cadrul buletinelor informative a fost mediatizat doar primarul din Lozova.

Conotația reflectării subiecților politici:

Conotația reflectării APL Lozova, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de televiziune „ART-TV”, a fost într-o tonalitate pozitivă.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici:

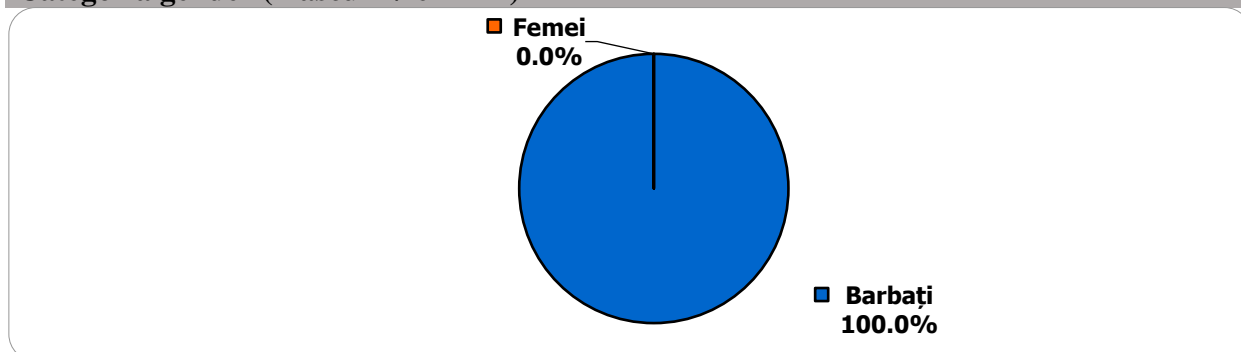

Activitatea APL Lozova a fost reflectată doar prin intervenție indirectă.

Candidați desemnați

Serviciul de televiziune „ART-TV”, în buletinele de știri de la ora 19:00, nu a reflectat candidații desemnați pentru alegerile locale din 5 noiembrie 2023.

Categoria gender (masculin/feminin)

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 100% (32 sec.), iar cea a femeilor fiind – 0%.

ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

În perioada 11-17 septembrie 2023, nu se atestă încălcarea pct. 43 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, conform căruia: „În perioada electorală, FSM asigură accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la, cel puțin o ediție pe săptămână a rubricii speciale „ELECTORALA 20_”.

24. „R Live TV”

În cadrul controlului, au fost supuse verificării programele audiovizuale „Rezoomat” și „Teritoriul libertății”, pentru perioada 11-17 septembrie 2023, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

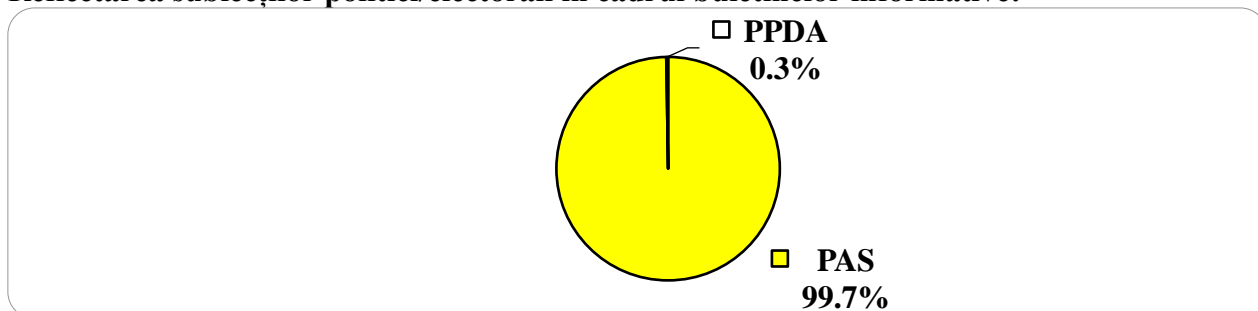
Prin urmare, la 13 septembrie 2023, ora 20:00, serviciul de televiziune „R Live TV” a difuzat programul audiovizual „Rezoomat” (limba de difuzare; română), la care a fost invitat vicepreședintele PAS, președintele Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică, Lilian Carp. Printre subiectele discutate au fost: expulzarea directorului Sputnik, activitatea SIS, Centrul pentru Comunicare Strategică, siguranța spațiului aerian, vizita lui Mircea Geoană, codul electoral etc. În timpul discuției, Lilian Carp a declarat că s-a vorbit cu reprezentanți ai Platformei „Demnitate și Adevăr” despre desemnarea unui singur candidat la alegerile locale generale, dar nu s-a ajuns la un numitor comun. De menționat că, pe parcursul programului audiovizual, nu au fost abordate subiecte cu caracter electoral.

Este de specificat că serviciul de televiziune „R Live TV” a menționat că programul audiovizual „Rezoomat” va fi difuzat marți la ora 19:00, dar ca urmare a controlului s-a atestat că programul dat a fost difuzat miercuri la ora 20:00.

Totodată, la 14 septembrie 2023, oră 19:00, serviciul de televiziune „R Live TV” a difuzat programul audiovizual „Teritoriul libertății” (limba de difuzare: rusă). În acest program audiovizual nu au fost reflectate subiecte cu caracter electoral.

Prin urmare, în cadrul programelor „Rezoomat” și „Teritoriul Libertății” nu au fost atestate încălcări.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

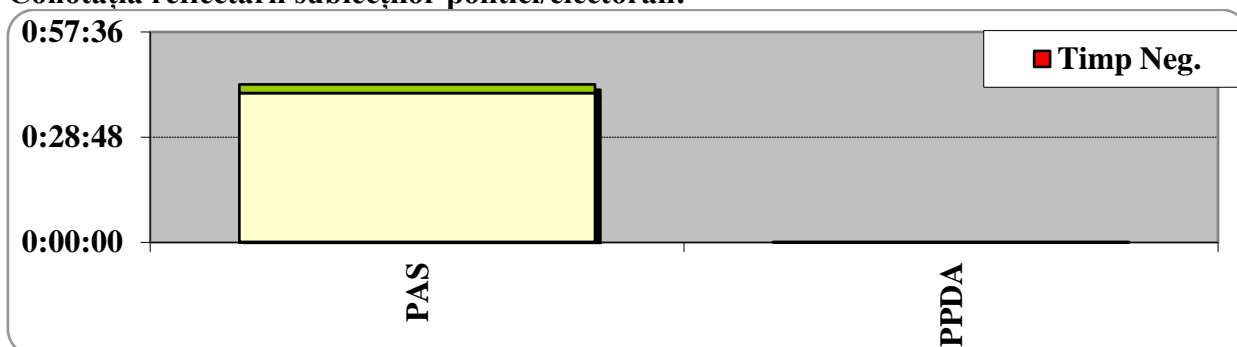

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	43 min. 12 sec.	02 min. 19 sec.	40 min. 43 sec.	0 sec.
2.	PPDA	07 sec.	0 sec.	07 sec.	0 sec.

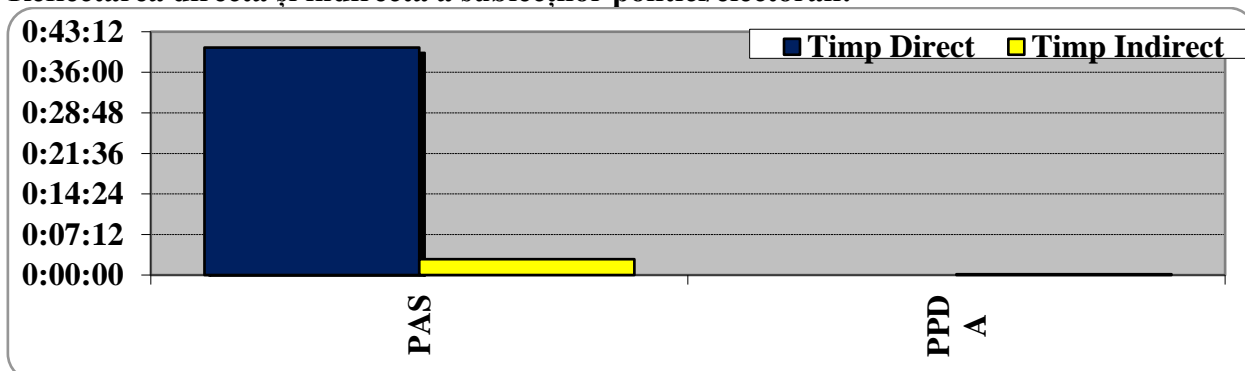
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici, atestă o pondere mai mare de reflectare pentru PAS – 99,7% (43 min. 12 sec.), iar pentru PDA – 0,3% (07 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul programelor audiovizuale ale serviciului de televiziune „R Live TV”, a fost într-o tonalitate neutră și nesemnificativ pozitivă, dar PPDA a fost mediatizat neutru.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

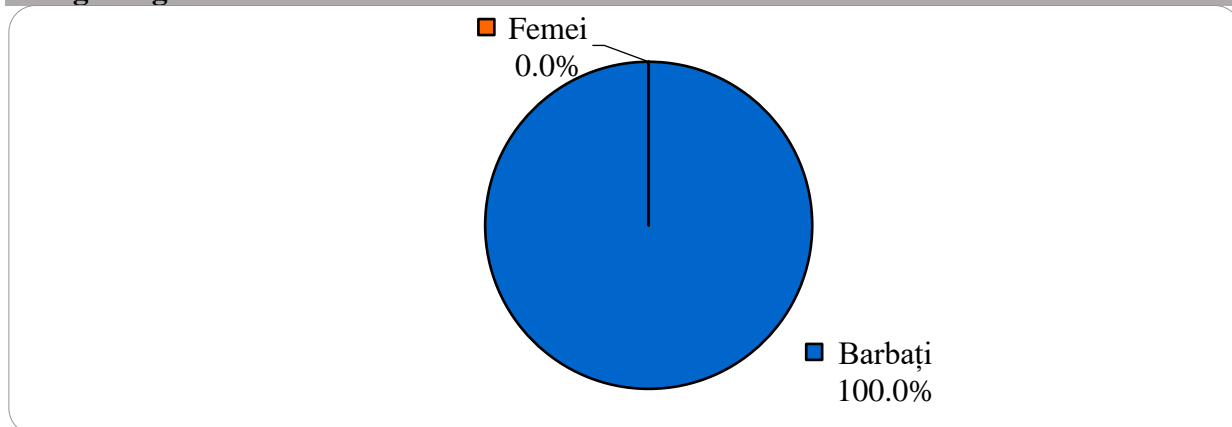

Subiectul politic/electoral PAS a beneficiat, în cadrul programelor audiovizuale ale serviciului de televiziune „R Live TV”, de apariții directe și mai puțin indirecte, iar PDA a avut doar apariții indirecte.

Candidați desemnați

În perioada de raport, 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „R Live TV” nu a reflectat niciun candidat desemnat, Lilian Carp fiind invitatul programului în calitate de deputat PAS și președinte al Comisiei parlamentare securitatea națională, apărare și ordine publică.

Categoria gender

Datele diagramei atestă un dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 100% (41 min. 58 sec.).

În perioada de raport, nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

25. „Canal Regional”

Ca urmare a controlului efectuat, în perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de televiziune „Canal Regional” a difuzat programul audiovizual „Alternative”. În cadrul edițiilor supuse verificării nu au fost abordate subiecte cu tematică electorală, dar au fost discutate probleme de interes public, de natură economică, socială și politică.

Prin urmare, nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

26. „Radio Orhei FM”

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” a difuzat buletine de știri la ora 19:00 (limba de difuzare: limba română), care au conținut doar un singur subiect electoral – despre organizarea unui flashmob la inițiativa Comisiei Electorale Centrale privind importanța participării la vot, în special al generațiilor tinere.

Astfel, în perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, în cadrul buletinelor de știri de la ora 19:00, nu a reflectat subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

Ca urmare a efectuării controlului, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” nu a inclus în buletinele de știri rubrica „Electorală”, deși a difuzat un subiect cu caracter electoral.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

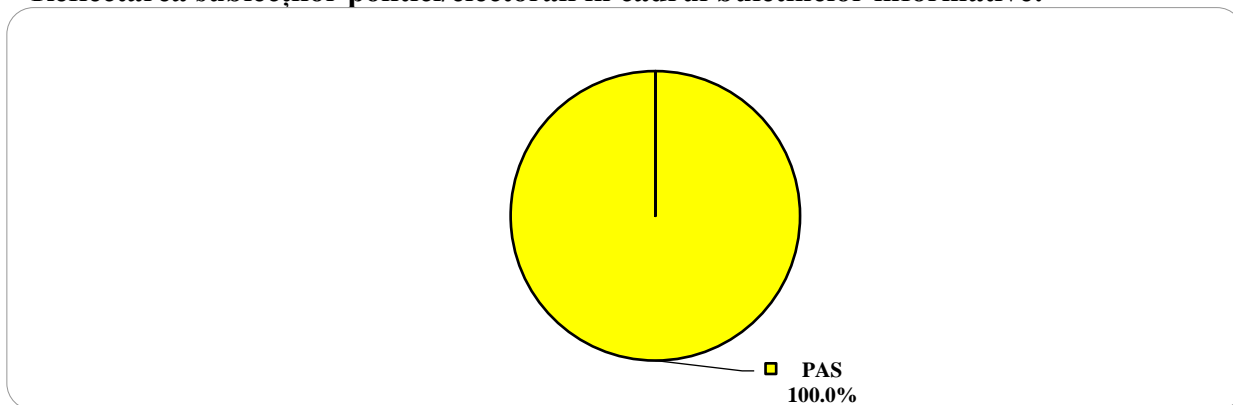
În conformitate cu prevederile **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

27. „Aquarelle FM”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Aquarelle-FM” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 12:00, luni, și de la ora 13:00, de marți până vineri, (limba de difuzare: română), 5 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectat 1 subiect politic/electoral, dar nu au fost reflectați candidați desemnați, 4 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

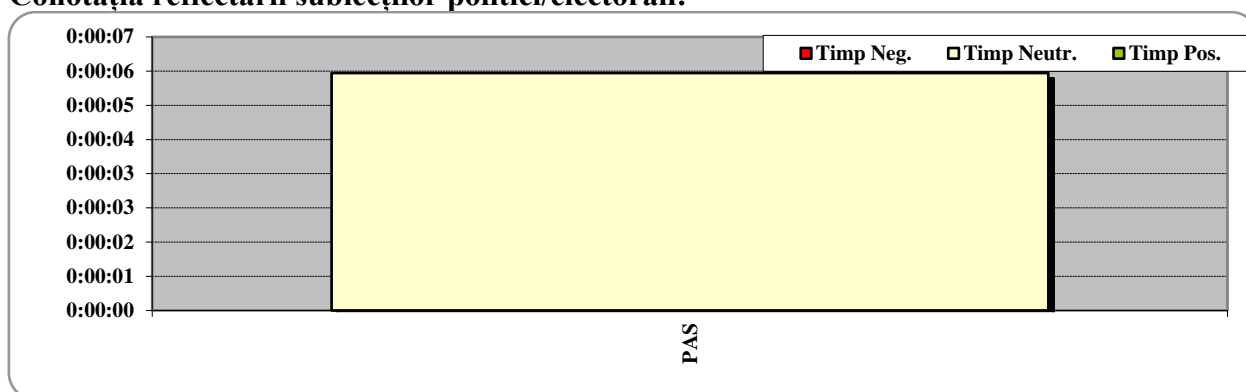

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.

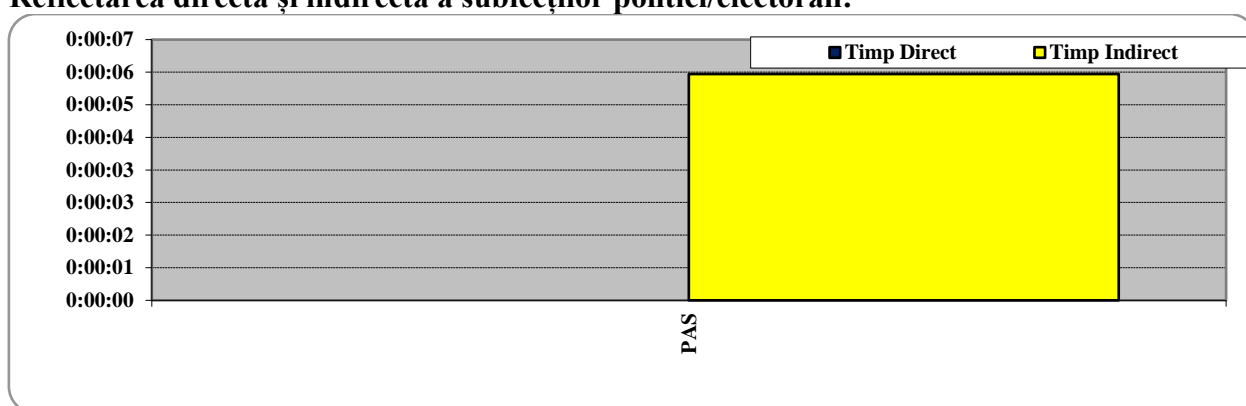
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că a fost reflectat doar PAS – 100% (06 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Aquarelle-FM”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiectul politic/electoral PAS a beneficiat de o apariție indirectă.

În perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Aquarelle-FM” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

28. „Radio Chișinău”

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Chișinău” a difuzat buletine de știri la ora 18:00 (limba de difuzare: limba română), care au conținut doar un singur subiect electoral – despre declarațiile Secretarului General al Guvernului, Artur Mija, privind procesul electoral în cadrul alegerilor locale din 5 noiembrie 2023.

Astfel, în perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Chișinău”, în cadrul buletinelor de știri de la ora 18:00, nu a reflectat subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

Ca urmare a efectuării controlului, s-a atestat că serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Chișinău” nu a inclus în buletinele de știri rubrica „Electorală”, deși a difuzat un subiect cu caracter electoral.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral, care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale

ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În acest sens, potrivit prevederilor **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

29. „Jurnal FM”

În perioada 11-15 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Jurnal FM” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 16 subiecte, în niciunul dintre ele nu a fost reflectată campania electorală sau subiecți politici/electoral.

Prin urmare, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul buletinului de știri de la ora 19:00 difuzat de serviciul de radiodifuziune sonoră „Jurnal FM”, nu au fost reflectați subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

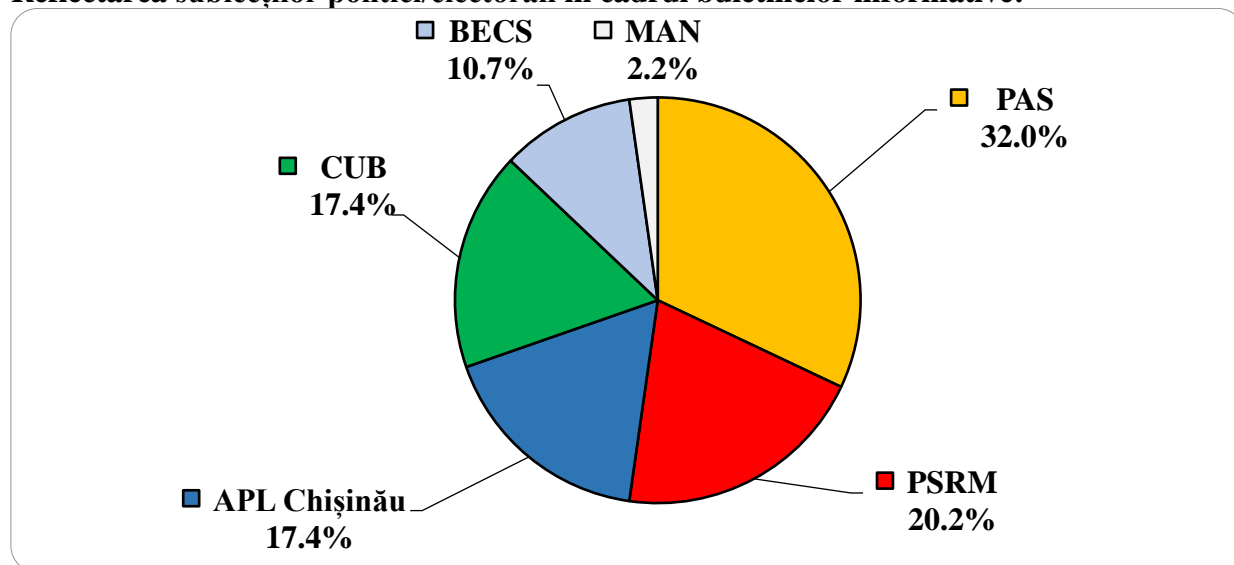
În perioada de raport, nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

30. „Radio Moldova”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 4 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 5 subiecți politici (partide), 1 candidat desemnat, 1 subiect a vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, iar 2 subiecte – activitatea APL Chișinău.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

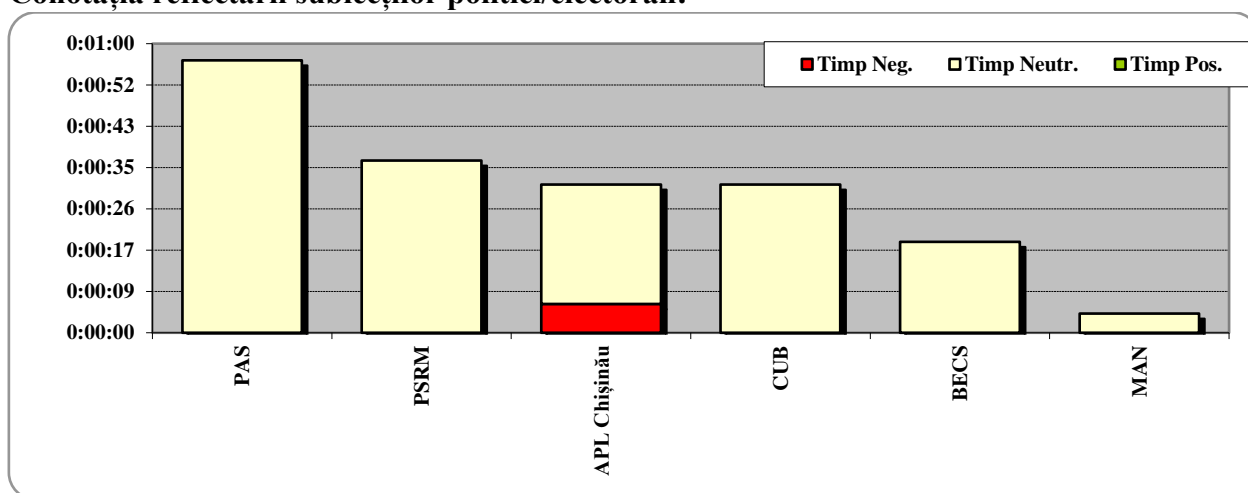

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	PAS	57 sec.	0 sec.	57 sec.	0 sec.
2.	PSRM	36 sec.	0 sec.	36 sec.	0 sec.
3.	APL Chișinău	31 sec.	0 sec.	25 sec.	6 sec.
4.	CUB	31 sec.	0 sec.	31 sec.	0 sec.
5.	BECS	19 sec.	0 sec.	19 sec.	0 sec.
6.	MAN	4 sec.	0 sec.	4 sec.	0 sec.

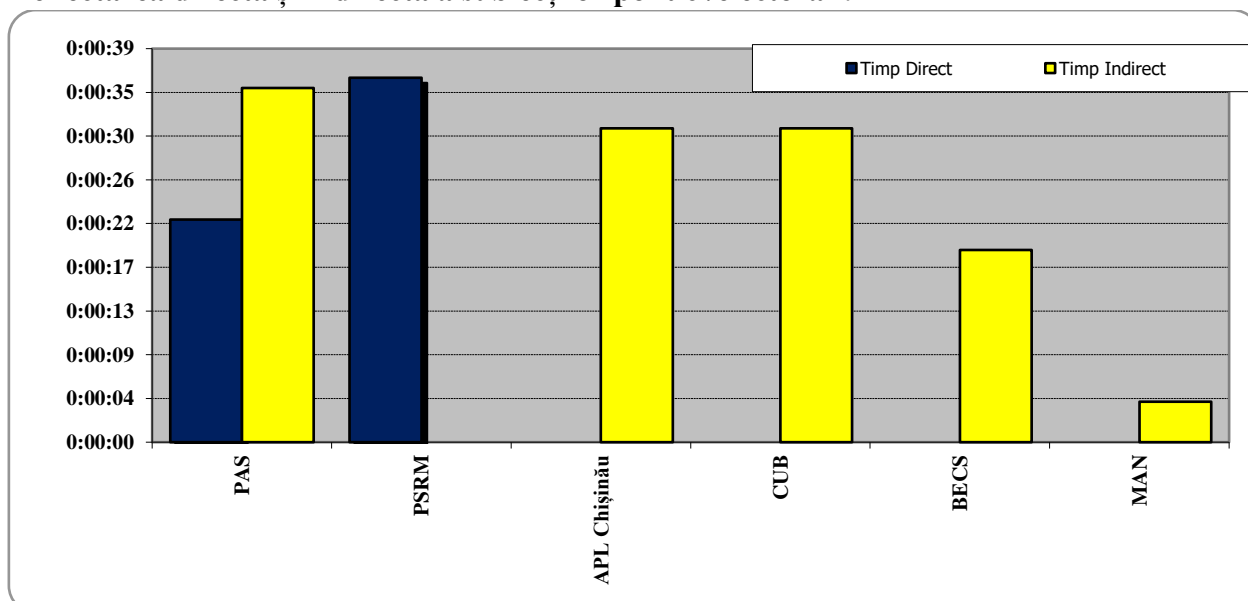
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 2 min. 58 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat PAS – 57 sec. (32%), urmat de partidul politic PSRM – 36 sec. (20,2%), APL Chișinău și CUB – 31 sec. (17,4%), BECS – 19 sec. (10,7%) și MAN cu 4 sec. (2.2%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali și a APL Chișinău, în cadrul buletinelor de știri difuzate de serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova”, a fost într-o tonalitate neutră. APL Chișinău a fost reflectată negativ.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

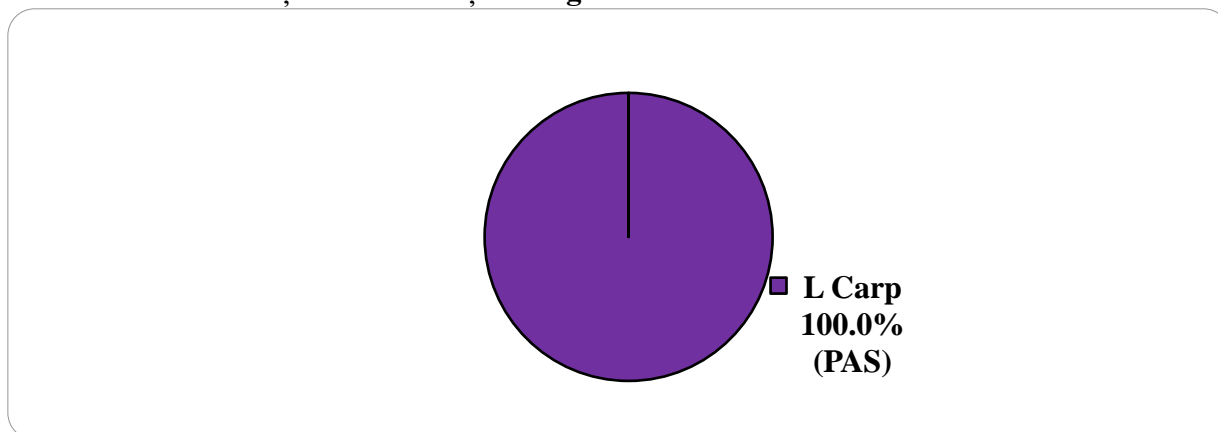

Subiectul politic/electoral la alegerile locale generale PSRM a beneficiat în buletinele de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” de apariții directe, CUB, BECS, MAN, precum și APL Chișinău – de apariții indirecte, iar PAS a avut atât apariții directe, cât și indirecte.

Candidați desemnați

În perioada de raport 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” a reflectat 1 candidat desemnat.

Reflectarea candidaților desemnați la alegerile locale:

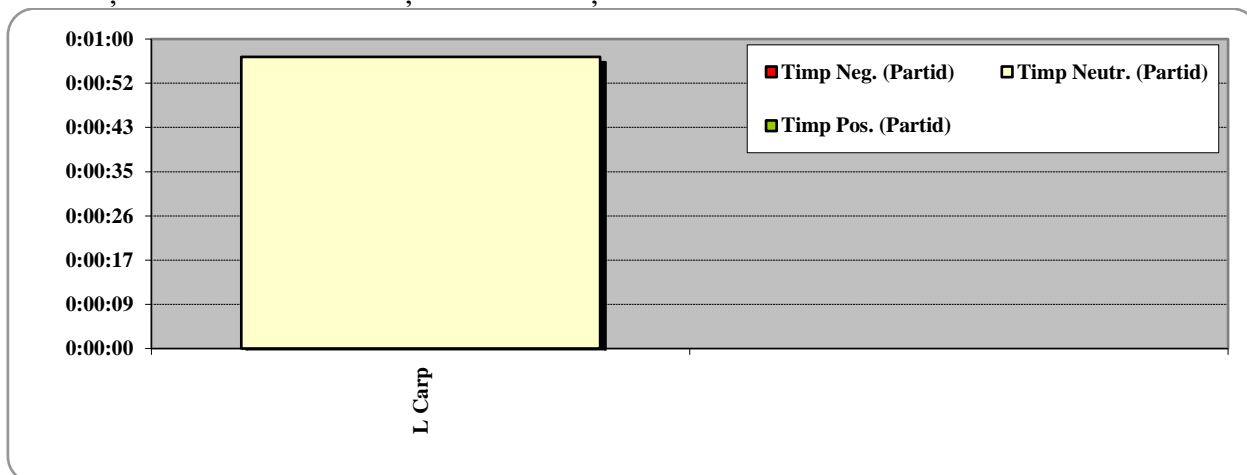

Detaliere:

Nr.	Candidați desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	L. Carp (PAS)	57 sec.	0 sec.	57 sec.	0 sec.

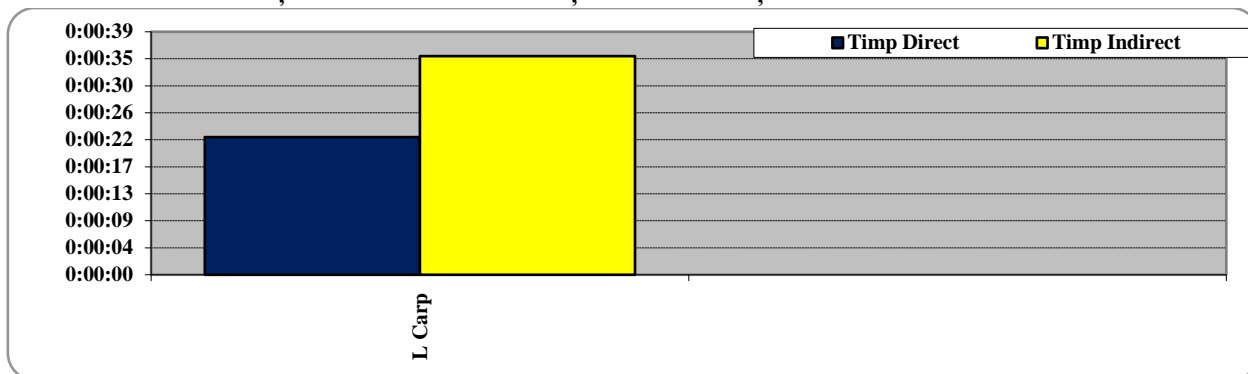
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați, atestă că a fost reflectat doar candidatul L. Carp (PAS) – cu 100% (57 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

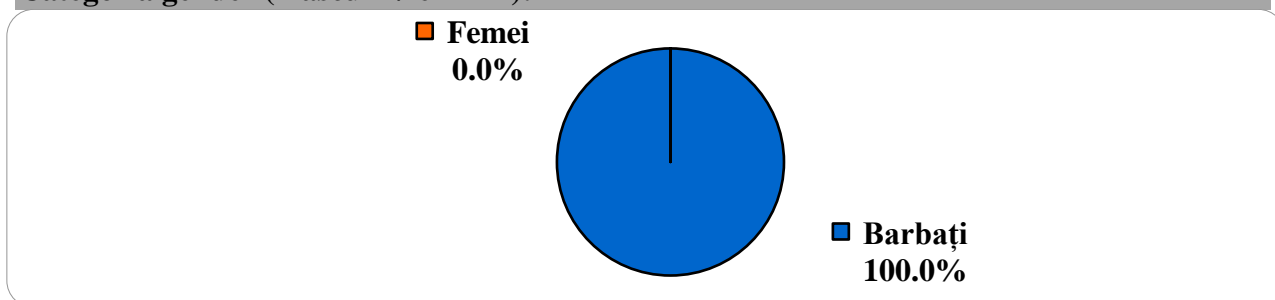
Conotația reflectării candidatului desemnat de PAS, L. Carp, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Serviciul media nominalizat a reflectat candidatul desemnat de PAS, L. Carp, care a beneficiat de intervenții directe și apariții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 100% (2 min. 22 sec.), iar cota femeilor – 0%.

În perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

31. „Bugeac FM”

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Bugeac FM” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 17:00 (limba de difuzare: rusă), o știre cu caracter electoral, în care s-a relatat despre acreditarea de către CEC a aproximativ 80 de observatori naționali și internaționali pentru monitorizarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de radiodifuziune sonoră „Bugeac FM” a difuzat un subiect electoral despre acreditarea de către CEC a aproximativ 80 de observatori naționali și internaționali pentru monitorizarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023. Subiectul respectiv nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte

aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În același sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.*

De asemenea, este de menționat că, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul buletinului de știri de la ora 17:00, difuzat de serviciul de radiodifuziune sonoră „Bugeac FM”, nu au fost reflectați subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

32. „Radio Plai”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-15 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Plai” a difuzat, în buletinele informative „Știri” de la ora 17:00 (limba de difuzare: română), 5 știri cu caracter electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea Comisiei Electorale Centrale și a altor instituții de stat. Fiecare program informativ a conținut un subiect. Astfel:

- 11.09.2023: *„Comisia de certificare a candidaților electorali formată din reprezentanți CEC și Centrul de instruire continuă în domeniul electoral au desfășurat în perioada 06-08 septembrie 2023, prima sesiune de certificare a persoanelor ce urmează a fi desemnate în calitate de membri ai organelor electorale inferioare. Examinarea a avut loc în mun. Chișinău, Bălți și Cahul”;*
- 12.09.2023: *„Autoritățile de la Chișinău își propun să prevină și să combată orice acte de corupție electorală și tentative de implicare din exterior în procesul electoral din 05 noiembrie 2023. În acest sens, în Guvern a fost înființat un grup de lucru inter-instituțional care să monitorizeze buna desfășurare a scrutinului, a anunțat secretarul general al Executivului, Artur Mija”;*
- 13.09.2023: *„CEC își consolidează capacitățile instituționale privind supravegherea și controlul finanțării politice în perioada 12-13 septembrie 2023. Președinții consiliilor electorale de circumscripție participă la o instruire despre impactul reformei electorale asupra finanțării politice în RM și competențele autorității electorale în procesul de supraveghere și control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale”;*
- 14.09.2023: *„CEC în parteneriat cu Institutul Național al Justiției și Centrul de instruire continuă în domeniul electoral au organizat, astăzi, un seminar privind particularitățile examinării și soluționării litigiilor electorale de către instanțele de judecată la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023. Peste 40 de judecători prezenți la au fost familiarizați cu standardele și experiența europeană, inclusiv practica CEDO în procesul de examinare și soluționare a litigiilor electorale”;*
- 15.09.2023: *„De la începutul perioadei electorale, peste 80 de observatori naționali și internaționali au fost acreditați de CEC pentru monitorizarea alegerilor locale generale care se vor desfășura pe 05 noiembrie 2023.”*

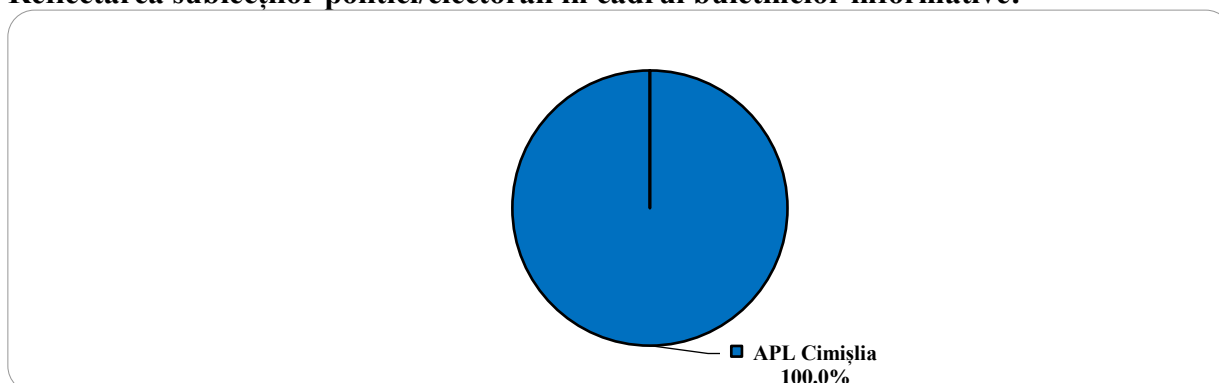
De specificat că subiectele menționate supra au fost difuzate în rubrica „Electorală 2023”.

33. „Radio Media”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Media Cimișlia” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 17:00 (limba de difuzare: română), 3 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea APL Cimișlia. Volumul total de timp acordat pentru APL Cimișlia a constituit 1 min. 46 sec.

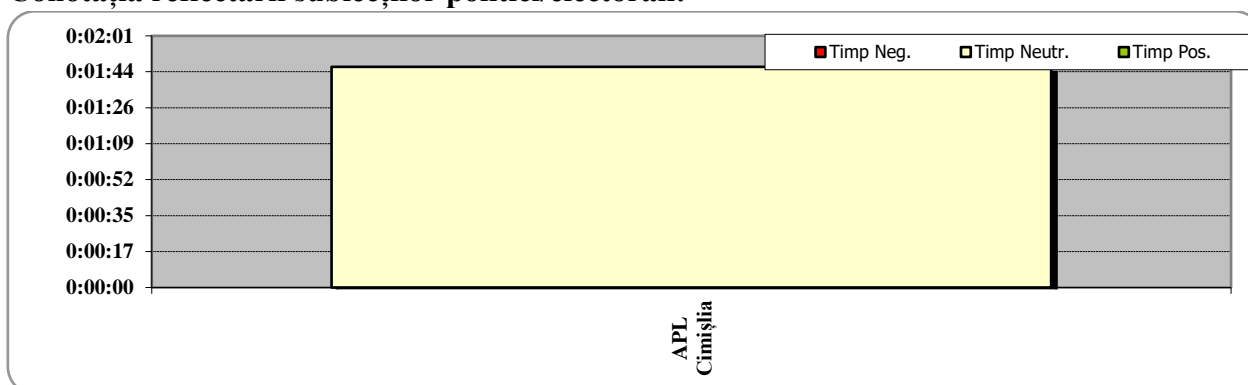
Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

Detaliere:

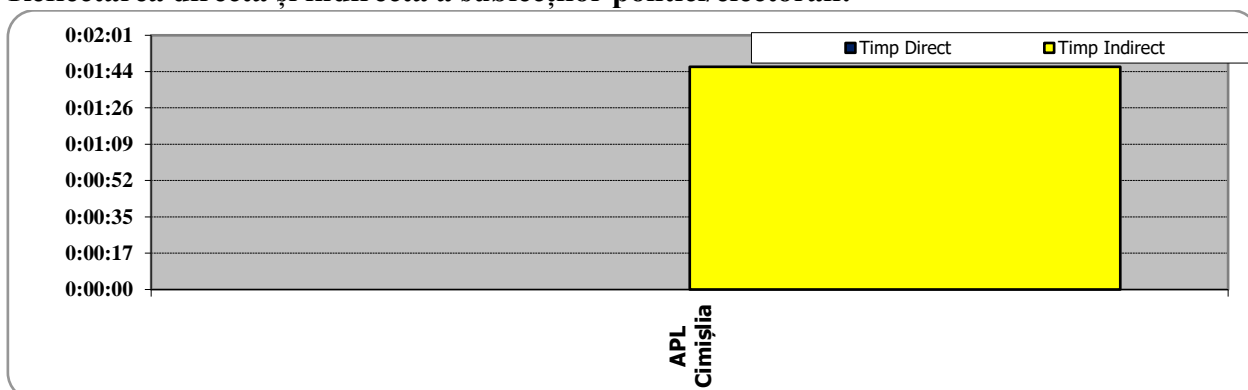
Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Cimișlia	1 min. 46 sec.	0 sec.	1 min. 46 sec.	0 sec.

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

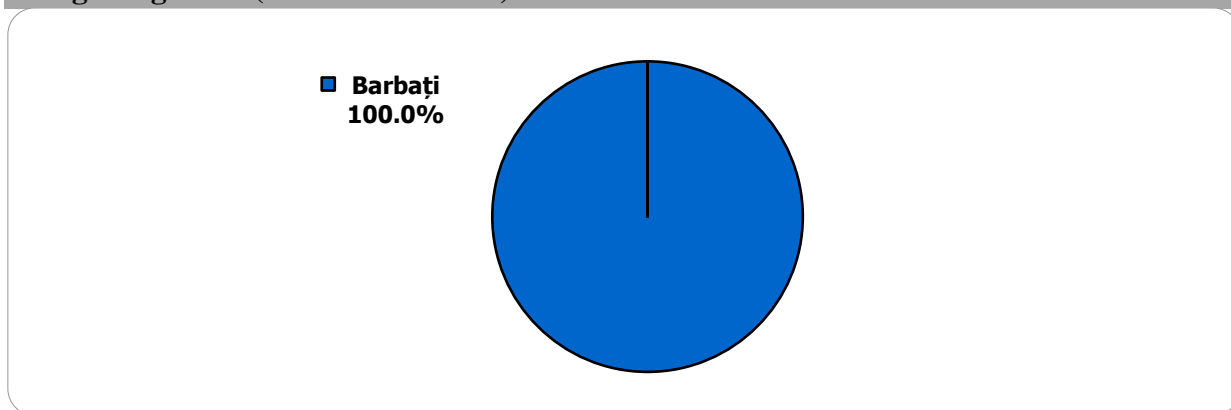

Conotația reflectării APL Cimișlia, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Media Cimișlia”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă cota bărbaților de 100% (44 sec.), iar cota femeilor este de 0%.

În perioada de raport serviciul media de radiodifuziune sonoră nu a reflectat candidații la alegerile locale din 5 noiembrie 2023.

Rezultatele controlului nu au atestat devieri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

34. „HIT FM”

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „HIT FM” a difuzat, în cadrul buletinelor de știri din 14 septembrie 2023 un subiect cu referire la numărul total de alegători, anunțat de CEC, iar din 15 septembrie 2023 – un subiect cu referire la dreptul la vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 al studenților și elevilor, care au schimbat viza de reședință.

Subiectele respective nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, destinate difuzării informațiilor electorale.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”*.

În același sens, este de specificat că potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”*.

De asemenea, este de menționat că serviciul de radiodifuziune sonoră „HIT FM” nu a reflectat activitatea candidaților desemnați.

35. „Radio Relax

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Relax” a difuzat, în cadrul buletinului de știri (limba de difuzare: română), 3 știri cu referire la activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Prin urmare, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul buletinului de știri de vineri, 15.09.2023, de la ora 06:10, difuzat de serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Relax”, nu au fost reflectați subiecți politici/electorali și candidați desemnați.

În perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Relax” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

36. „Radio Roks”

În perioada 11-15 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Roks” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 21 de subiecte, din care o știre cu caracter electoral, încadrată în rubrica „Electorală”, în care s-a relatat despre un seminar organizat de CEC, unde peste 40 de judecători au fost instruiți cu privire la particularitățile examinării și soluționării litigiilor electorale.

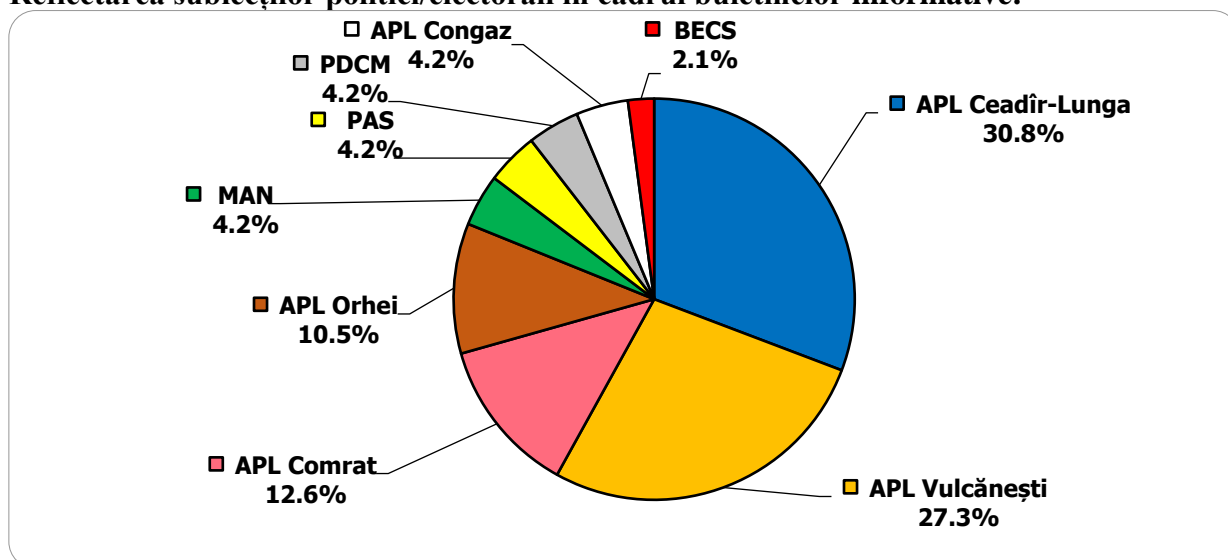
Prin urmare, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul buletinului de știri de la ora 19:00, difuzat de serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Roks”, nu au fost reflectați subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

37. „BIZIM DALGAMIZ”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 13:30 (limba de difuzare: română), 7 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici/electorali (partide) și activitatea APL Comrat, Vulcănești, Ceadâr-Lunga, Orhei și Congaz.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

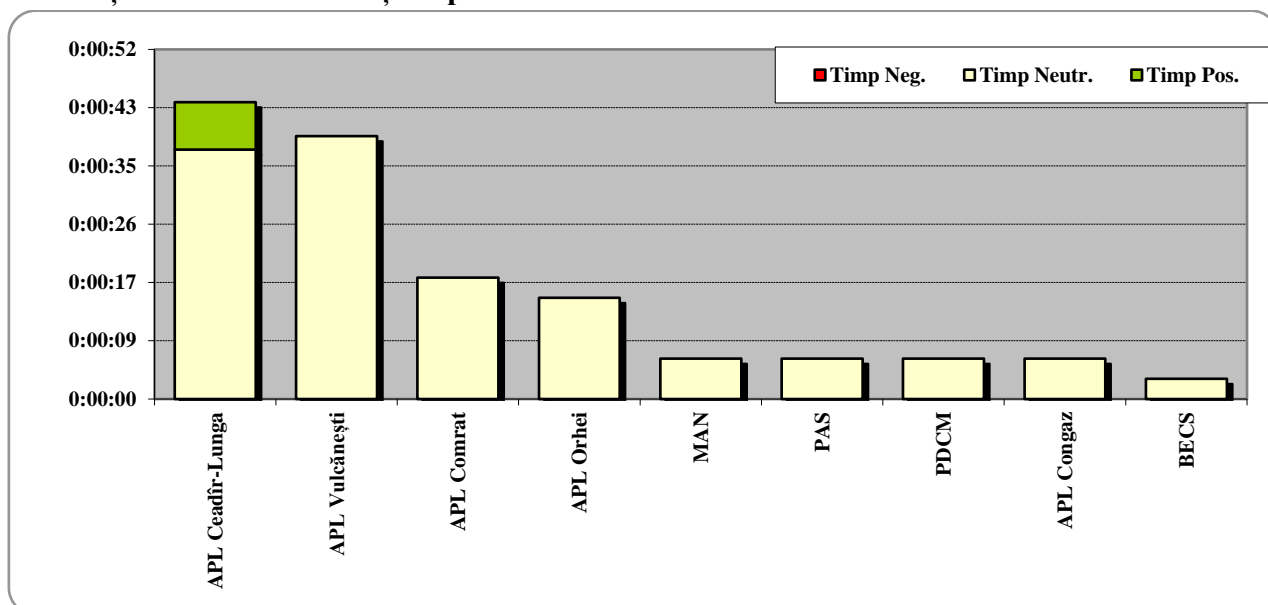
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat subiectul APL Ceadâr-Lunga – cu 30,8% (44 sec.), iar BECS i-a revenit cea mai mică pondere de mediatizare – 2,1% (03 sec.).

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Ceadâr-Lunga	44 sec.	7 sec.	37 sec.	0 sec.
2.	APL Vulcănești	39 sec.	0 sec.	39 sec.	0 sec.
3.	APL Comrat	18 sec.	0 sec.	18 sec.	0 sec.
4.	APL Orhei	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
5.	MAN	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
6.	PAS	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
7.	PDCM	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
8.	APL Congaz	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
9.	BECS	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

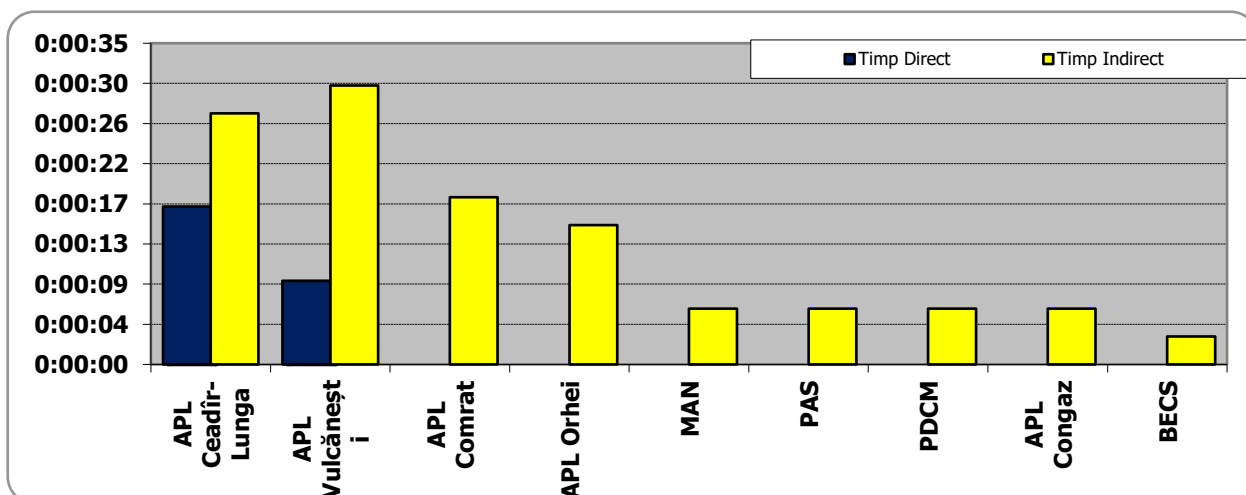
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 02 min. 23 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat APL Ceadâr-Lunga – 44 sec. (30,8%), urmată de APL Vulcănești – 39 sec. (27,3%), APL Comrat – 18 sec. (12,6%) și APL Orhei – 15 sec. (10,5%). Subiecții politici/electorali care au avut cele mai mici ponderi de reflectare sunt: PAS – 06 sec. (4,2%), PDCM – 06 sec. (4,2%), MAN – 06 sec. (4,2%), BECS – 03 sec. (2,1%), dar și APL Congaz – 06 sec. (4,2%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

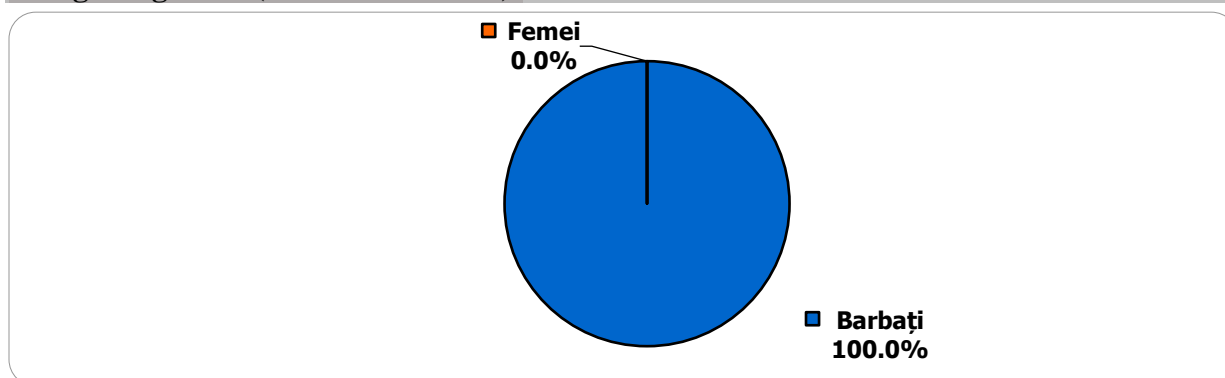
Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ”, a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția APL Ceadâr-Lunga care a fost reflectat neutru și pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiecții APL Ceadâr-Lunga și APL Vulcănești au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ”, de apariții directe și indirecte, iar APL Comrat, APL Orhei, MAN, PAS, PDCM, APL Congaz și BECS – doar de apariții indirecte.

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o lipsă de echilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind cea dominantă – 100% (01 min. 31 sec.), iar cota femeilor a fost egală cu 0% (0 sec.).

Prin urmare, serviciul de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ” a difuzat la data de 11 septembrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 13:30, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie, cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor la alegerile parlamentare și prezidențiale. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul de servicii media a omis comanditarul, sponsorul, metodologia și autorizarea sondajului de către CEC.

Este de specificat, că potrivit pct. 48 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ” a difuzat un subiect electoral despre intenția Guvernului de a crea un grup de lucru, în sarcina căruia va fi pusă monitorizarea scrutinului din 5 noiembrie 2023. Subiectul

respectiv nu a fost încadrat în rubrici sau grupaje informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a** din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”.

În același sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

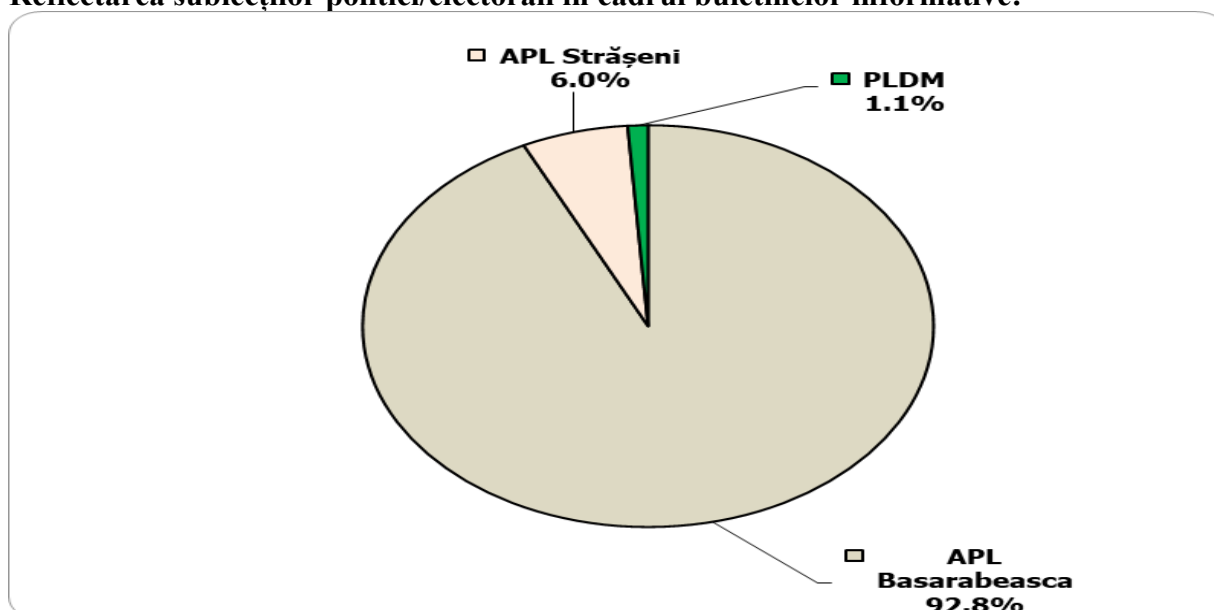
De asemenea, este de menționat că serviciul de radiodifuziune sonoră „BIZIM DALGAMIZ” nu a reflectat activitatea candidaților desemnați.

38. „Vocea Basarabiei”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Vocea Basarabiei”, a difuzat, în jurnalele de știri de la ora 19:00, de luni până vineri, și în buletinele de la ora 18:00, de sâmbătă și duminică (limba de difuzare: română), 5 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectat 1 subiect politic/electoral, dar nu au fost reflectați candidați desemnați, 2 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, iar 3 subiecte s-au referit la activitatea APL Basarabeasca și APL Strășeni.

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

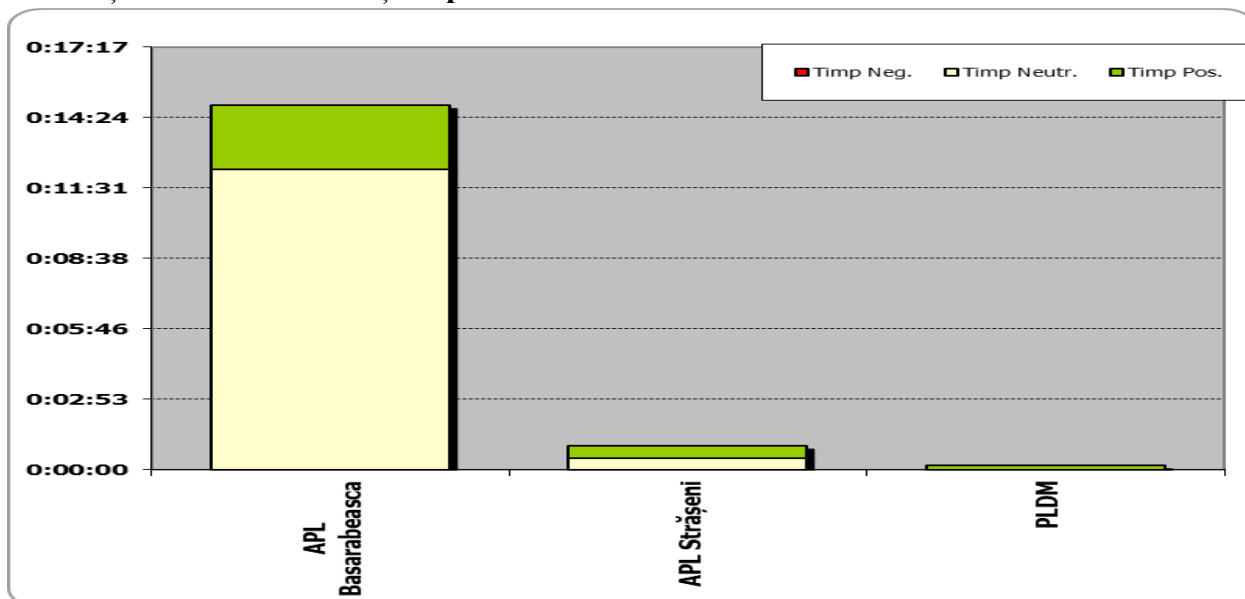

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Basarabeasca	14 min. 53 sec.	02 min. 36 sec.	12 min. 17 sec.	0 sec.
2.	APL Strășeni	58 sec.	29 sec.	29 sec.	0 sec.
3.	PLDM	11 sec.	11 sec.	0 sec.	0 sec.

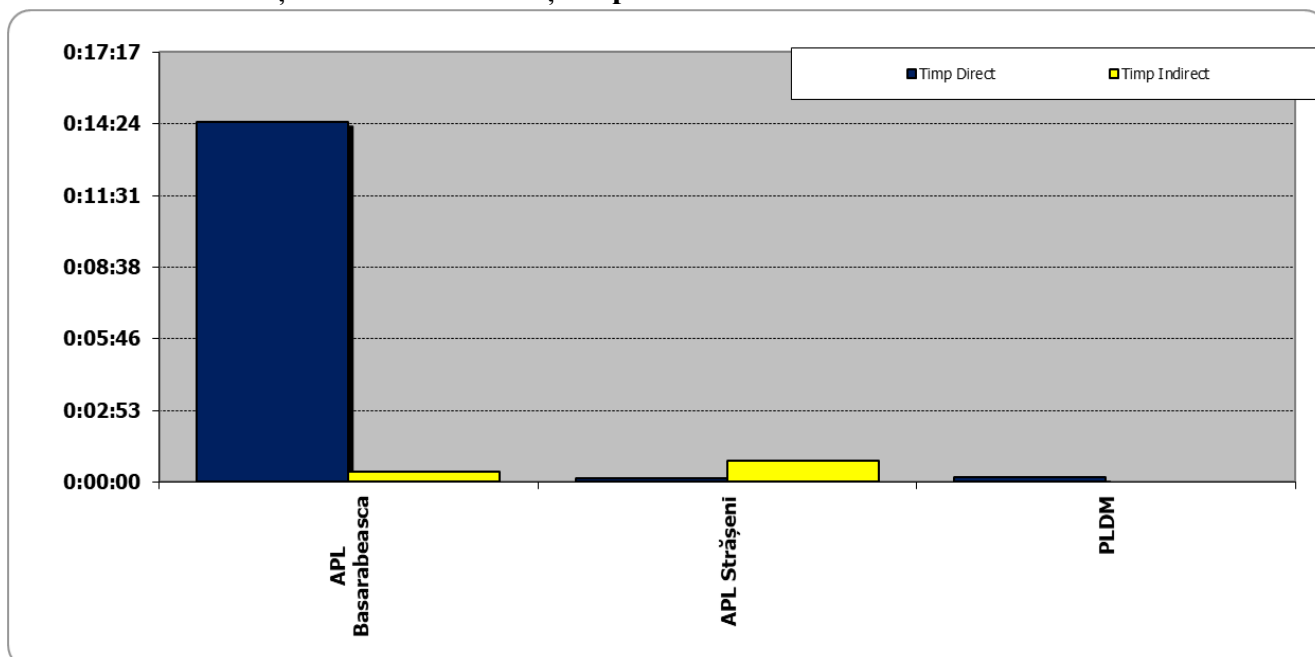
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Basarabeasca – cu 92,8% (14 min. 53 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit PLDM – cu 1,1% (11 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

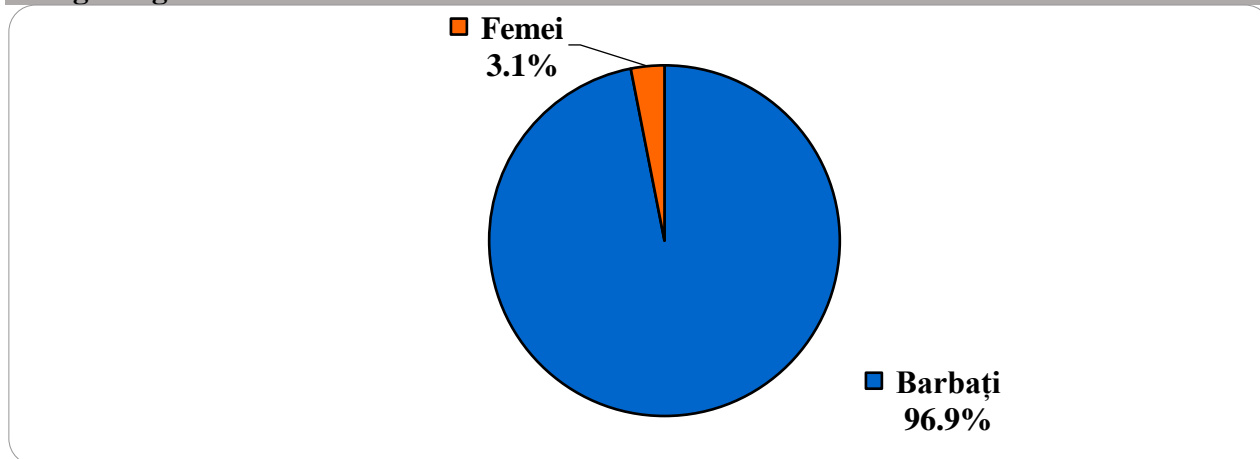
Conotația reflectării subiecților politici/electorali, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Vocea Basarabiei”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă, cu excepția PLDM care a fost mediatizat pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiecții politici/electorali APL Basarabeasca și APL Strășeni au beneficiat, în buletinele de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „Vocea Basarabiei”, de apariții directe și indirecte, iar PLDM a avut doar apariție indirectă.

Categoria gender

Datele diagramei atestă un dezechilibru privind asigurarea raportului gender, cota bărbaților fiind de 96,9% (15 min. 12 sec.), iar a femeilor – de 3,1% (29 sec.).

În perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „Vocea Basarabiei” nu a reflectat niciun candidat desemnat la alegerile locale din 5 noiembrie 2023.

Serviciul de radiodifuziune sonoră „Vocea Basarabiei” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

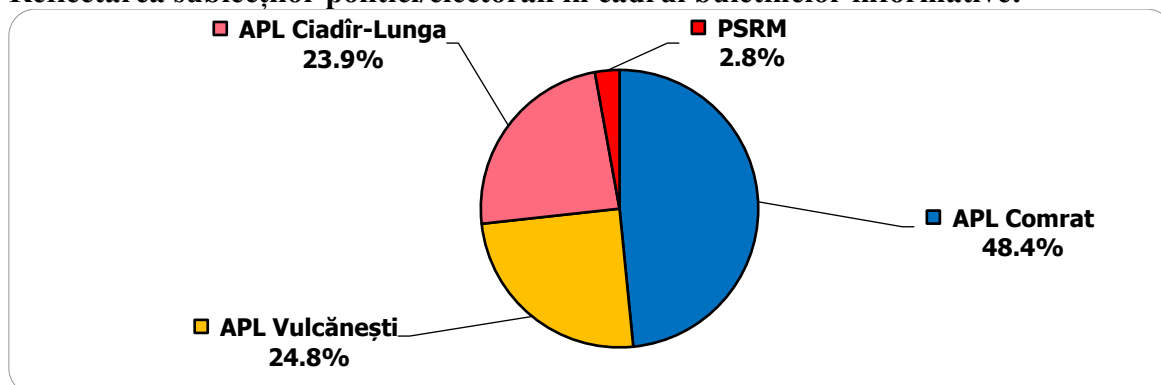
39. „GRT FM”

Subiecți electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „GRT FM” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusă), 10 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora a fost reflectată activitatea APL Comrat, Ceadâr-Lunga și Vulcănești, precum și a unui partid politic.

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 10 min. 32 sec., din care de cel mai mult timp au beneficiat APL-urile – 10 min. 14 sec. (97,2%), urmate de partidul politic PSRM – 18 sec. (2,8%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

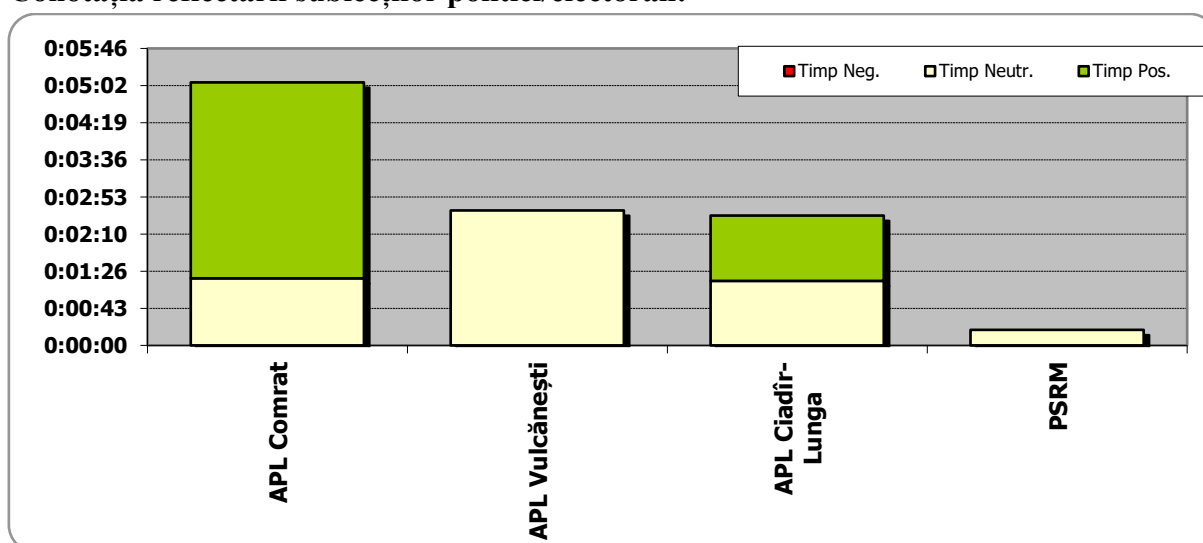

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Comrat	5 min. 06 sec.	3 min. 48 sec.	1 min. 18 sec.	0 sec.
2.	APL Vulcănești	2 min. 37 sec.	0 sec.	2 min. 37 sec.	0 sec.
3.	APL Ceadâr-Lunga	2 min. 31 sec.	1 min. 16 sec.	1 min. 15 sec.	0 sec.
4.	PSRM	18 sec.	0	18 sec.	0 sec.

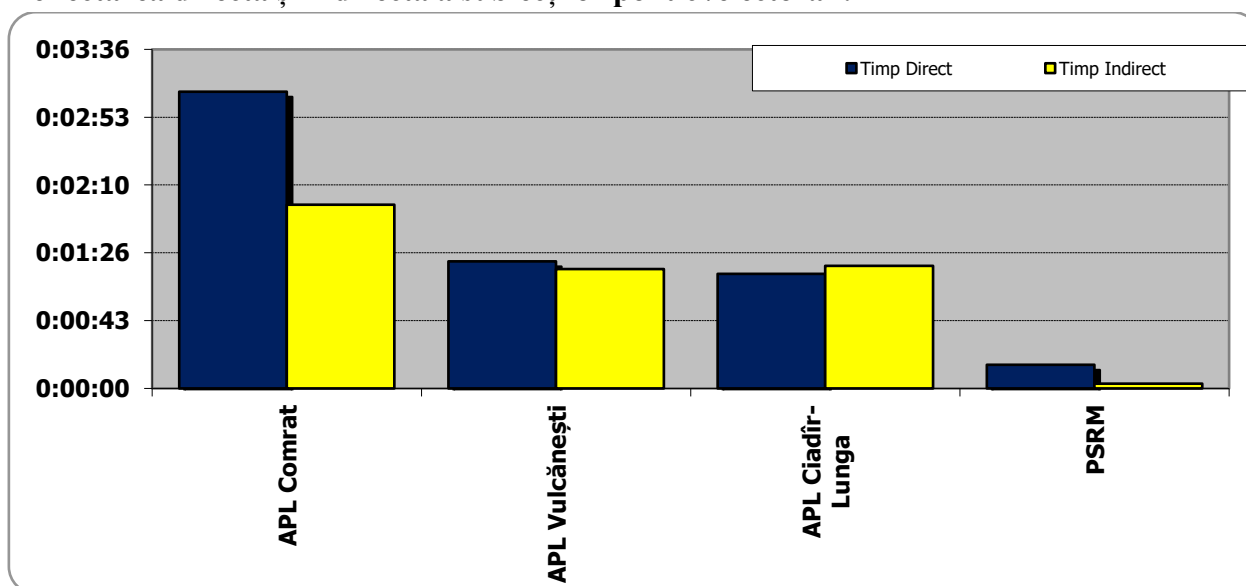
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat, atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat APL Comrat – 5 min. 06 sec. (48,4%), urmată de APL Vulcănești – 2 min. 37 sec. (24,08%), APL Ceadâr-Lunga – 2 min. 31 sec. (23,9) și partidul politic PSRM – 18 sec. (2,8%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

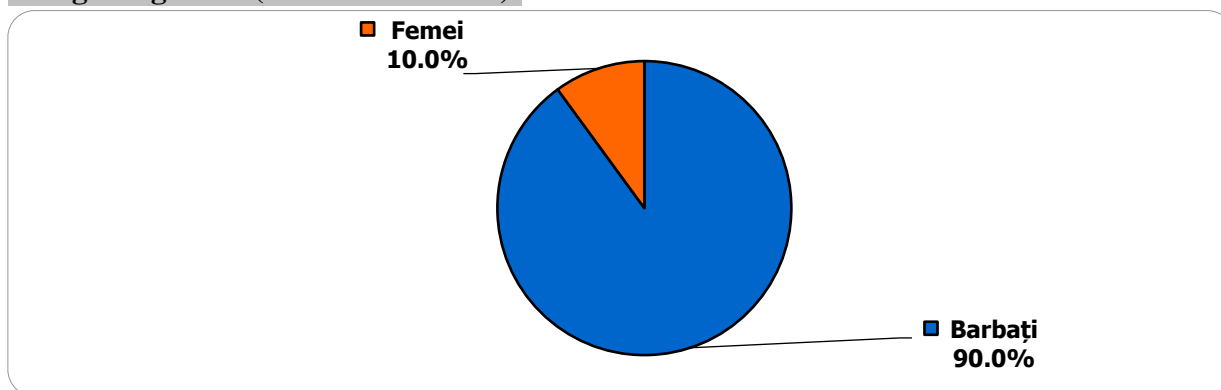

Conotația reflectării APL-urilor, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „GRT FM”, a fost într-o tonalitate neutră și pozitivă. APL Comrat a fost reflectat preponderent pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă cota bărbaților de 90% (6 min. 34 sec.), iar cota femeilor – de 10% (44 sec.).

În perioada de raport, serviciul de radiodifuziune sonoră „GRT FM” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

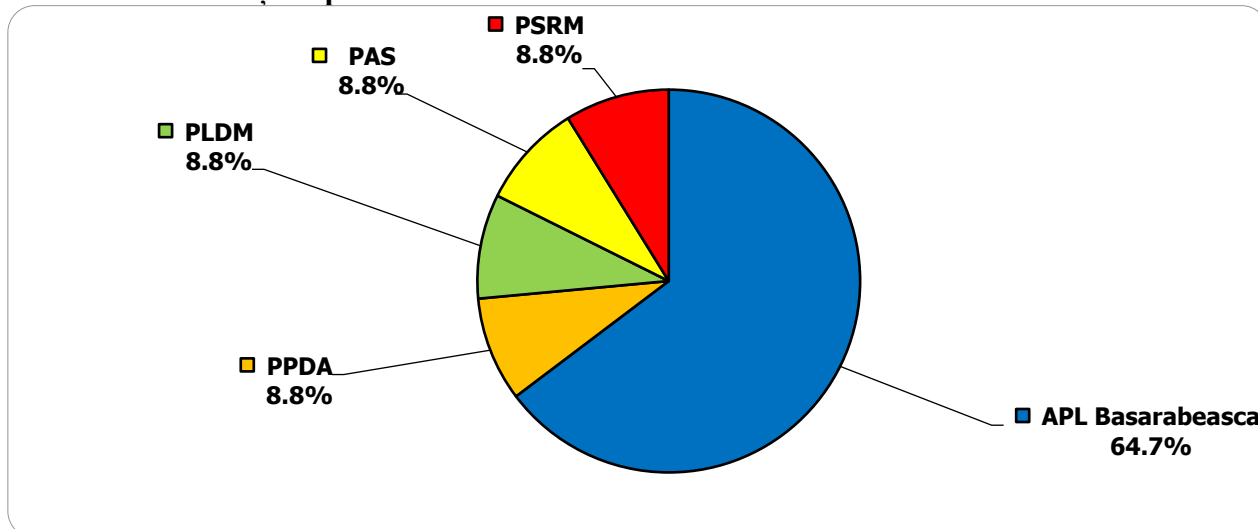
40. „BAS FM”

Subiecți politici/electorali

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „BAS FM” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 10:00 (limba de difuzare: română/rusă), 4 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 5 subiecți politici (partide), 4 subiecte au vizat acțiunile Comisiei Electorale Centrale, precum și activitatea APL Basarabeasca.

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 37 sec., din care de cel mai mult timp a beneficiat APL Basarabeasca – 22 sec. (64,7%), urmată de partide politice – 15 sec. (35,3%).

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

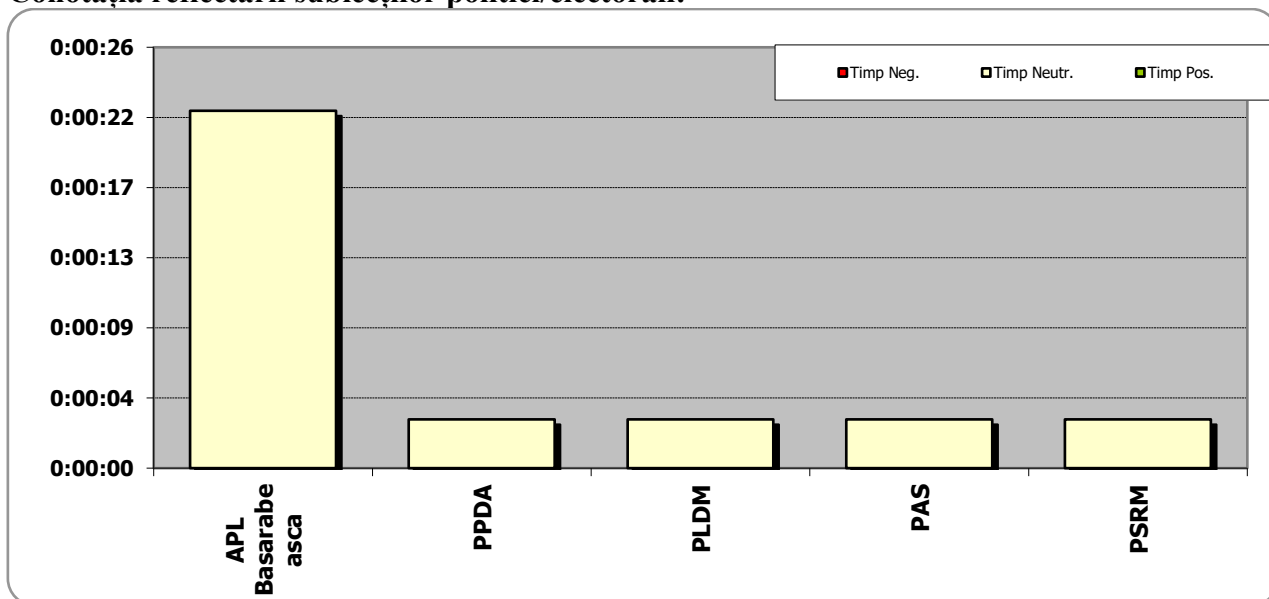
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	APL Basarabeasca	22 sec.	0	22 sec.	0

2.	PPDA	03 sec.	0	03 sec.	0
3.	PLDM	03 sec.	0	03 sec.	0
4.	PAS	03 sec.	0	03 sec.	0
5.	PSRM	03 sec.	0	03 sec.	0
6.	PPPN	03 sec.	0	03 sec.	0

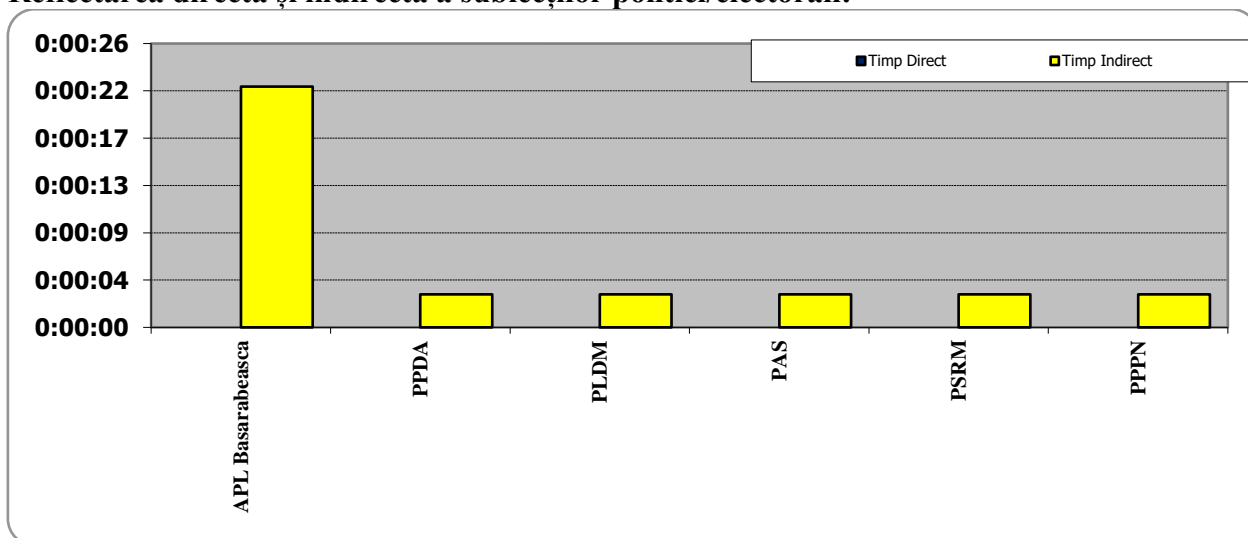
Datele diagramei, în coraport cu detalierea timpului alocat subiecților politici/electorali, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut APL Basarabeasca – 64,7% (22 sec.), cu o pondere egală au fost mediatizate următoarele partide: PPDA – 8,8 (03 sec.), PLDM – 8,8 (03 sec.), PAS – 8,8 (03 sec.), PSRM – 8,8 (03 sec.) și PPPN – 8,8 (03 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale, în cadrul buletinelor de știri ale serviciului de radiodifuziune sonoră „BAS FM”, a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale au fost reflectați doar în mod indirect.

Este de specificat că, în perioada supusă controlului, serviciul de radiodifuziune sonoră „BAS FM” a difuzat mai multe subiecte electorale. Subiectul „CEC a stabilit creditul fără dobândă concurenților electorali din 5 noiembrie” din 11 septembrie 2023, subiectul „CEC a publicat lista partidelor care pot participa la alegerile locale din 5 noiembrie” din 12 septembrie 2023, subiectul „Studentii și elevii cu drept de vot vor putea vota la alegerile locale chiar dacă au schimbat domiciliul sau reședința temporară cu mai puțin de 3 luni până în data de 5 august” din 13 septembrie 2023. Subiectele respective nu au fost încadrate în rubrici sau grupaje informative evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice.

Astfel, sunt relevante prevederile **art. 90 alin. (2) lit. a)** din Codul electoral: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programe audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali și ale participanților la referendum”*.

În același sens, este de specificat că, potrivit **pct. 38** din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”*.

De asemenea, este de menționat că serviciul de radiodifuziune sonoră „BAS FM” nu a reflectat activitatea candidaților desemnați.

41. „Radio Noroc”

În perioada 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Noroc” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 5 știri cu caracter electoral, în care s-a relatat despre activitatea CEC în pregătirile pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

Prin urmare, în perioada 11-17 septembrie 2023, în cadrul buletinului de știri de la ora 19:00, difuzat de serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Noroc”, nu au fost reflectați subiecți politici/electorali și nici candidați desemnați.

42. „Radio Moldova Tineret”

În perioada de raport, 11-17 septembrie 2023, serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova Tineret” nu a difuzat programe informative.

Prin scrisoarea nr. 02-10/488 din 15.09.2023, furnizorul public de servicii media a informat: *„IP Compania „Teleradio – Moldova” privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, Radio Moldova Tineret și-a asumat angajamentul să difuzeze programe de știri și actualități, care să includă și subiecte cu caracter electoral, de luni până vineri, la ora 12:00. Difuzarea buletinelor de știri va începe din 18 septembrie 2023”*.